

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

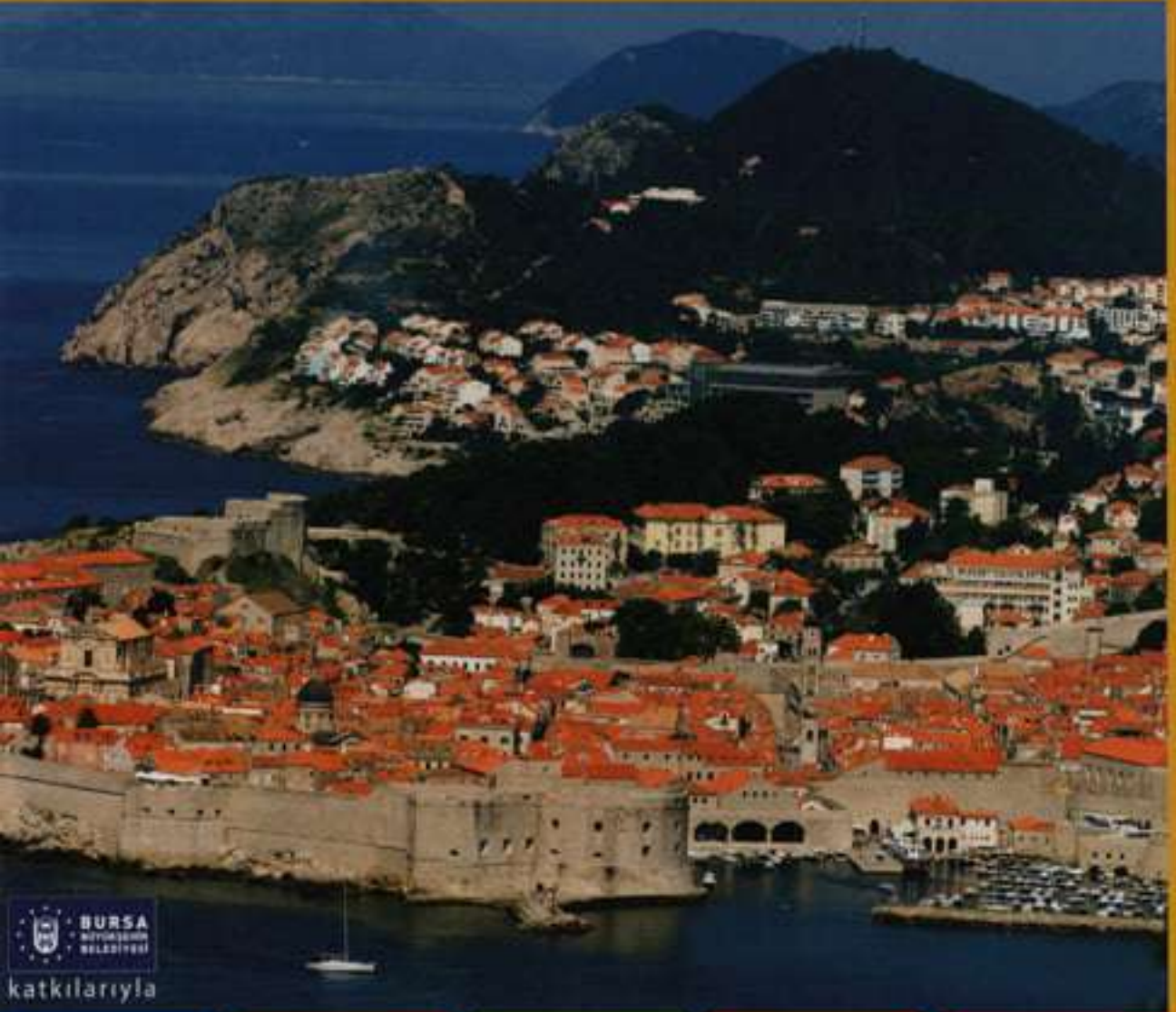
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ATLAS

Balkanlar Gezi Atlası

 BURSA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
katkılarıyla

ÜLKELER

Tarih
Yönetim Biçimleri
Doğal Değerler

KENTLER

Tarihî Eserler
Müzeler
Eğlence Yerleri

NASIL GİDİLİR

Ulaşım
Vize Bilgisi
Para Bilgisi

KONAKLAMA

Otel
Pansiyon
Önemli Telefonlar

HARİTALAR

Kentler
Yollar
Fiziki Coğrafya

BALKANLAR GEZİ ATLASI

Yayıncı
Doğan Burda
Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

İcra Kurulu Başkanı
Mehmet Y. Yılmaz

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Yayın Direktörü
Murat Köksal

Yayın Yönetmeni
Özcan Yüksek

Yazı İşleri Müdürü
Hüseyin Keçe

Editör
Kemal Tayfur

İdari Müdür Yardımcısı
Nazlı Kurt

Editöryal Servis
Fotoğraf: Sinan Çakmak, Türkçe: İbrahim Baştuğ,
Araştırma: M. Türker Erşen

Görsel Yönetmen
Tunç Erkoç

Sayfa Yapım
Bahadır Erşik

Harita
Özgür Teke

Katkıda Bulunanlar
Hakan Öge, Ufuk Sarışen, Tülay Zihli Özgür,
Yıldırım Güngör, Yunus Emre Aydın
atlas@doganburda.com, www.kesfetmekicinbak.com
www.facebook.com/ATLASDergisi

Baskı ve Cilt
Biltur Basım Yayın ve Hizmet A.Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi
1. Cad No:16 Esenkent Ümraniye - İstanbul
Tel: 0 216 444 44 03

© Şubat 2012. Her türlü kullanımı izne tabidir.
Tamamen veya kısmen, kaynak gösterilerek dahi kopyalanamaz.

katkılarıyla

İÇİNDEKİLER

YUNANİSTAN 4

Atina	6
Santorini	8
İstanköy	10
Girit	12
Selanik	14
Kavala	15
Preveze	16
Korfu	17
Midilli	18
Gümölcine	20
Sisam	21

MAKEDONYA 22

Üsküp	24
Manastır	26
Ohri	27
Kalkandelen	28
Yörük Bölgesi	29

ARNAVUTLUK..... 30

Tiran	32
Elbasan	33
İşkodra	34
Berat	36

BOSNA HERSEK..... 38

Saraybosna	40
Poçiteli	43
Mostar	44
Travnik	46
Vişegrad	47

KOSOVA..... 48

Priştine	50
----------------	----

Prizren	52
---------------	----

Ipek	54
------------	----

Gora	55
------------	----

SIRBİSTAN 56

Belgrad	58
---------------	----

Novi Pazar	60
------------------	----

Novi Sad	61
----------------	----

ROMANYA..... 62

Bükreş	64
--------------	----

Köstence	66
----------------	----

Temeşvar	67
----------------	----

BULGARİSTAN 68

Sofya	70
-------------	----

Varna	72
-------------	----

Burgaz	74
--------------	----

Kırcaali	75
----------------	----

Filibe	76
--------------	----

Plevne	77
--------------	----

HIRVATİSTAN..... 78

Zagreb	80
--------------	----

Split	82
-------------	----

Dubrovnik	84
-----------------	----

KARADAĞ..... 86

Podgorica	88
-----------------	----

Çetine	89
--------------	----

Kotor	90
-------------	----

BALKANLAR'DAKİ BURSA 92

BALKANLAR'A DAVET

Balkanlar'da dolaşmak insanın eski mahallesini ziyaret etmesi gibidir. Arnavut-kaldırım sokakları, tek katlı, beyaz badanalı, bahçeli evleri, narin camileri, katedral-leri, çarşıları, dükkânları, kahvehaneleri, köprüleri, mezarlıklarıyla bu mahalle zarif bir yaşama üslubunun eseridir. Her milletten, her dinden insan topluluklarının yan yana ama birbirlerinin yaşam alanlarına müdahale etmeksizin varlıklarını devam ettirdikleri bir hayaller tapınağıdır. Yüz yıl önceki, kendi tarihini henüz inkâr etmemiş Balkanlar'ı arayan gözler bu mahallede çok şey bulacaklardır. Ama Üsküp'ten Sofya'ya, Selanik'ten Belgrad'a tüm Balkan şehirlerinin ve bu şehirleri yaşanılır kılan Balkan ruhunun, "küçük Paris"ler yaratma özentsiyle ağır yaralar aldığına da tanık olacaklardır.

İşte Üsküp; Vardar Nehri üzerindeki görkemli taş köprü, eskiyle yeniği ayırıyor. Bir yanda Batı Avrupa şehirlerinin kötü bir kopyası modern Üsküp. Öbür yanda kalenin eteklerine doğru yayılan dar sokakları, camileri, tek katlı evleri, ünlü Türk Çarşısı ile Osmanlı Üsküp'ü. Bir tarafta kaos, diğer tarafta huzur hüküm sürüyor.

İşte Saraybosna... Şehrin merkezinde büyük binaların kuşattığı Avusturyalı Saraybosna, birdenbire bıçakla kesilmiş gibi bitiyor ve Osmanlı Saraybosna'sı başlıyor. O şehir camileri, minareleri, asma ve gül kokan bahçeli evleri, lokantaları, kahvehaneleri ve özellikle de Başçarşı'sıyla her türlü tekdüzeliğe başkaldırıyor.

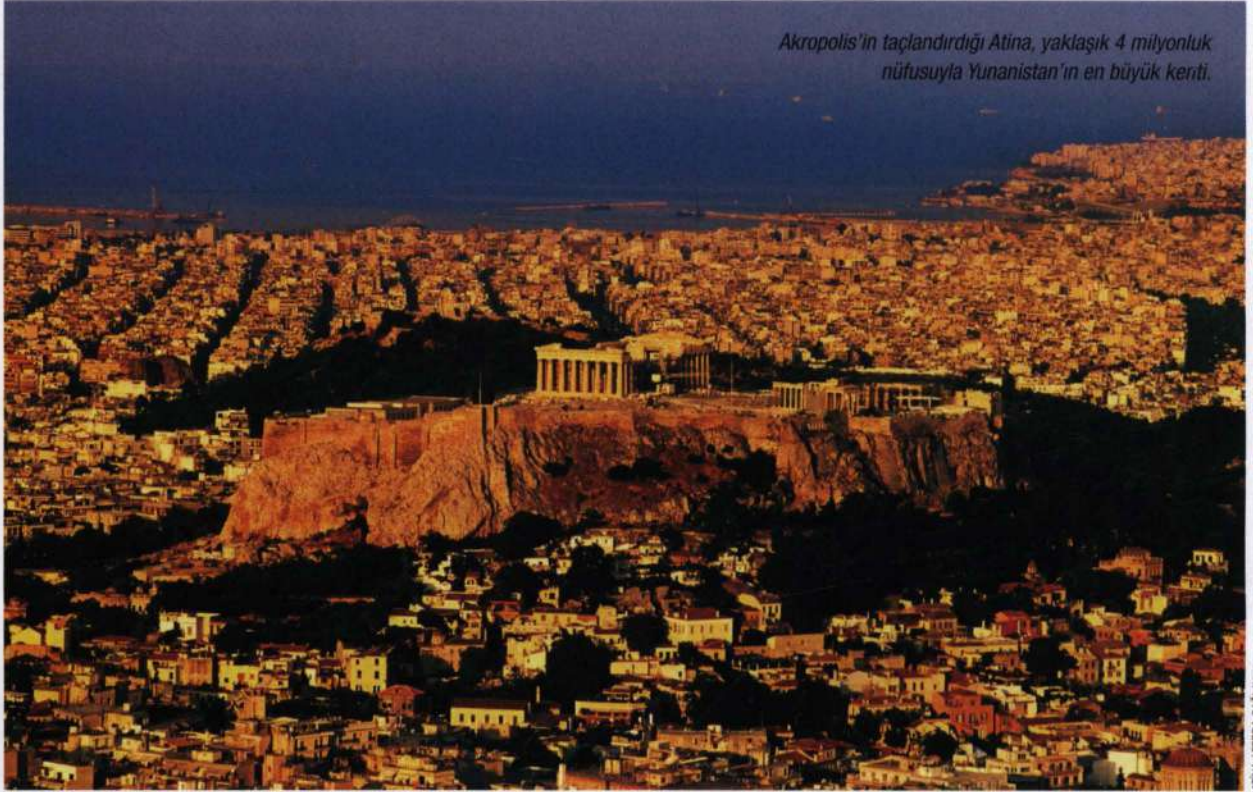
İşte Prizren; Bistrica Irmağı kıyısından tepedeki kaleye uzanan yamaçlara yayılmış mahalleleri, daracık sokakları, cumbalı evleri, geniş bir avluyu andıran meydanı, dergâhları, kahvehaneleri, lokantaları, çarşı pazarında cınlayan Türkçesiyle eski bir Türk şehrinde olduğunuz hissini veriyor.

Arnavutluk'taki Berat da öyle, Makedonya'daki Ohri ya da Manastır da. Hatta geçmişin iyice sindirildiği, görünmez kılındığı kentler, mesela Belgrad, Varna, Köstence, Selanik... Hepsinin fizyolojisinde ve hafızasında derin izler bırakan bu geçmiş, her adımda gezginlerin karşısına çıkıyor. Gezginler de zaten hantal binaları, taklit yapıları değil o eski "Doğu manzarası"nı arıyor.

ATLAS, Balkanlar Gezi Atlası'yla işte bu görkemli geçmişin labirentlerinde dolaşıyor. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla hazırlanan bu kitap, Balkanlar'ın gezilmesi, görülmesi gereken her noktasını, rehberlik bilgileriyle birlikte sayfalarına taşıyor. Ve okuyucularını, Yunanistan'dan Bosna Hersek'e, Romanya'dan Arnavutluk'a tüm Balkan ülkelerinin kültürel ve tarihsel bakımdan en değerli kentlerine davet ediyor.

Kemal Tayfur
Editör

YUNANİSTAN

Akropolis'in taçlandığı Atina, yaklaşık 4 milyonluk nüfusuyla Yunanistan'ın en büyük kenti.

ATINA / FEDDA ÇAĞLAYAN

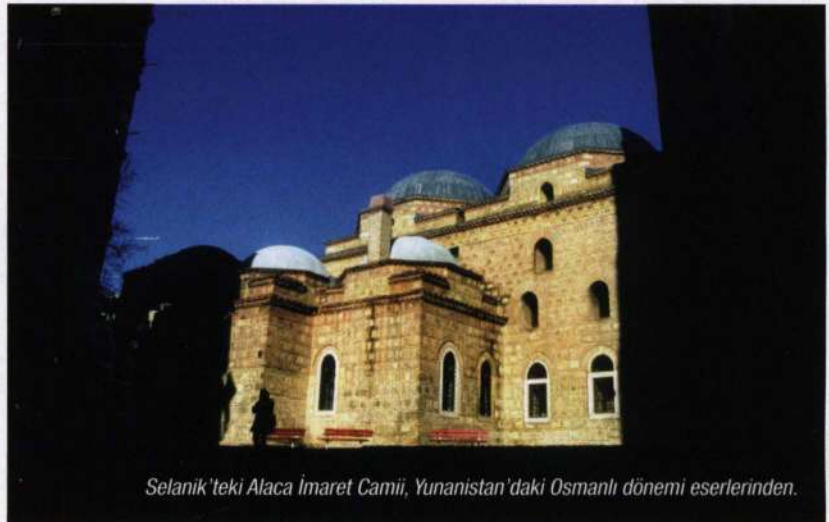
Balkan Sıcağı

Balkanlar'ın güneyinde, Ege ve Akdeniz'in çevrelediği bir ülke Yunanistan. Coğrafi yapısı yüksek dağlardan sıcak kumsallara geniş bir çeşitlilik sergiliyor. Yüzlerce adası, tarihi mirası, doğal güzellikleriyle her yıl milyonlarca turist ağırlıyor. Nüfusu yaklaşık 11 milyon olan ülkenin başkenti ise Atina. Yunanistan anakarası körfezlerle oyulmuş, girintili çıkıntılı bir yapıya sahip. Bu özelliği nedeniyle ülkenin kıyı şeridi yüzölçümüne göre son derece uzun. Tam bir deniz ülkesi olan Yunanistan'da, kıyıya 80 kilometreden daha uzak bir nokta yok. Ülke adalarıyla da ünlü; İon ve Ege denizlerinde 1500'den fazla adası bulunuyor ve bunların 200'ünden

fazlasında insan yaşıyor. Bu yüzden gelişmiş bir deniz ulaşımı ağına sahip. Yunanistan bir yandan da dağlık bir ülke. En yüksek noktası,

efsanelere de konu olan, yaklaşık 3 bin metrelik Olympus.

Yunanistan toprakları, ilkçağda dünyanın en büyük ve iz bırakan

Selanik'teki Alaca İmaret Camii, Yunanistan'daki Osmanlı dönemi eserlerinden.

SELANİK / AHMET ÖZVİRT

uygarlıklarından birine ev sahipliği yaptı. İÖ 5. yüzyılda doruğa ulaşan Eski Yunan uygarlığı bir kısmı günümüze de ulaşan çok sayıda eser yarattı, felsefe ve edebiyatta önemli atılımlar yaptı. Diğer ilkçağ uygarlıklarından farkı eleştirel düşüncesi geliştirmesiydi, ülke bu özelliğiyle demokrasinin beşiği kabul edildi.

Hıristiyanlığın benimsenmesinden sonra Bizans döneminde de ülke Akdeniz'de önemli bir merkez oldu. Ama Avrupa'nın diğer yerlerinden gelen saldırılar zaman içinde ülkeyi güçsüzleştirdi ve parçaladı.

Yunanistan 15. yüzyılda Osmanlıların eline geçti, 1832 yılında da bağımsızlığını ilan etti. Arkeolojik hazinelerle bezeli ülkede çok sayıda Osmanlı eseri de bulunuyor.

Nasıl Gidilir

Olympic Havayolları İstanbul'dan her gün Atina'ya uçuyor.

Olympic Havayolları212-296 75 75
www.olympicairlines.com

THY'nin Atina'ya her gün direkt uçuşu mevcut.

THY444 0 849
www.thy.com.tr

Pegasus Havayolları pazartesi ve cuma günleri İstanbul'dan Atina'ya uçuyor.

Pegasus850-250 0 737
www.flypgs.com

Vize-Para-Telefon

Yunanistan'ı ziyaret edecek Türk vatandaşlarının Schengen vizesi alması gerekiyor.

Vize bilgisi için: www.2.mfa.gr/www.mfa.gr/AuthoritiesAbroad/Europe/Turkey/EmbassyAnkara/tr-TR/

Büyükelçilik312-448 06 47
İstanbul Konsoloslugu212- 393 82 90
İzmir Konsoloslugu232-421 69 92
Edirne Konsoloslugu284-235 58 04
Yunanistan'ın resmi para birimi avro.

Önemli Telefonlar

Yunanistan'dan Türkiye'yi arama
00-90 + alan kodu + numara.
Türkiye'den Yunanistan'ı arama
00-30 + alan kodu + numara
Türkiye Atina Büyükelçiliği210-726 30 00
<http://atina.be.mfa.gov.tr/>
Yunanistan Turizm Ofisi210-87 07 000
www.visitgreece.gr

Adalar, Yunanistan'ın en önemli turizm değeri. Akdeniz'in en büyük adalarından Girit, özgün coğrafyasıyla dikkat çeken Santorini, Rodos, Midilli, Korfu ve daha

birçok ada ziyaretçilere doğal ve kültürel hazineler sunuyor. Atina, Selanik, Patras gibi büyük kentler de ziyaretçilerin önemli durakları arasında.

Atina

Parthenon ve diğer arkeoloji hazineleriyle önemli bir ziyaret noktası Akropolis.

GÜRHAN TAN

Arkeoloji Zirvesi

Yunanistan'ın başkenti Atina, yaklaşık 4 milyonluk metropoliten alan nüfusuyla Balkanlar'ın en büyük yerleşimlerinden. Ülkenin siyasi, ekonomik, kültürel merkezi Atina ayrıca turizmin kalbinin attığı yer. Neolitik çağdan beri yerleşim gören, antik dönemin en göz alıcı kentlerinden biri olan, 20. yüzyılda hızla büyüyüp gelişen Atina uzun tarihi ve çağdaş yüzüyle ziyaretçilerini etkiliyor. Atina müzeleri, geniş yeşil alanları, Akropolis'i, ünlü Parlamento Binası ve diğer hazineleriyle her yıl milyonlarca turisti kendine çekiyor. Kent özellikle İÖ 6. yüzyılda hızlı bir gelişme gösterdi. Antik Yunan uygarlığının merkezi olan Atina, sonraki

dönemlerde de anıtlarla donatıldı, giderek zenginleşti. Tam merkezde, denizden 150 metre yüksekte yer alan Akropolis, tarih boyunca

kentin simgesi oldu. Kale ve tapınak olarak kullanılan Akropolis'in en ünlü yapısı Parthenon, kentin koruyucusu Tanrıça Athena adına

FERDA ÇAĞLAYAN

yapılan bir tapınaktı. Günümüzde bir müzenin de bulunduğu Akropolis önemli bir arkeoloji hazinesi ve hâlâ Atina denince akla ilk gelen yer. Kentin Dionysos Tiyatrosu, Theseion Tapınağı, antik kule Horologion gibi daha birçok ziyaret noktası bulunuyor. Parlamento Binası'nın önündeki Sintagma Meydanı ise Atina'nın modern yüzünü yansıtıyor. Geniş caddelerin açıldığı bu gösterişli meydan günün her saati kalabalık. Kentteki protestoların da genellikle burada düzenlendiğini hatırlatalım. Parlamento önünde askerlerin nöbet değişimini izlemek ziyaretçilerin kaçırmak istemediği bir tören. Hemen yakındaki geniş Ulusal Bahçe ise biraz dinlenme ve yeşilliğin tadını çıkarma olanağı sağlıyor.

Şehir İçi Ulaşım

Atina uluslararası havaalanı Eleftherios Venizelos, şehir merkezinin 9 kilometre güneybatısında. Havaalanından toplu taşıma araçlarıyla şehir merkezine ulaşabilirsiniz. Üç numaralı metro hattı "Egaleo - Athens International Airport" havaalanına kadar gidiyor. Merkezden havaalanına ekspres otobüs seferleri de yapılıyor.

Ayrıntılı bilgi için210-353 00 00
www.aia.gr

Şehirde toplu taşıma otobüs, trolleybüs ve metro ile sağlanıyor. Toplu taşıma araçları 05:00-00:00 saatleri arasında hizmet veriyor. Tüm araçlarda geçerli 1.5 saatlik bilet fiyatı 1.40 avro. Pire ile şehir merkezinde ise özel otobüsler gündüz ve gece hizmet veriyor. Atina'nın 10 kilometre güneybatısında yer alan Pire şehrin ana limanı. Yunan adalarına feribot ve deniz otobüsleri buradan hareket ediyor.

Konaklama

Atina'nın en popüler konaklama mekânı Plaka semti. Buradaki oteller özellikle temmuz ve ağustos ayında dolu oluyor. Bu nedenle önceden rezervasyon yaptırmak gerekiyor. Ucuz ama temiz pansiyonları Acropolis'in güneyinde bulabilirsiniz.

St George Lycabettus Hotel (5*) 210-729 07 11
www.sglycabettus.gr
The Fresh Hotel (4*) 210-524 85 11
www.freshhotel.gr

Hera Hotels (4*) 210-923 66 82
www.herahotel.gr
Herodion Athens (4*) 210-923 68 32
www.herodion.gr
Achilleas Hotel (3*) 210-323 31 97
www.achilleashotel.gr
Athens Cypria Hotel (3*) 210-323 80 34
www.athenscypria.com
Athens International Youth Hostel - Victor Hugo
..... 210-523 25 40
www.athens-international.com
Students & Travellers Inn 210-324 48 08
www.studenttravellersinn.com
Athens Backpackers 2109224044
www.backpackers.gr

Yemek

Geleneksel yemek tavernalarda yeniyor. Gece saat 20:00'dan sonra açılan tavernalarda mezeyle birlikte sıcak yemekler de servis ediliyor. Ouzeria daha çok bizim meyhaneler benzeyen, uzuyla birlikte meze de servis edilen mekânlar. Plaka semti çoğunlukla tüm ziyaretçilerin yemek için tercih ettiği yerlerin başında geliyor. Plaka'nın caddeleri sayılamayacak kadar çok taverna, restoran ve suflaki büfeleriyle kaplı. Ancak en iyi Yunan yemekleri Psiri'de bulunuyor. Ucuz lokanta ve suflaki büfeleri için Monastiraki tercih edilmeli.

Önemli Telefonlar

Atina Turizm Ofisi 210-870 70 00
www.breathtakingathens.com

Plaka, Atina'nın en canlı köşelerinden (solda). Atinalılar, kentin hemen dışındaki plajlara otobüslerle ulaşım Ege'nin keyfini çıkarıyor (en solda).

Omonia Meydanı, Atina'nın bir başka cazibe merkezi. Mağazaların, restoranların sıralandığı caddeler bu meydana açılıyor, Omonia ısıltısını hiç kaybetmiyor. Plaka ise Atina mimarisinin daha geleneksel yanını sergiliyor. Eski evler, dar sokaklar, Yunan ezgileri, dışarıdaki masalarda eğlenen kalabalıklar bu mahallenin manzarasını oluşturuyor. Yine kentin tarihi kısmındaki Monastiraki mimarisi, ünlü bitpazarı, mutfağıyla Atina'nın ruhunu

anlamak için önemli bir mekân. Atina, 2004 yılında yaz olimpiyatlarına ev sahipliği yaptı ve ulaşım-dan spor tesislerine birçok konuda önemli yatırımlara sahne oldu. Yıllar içinde giderek büyüyen Atina, artık komşusu, liman kenti Pire ile birleşmiş durumda. Metropoli-ten alan içinde yer alan Pire'ye kolayca ulaşılabilir, işlek bir liman olmasının yanı sıra ziyaretçilerine bir kıyı kentinin güzelliklerini yaşıyor.

Santorini

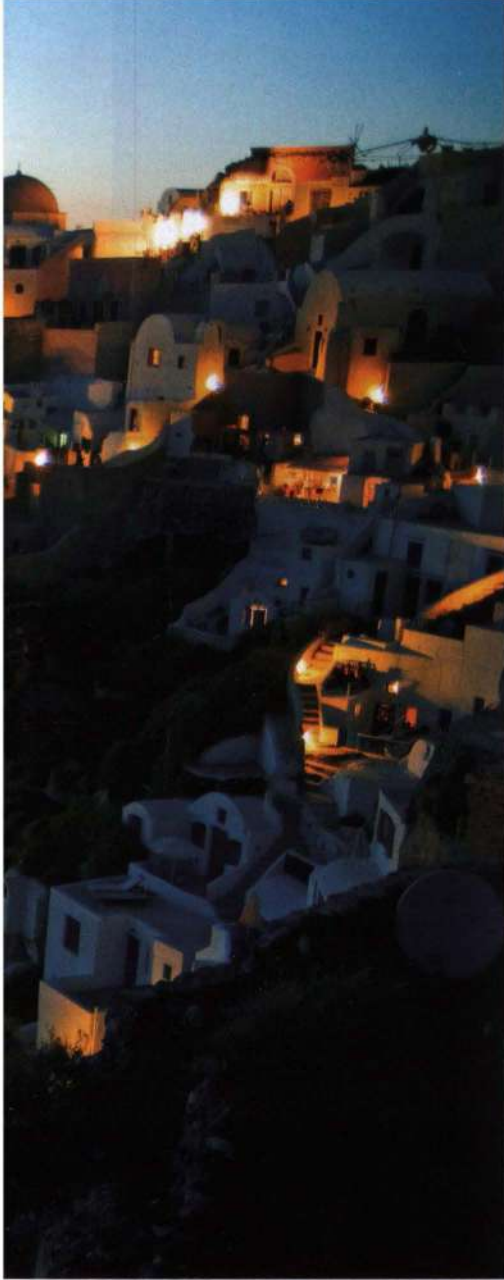
Yanardağ Adası

Santorini, diğer adıyla Thira görkemli coğrafyası ve mimarisiyle Ege adaları içinde farklı bir yere sahip. Her yıl çok sayıda ziyaretçi ağırlayan ada, denizin ortasında binlerce yıl önce oluşmuş ve etkinliği hâlâ devam eden bir yanardağ aslında. Günümüze kadar kanıtlanmış 14 aktivite

var; bunların sonuncusu 1950 tarihli. Volkanik hareketlerin izlerinin her köşede kendini gösterdiği ada sarp yapısıyla benzersiz manzaralar sunuyor. Santorini'nin iki büyük yerleşimi Fira ve Oia ile küçük köyler, eski beyaz evleriyle adayı daha da güzelleştiriyor. Özgün coğrafyası, arkeolojik

HAYKAR ÖGE

bu felaket nedeniyle yok oluyor. Teoriye göre bu olay zamanla Atlantis efsanesini yaratıyor. Bu felaket sonraki dönemlerde de Santorini sakinlerini etkiledi. İnsanlar denizden uzak durdu ve adanın sarp bölgelerinde açtıkları mağaralara yerleşti. Bu mağaralar zamanla kendine has mimarisi ve yolları olan yerleşimlere dönüştü, günümüzdeki fotojenik görüntüyü aldı. Akrotiri ve eski Thera'daki arkeolojik kazılar Santorini'nin antik dönemlerinden birçok hazineyi gün ışığına çıkardı. Thera'nın geçmişi İÖ 9. yüzyıla kadar uzanıyor. Artemidoros Tapınağı, günümüzde antik kentin en önemli kalıntılarından biri. Bu arada adada, engebeli yapı nedeniyle eşeklerin hâlâ kullanıldığını hatırlatalım. Santorini'nin ünlü günbatımını seyretmek için en uygun yer ise Oia kenti.

Oia kenti, günbatımını izlemek için ideal (solda). Santorini'deki kitapçı, daha çok denizcilikle ilgili eserler satıyor (solda, altta). Santorini'nin yerleşimleri, sarp kayalıklarla bütünleşmiş durumda (altta).

değerleri ve elbette ki tertemiz kıyılar, Santorini'yi ziyaretçiler açısından cazip bir yer yapıyor. Kimilerine göre Atlantis efsanesinin kökeni de bu adada yaşanan bir olay. Antik dönemde yanardağın patlaması büyük bir sarsıntı ve tsunami yaratıyor, Girit'teki Minos uygarlığı da en parlak döneminde

Ada İçi Ulaşım

Adaya, Atina ve Selanik'ten uçak seferleri yapılıyor. Fira'dan limana ve havaalanına otobüs seferleri yapılıyor. KTEL tarafından işletilen otobüsler adanın birçok turistik noktasına ulaşıyor. 2010'da çıkarılan bir yasayla tüm taksilerde taksimetre zorunlu kılındı. Bu nedenle pazarlık yapmadan taksileri kullanabilirsiniz. Havaalanından araç kiralamadysanız Fira'da birçok kiralama acentesi mevcut.

Konaklama

Santorini (Thira) Yunan adaları arasında en popüler olanı. Bu nedenle gitmeden önce rezervasyon yaptırmak gerekiyor. Turizm ofisini web sitesinden (www.thira.gr/Online_Reservations.html) de uygun fiyatlara otel bulmak mümkün.

Anastasis Apartments22860-255 08

www.anastasisapartments.com

Zorzis Hotel22860-811 04

www.santorinizorzis.com

Villa Renos22860- 228 48

www.villarenos.com

Astra Suites22860-236 41

www.astrasuites.com

Enigma Apartments & Suites22860-240 24

www.enigmasantorini.com

Aenaon Villas.....22860-270 14

www.aenaonvillas.com

Voreina Gallery Suites22860-307 00

www.voreinasuites.gr

Önemli Telefonlar

Santorini Turizm Ofisi2286-271 99

www.thira.gr

YUNUS EMRE AYDIN

HAYAN ÖSE

İstanköy

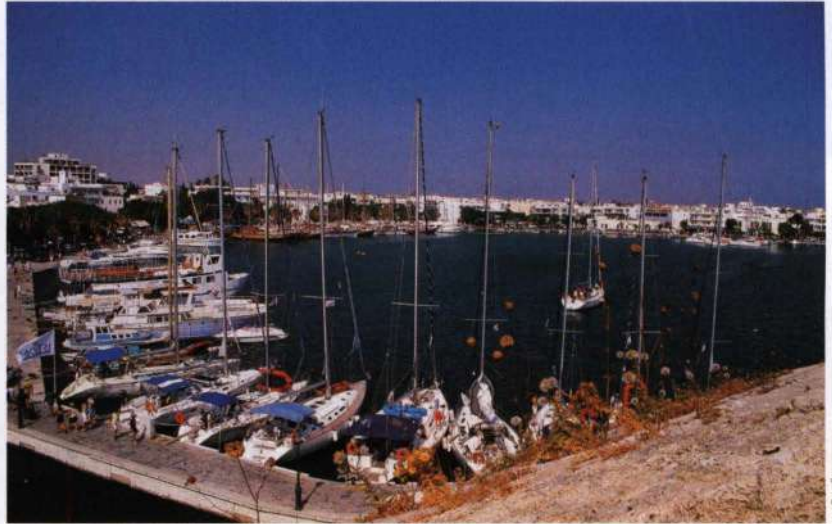
Y. GÜNGÖR

Yüzen Bahçe

İstanköy, Yunancasıyla Kos, On İki Adalar grubunun bir üyesi. Anadolu'ya en yakın mesafedeki Ege adalarından İstanköy'den Bodrum'un beyaz evleri rahatlıkla seçilebiliyor. Bu yakınlık sayesinde bu iki merkez arasında yoğun bir ziyaretçi trafiği görülüyor. İstanköy, Yunanistan'ın en turistik, en çok turist çeken adaları arasında. Ayrıca düz ve verimli toprakları sayesinde en yeşillerinden biri; "yüzen bahçe" olarak da adlandırılıyor. Nüfusu 30 bini geçen adayı doğal güzelliklerin yanı sıra arkeolojik kalıntılar süslüyor. İstanköy, Dorlardan Bizans'a tarih boyunca önemli bir merkez oldu. Erken Hıristiyanlık döneminde birçok bazilika inşa edildi. Ada

1523 yılında Osmanlıların eline geçti. İtalya, İstanköy'ü 1912'de işgal etti ve 1947'de Yunanistan'a bıraktı. İstanköy hâlâ küçük bir Türk

topluluğuna ev sahipliği yapıyor. Ada günümüzde limanı, kumsalları, mutfağı ve ünlü şarabıyla cazip bir seyahat rotası. İstanköy

Y. GÜNGÖR

tarihinin en ünlü ismi ise kuşkusuz Hipokrat. Antik dönemin bu ünlü hekimi İÖ 5. yüzyılda burada doğdu ve dersler verdi. İstanköy o çağda hastaların ve tıp alanında eğitim görmek isteyenlerin uğrak noktasıydı. Adanın merkez yerleşimi İstanköy'de ünlü hekimin diktiği söylenen "Hipokrat'ın ağacı" var; bu sadece bir rivayet elbette ama ağaç yine de büyük ilgi görüyor.

Şövalyeler Kalesi, İstanköy'ün önemli kalıntıları arasında (solda). Mavi yolculuktan dönen yatlar, İstanköy Limanı'nda yorgunluk atıyor (solda, altta). Loziya Camii, 1786'da Cezayirli Gazi Hasan Paşa tarafından yaptırıldı (sağda).

Nasıl Gidilir

Kos Bodrum'dan sadece 12 deniz mili uzaklıkta. Bodrum'dan Kos'a Hydrofoil (İnce uzun Flying Dolphin de denen hızlı deniz otobüsü) ve feribot her sabah saat 09:30'da hareket edip, Kos'tan 15:30'da geri dönüyor. Yolculuk deniz otobüsüyle 20 dakika, feribotla 50 dakika sürüyor. Biletler iki acente tarafından satılıyor. Deniz otobüsü ile tek yön 15 avro, aynı gün gidiş-dönüş 20 avro. Feribot ile şoför dahil araç için tek yön 75 avro.

Bodrum Express Line252-316 10 87
www.bodrumexpresslines.com

Olympic Havayolları İstanbul'dan her gün Atina aktarmalı Kos'a uçuyor
Kos'a Atina'nın Pire Limanı'ndan feribot, gemi ve deniz otobüsü seferleri yapılıyor. Deniz yolculuğu Yunanistan'ın en tercih edilen ulaşım sistemi ve çok pahalı değil.

Pire Limanı1-422 60 00
Tarife bilgisi143
Kos Limanı285 07

Adalar arasında ise neredeyse belediye otobüsü gibi vapurlar çalışıyor. Kos ve Rodos'tan diğer adalara normal gezinti tekneleri veya Hydrofoil adı verilen deniz araçları ile her gün çeşitli seferler düzenleniyor.

Ada İçi Ulaşım

Adayı gezmenin en rahat yolu araba

veya küçük motosiklet kiralamak. Ancak ada merkezi Kos'tan tüm turistik noktalara otobüs kalkıyor. Otobüs tarife bilgisini turizm ofisinden veya Kleopatras Caddesi'ndeki gardan öğrenebilirsiniz. Kos'tan Tigaki ve Marmari'ye otobüs 09:00-23:00 (pazar günü 18:00'e kadar) arası çalışıyor. Kos'tan Mastihari, Kardamena ve Kefalos'a otobüs 09:00-21:00 (pazar günü 17:00) arası çalışıyor. Kos'tan Asfendiou, Pylı ve Antimahia'ya da otobüs var. Kos merkezinde tarihi yerleri dolaşan iki küçük turist treni var. 10:00-14:00 ve 18:00-22:00 saatleri arasında her yarım saatte bir limandan ve belediye binası önünden hareket ediyorlar.

Konaklama

Kos Adası'nda konaklama seçenekleri zengin ve her bütçeye hitap ediyor. Geceliği 100 dolarla 10 dolar arasında farklı türden oteller bulmak mümkün. Küçük adalar ise daha şirin küçük otellerle kaplı, buralarda da çok fazla para harcamadan kalınabilir. Adada hostel bulunmuyor. Adalara gitmeden internetten otel ve pansiyon fiyatlarına bakabilir hatta rezervasyon yaptırabilirsiniz.

KOS

Continental Palace22420-227 37
Maritina22420-232 41

Ekaterini22420-282 85
Theoxenia22420-223 10
Aghios Constantinos22420-233 01
Afentoulis22420-25 321
Fotis22420-238 89
Psalidi Kamping22420-23 910
MARMARI
Paradise Faethon Beach22420-41 488
Sandy Beach22420-414 26
Mariliza22420-414 33
Nobel22420-410 03
TİNGAKİ
Tingaki Beach22420-694 46
Meni Beach22420-692 17
Starly Blue22420-695 86

Yemek

Yunan mutfağı bize hiç yabancı değil. Balık ürünleri oldukça yaygın. Karnınızı birkaç dolara da 15 –20 dolara da doyuracak yerler var. Porsiyonlar neredeyse bizdekinin iki katı. Yani bol kepçe. Bizim kebaptan hiçbir farkı olmayan kebablarının bir porsiyonunu yemek için çok aç olmak gerekiyor. Adaların tümünde deniz kenarındaki restoranlarda keyifle ve ucuza karnınızı doyurmanız mümkün.

Önemli Telefonlar

Kos Turizm Ofisi22420- 482 22
www.kosinfo.gr

Girit

Resmo, tarihi dokusu çok iyi korunmuş bir kent.

Akdenizli Güzel

Girit, Yunanistan'ın en büyük, tüm Akdeniz'in de beşinci büyük adası. Uzunluğu 245 kilometreyi bulan bu dev kara parçası zengin tarihi, kültürü, doğal değerleriyle ziyaretçilere sınırsız seçenek sunuyor.

Minos, Roma, Bizans, Osmanlı eserlerinin süslediği Girit, Akdeniz'in arkeoloji müzesi, mor salkımlı bahçesi. İraklion (Kandiye), yaklaşık 180 bin kişilik nüfusuyla adanın en kalabalık kenti.

Venedikliler burayı 13. yüzyıldan 17. yüzyıla kadar ellerinde tuttu ve çok sayıda eser bıraktı. Günümüzde yat limanı olarak kullanılan tersane ve Venedik Kalesi, en heybetli yapılar arasında. İraklion Arkeoloji Müzesi, çeşitli dönemlerden çok sayıda eseri bir araya getiriyor.

Efsaneye göre Zeus, bu kente 50 kilometre mesafedeki Dikte (Dikteon) Mağarası'nda büyümüştü. Annesi Rheia, onu çocuklarından

biri tarafından tahttan indirileceğine inanan kocası Kronos'tan burada saklamıştı. Hanya'nın limanının girişini ise Osmanlı Padişahı Abdülhamid'in yaptırdığı deniz feneri süslüyor. Kent faytonları, balık restoranları, kalesiyle Girit'in en güzel köşelerinden.

Osmanlı egemenliğinde adanın idari merkezi olan Hanya, bu dönemden Osmanlı sivil mimarisinin özgün örnekleri sayılan çok sayıda eser barındırıyor. Adanın önemli merkezlerinden biri de Resmo (Rethimnon). Tarihi ve kültürel dokusunu çok iyi korumuş kent iki katlı, cumbalı evleriyle göz dolduruyor. Girit ziyaretçiler için büyük kentlerden küçük balıkçı köylerine, sarp dağlardan geniş plajlara birçok hazine sunuyor. Adanın zengin mutfağıyla da ünlü olduğunu hatırlatalım.

Girit, 1645 yılında Osmanlılarca ele geçirilmiş ve 1908 yılına kadar Osmanlı hakimiyetinde kalmıştı.

Nasıl Gidilir

Girit'e doğrudan uçuş yok. Ancak Türk tur şirketleri sık sık uçak kiralayıp adaya gayet uygun fiyatlı turlar yapıyor. Bunların dışında Aegean Airlines ve Olympic Havayolları'nın Atina aktarmalı seferler ile Girit'e ulaşabilirsiniz. Girit'e Pire Limanı'ndan feribotla da ulaşabiliyorsunuz.

Ada İçi Ulaşım

Adayı rahatça dolaşabilmeniz için araç kiralamanızı öneririz. Kuzeydeki büyük merkezler arasında sık sık otobüs seferleri yapılıyor. Güneydeki daha sakin noktalar arasında da günde en az iki sefer mevcut. Hanya ile Heraklion arası otobüsle yaklaşık 2.5 saat sürüyor. Güneyde karadan ulaşımın mümkün olmadığı yerler arasında feribotla ulaşım yapılıyor.

Konaklama

Girit'te çok sayıda konaklama seçeneği var. **Ifigenia Hotel**28210 94357

www.ifigeniastudios.gr

Lato Butik Hotel.....2810-334 971

www.lato.gr

Galaxy Hotel.....2810-211 21

www.galaxy-hotel.com

Mövenpick Resort2810-377 000

Casa Delfino Luxury Suites28210-874 00

www.casadelfino.com

Yemek

Kiriakos Restoran: Leziz bir Girit restoranı.

2810-224 649...<http://www.kiriakos-restaurant.com>

Thirio: Ev yemekleri yapan, geleneksel Girit mutfağını merak edenlerin uğrak yeri.

.....2810-281 105

Parasies Restoran: Girit Şarabı çeşitleri ile modern bir ocakbaşı restoran. 2810-225 009

Olive Mint: Heraklion'a 10 dakikalık mesafede Gourmet Bpabia ödüllü Girit restoranı.2810-312 83

www.alive-mint.com

Pardolospetinos: Deniz ürünleri ve özellikle ahtapotu ve bol şarap çeşidi ile ünlü.

.....6979-3122 18

Tamam: Bir Osmanlı hamamının içerisinde faaliyet gösteren bu restoran Hanya'nın tarih kokan ara sokaklarında ilginç atmosferi ve zengin yerel menüsü ile dikkat çekiyor.28210- 960 80

Önemli Telefonlar

Heraklion Turizm Ofisi 2810-246100

www.heraklion.gr

Girit'in diğer kentleri gibi
Hanya'da da faytonlar yaygın
olarak kullanılıyor.

Selanik

Canlı sahil caddesiyle dikkat çeken
Selanik'in simgesi Beyaz Kule.

AHMET ÖZÜRT

Kıyının İncisi

Selanik, Yunanistan'ın ikinci büyük kenti. Metropoliten alan nüfusu 1 milyonu geçen kent ülkenin kuzeyinde, Orta Makedonya bölgesinde bulunuyor. Canlı sahil caddesi, meydanları, müzeleri, parklarıyla gözde bir ziyaret noktası olan Selanik'in Yunanca adı ise Thessaloniki. Büyük İskender'in kız kardeşi Thessalonike'nin adını taşıyan kent İÖ 4. yüzyılda kuruldu. Bir liman kenti olarak önemini tarih boyunca da korudu. Ege kıyısında yükselen tarihi Beyaz Kule, günümüzde kentin simgesi durumunda. Parklarla çevrelenen kule, bir Selanik gezisi için de uygun bir başlangıç noktası. Buradan, kıyıda uzanan cadde boyunca yürünebilir, yorulunca

restoran ve kafelerin birinde dinlenilebilir. Aristoteles Meydanı, bu güzergâhın en gösterişli köşesi. Alımlı binaların çevrelediği, büyük kutlamaların düzenlendiği meydana Aristoteles'in bir heykeli bulunuyor. İmparator Galerius'un yaptırdığı 4. yüzyıldan kalma kemer, Hagios Dimitrios Kilisesi, birçok Bizans kilisesine ilham vermiş olan Panagia Khalkion, Rotunda kentte görülecek eserlerden bazıları. Antik surların bir kısmı da hâlâ ayakta. Selanik'in üst mahalleleri ise tarihi evleriyle Türk izlerini yansıttırıyor. Osmanlı'nın önemli merkezlerinden Selanik, Atatürk'ün de doğum yeri. Atatürk'ün evi, Türkiye Konsoloslugu'nun yanında ziyaretçilerini ağırlıyor.

Şehir İçi Ulaşım

Selanik'te birçok yere otobüslerle ulaşabilirsiniz. Otobüs garı Filippou Plateia Dikastirion'da bulunuyor. Limandan adalara feribotla ulaşılabilir.

Konaklama

Selanik'te konforlu otellerin yanı sıra sırtçantalıların da kalabileceği hosteller bulunuyor.

Electra Palace Hotel.....	2310-29 40 00
www.electrahotels.gr	
Pella Hotel Thessaloniki.....	2310-52 42 21
www.pella-hotel.gr	
Tourist Hotel.....	2310-27 05 01
http://touristhotel.gr	
Hotel Rex Thessaloniki.....	2310-51 70 51
www.rexhotelthessaloniki.gr	

Önemli Telefonlar

Türkiye Selanik Başkonsolosluğu.....	2310-96 50 70
http://thessaloniki.cg.mfa.gov.tr	
Selanik Turizm Ofisi	2310-877 777
www.thessaloniki.gr	

Kavala

Kavala'nın tarihi bölümünün bulunduğu yarımada'nın zirvesinde bir kale yükseliyor.

Ege Kalesi

Kavala, Yunanistan'ın Makedonya bölgesinde. Tarihi merkezi, zirvesinde bir Bizans kalesinin yükseldiği sarp bir yarımada'nın eteklerinde bulunuyor. Burası eski evleri, dar sokakları, Ege Denizi manzarasıyla ziyaretçilerin en çok rağbet ettiği alan. Kale, Kavala'yı seyretmek için çok uygun bir nokta. Modern Kavala ise limanın çevresinde uzanıyor.

Kavala'nın içindeki tarihi su-kemerleri, kentin simgesi durumunda; 1900'lerin başına kadar kullanılmış kemerler, etkileyici görünümünü günümüzde de koruyor.

Kavala'nın hemen karşısında Taşoz Adası bulunuyor. Ziyaretçiler kısa bir deniz yolculuğuyla buraya da gidip sakin bir Ege adasının

keyfini çıkarabiliyor. Çevresinde denize girmek için birçok uygun noktanın bulunduğu Kavala'nın içinde ise uzun Kalamitsa Plajı yer alıyor.

Kavala, Neapolis antik kentinin devamı. Merkezdeki arkeoloji müzesi, uzak geçmişin izlerini günümüze taşıyor. İmaret, Kavala'nın Osmanlılardan kalan en önemli yapısı. Bir diğer ziyaret noktası da Osmanlı'nın son dönemine damga vurmuş şahsiyetlerden Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın evi. Mehmet Ali Paşa, 19. yüzyıl başında Osmanlı Padişahı III. Selim tarafından Mısır valiliğine getirildi. Ama ayaklanarak Mısır'ı özerk bir yapıya kavuşturdu. Kavala'daki evi şimdi müze yapılmış durumda.

Nasıl Gidilir

İstanbul ve Edirne'den otobüsle Kavala'ya ulaşabilirsiniz. Birçok turizm acentesi Yunanistan turlarında Kavala'ya da uğruyor. Kavala Selanik arası 153 kilometre. Kavala'dan Thassos, Limnos, Chios, Samos, Ikaria, Patmos, Leros, Kalymnos, Kos, Rhodes, Kyri, Agios Konstantinos, Piraeus, Mytilini ve Samothrace'a gemi seferleri mevcut.

Konaklama

Kavala'da her sınıftan otel bulunuyor.

Orman ve deniz kamp alanları da mevcut.

İMARET (5*)2510-62 01 51

www.imaret.com

Galaxy Hotel (3*)2510-22 48 11

www.hotelgalaxy.gr

Esperia Hotel (3*)2510-22 96 21

www.esperiakavala.gr

Giorgos Alvanos Rooms2510-22 17 81

www.kavalarooms.gr

Önemli Telefonlar

Kavala Turizm Ofisi2510-23 10 11

Preveze

Preveze'nin gözde ziyaret noktalarından biri Parga.

Tarih Suları

Preveze (Preveza), Yunanistan'ın İon Denizi kıyılarında yer alan gözde bir sahil kenti. Epir bölgesindeki kentin nüfusu yaklaşık 20 bin. Arta Körfezi'nin girişindeki Preveze doğal güzelliğiyle dikkat çekiyor, hareketli kıyı çizgisi ve stratejik konumu onu tarihten beri önemli bir denizcilik merkezi yapıyor. Preveze günümüzde kıyı boyunca dizilen eski evleri, antik mirası, plajlarıyla önemli bir sayfiye yeri.

Kente yedi kilometre mesafedeki antik Nicopolis kentinin kalıntıları da ziyaret edilebilir. Preveze İÖ 3. yüzyılda Berenikia adıyla kuruldu. Körfezi kontrol etmeyi sağlayan konumu nedeniyle de tarih boyunca önem taşıdı ve

büyük mücadelelere sahne oldu. Roma İmparatoru Octavianus, İÖ 31 yılında ünlü deniz savaşında Antonius'u yenilgiye uğrattı.

Preveze Türk tarihi açısından da önemli bir nokta. Burada Osmanlı Türkleriyle Avrupalı güçler arasında tarihin en çarpıcı deniz savaşlarından biri yaşandı. Preveze'deki bu önemli çatışma 1538 yılında Osmanlı ve Haçlı donanmalarını karşı karşıya getirdi. Kaptan-ı Derya Barbaros Hayreddin Paşa, gemi sayısı bakımından daha üstün Andrea Doria komutasındaki Haçlı donanmasını yendi. Böylece Akdeniz'deki askeri üstünlük Osmanlılara geçti ve Akdeniz bir "Osmanlı gölü" olarak nitelendirilir oldu.

Ulaşım

Preveze Limanı'ndan İon Denizi'ndeki adalara ulaşabilirsiniz. Atina'nın 426 kilometre kuzeybatısında yer alan Preveze'ye büyük kentlerden hem uçak hem de otobüs seferleri mevcut.

Konaklama

Ionian Theoxenia Hotel (4*)	26820-518 60
www.ioniantheoxenia.gr	
Boutique Hotel Dioni	26820-273 81
http://mashotels.gr/boutiquehoteldioni	
Margarona Royal Hotel	26820-243 60
www.margaronaroyal.gr	
Captain's House	26820-239 15
www.captainshousepreveza.gr	

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi	26820-210 78
--------------	--------------

Korfu

Korfu, Yunanistan'ın İon Denizi adalarının en büyüklerinden.

İon'un Adası

Yunanistan, daha çok Ege Denizi'ndeki adalarıyla ünlü ama batı kıyıları'nın açıklarında, İon Denizi'nde de çok sayıda adası bulunuyor. İon Adaları'nın üyesi Korfu, Yunanca-sıyla Kerkira, bu suların en önemli turizm merkezlerinden. Korfu, nüfusu 100 bini geçen, önemli bir kara parçası. Sulak ve verimli topraklara sahip; tarihten beri meyve, zeytinyağı ve şarap gibi ürünleriyle de biliniyor. Kireçtaşından oluşan adanın kuzeyi dağlık, güneyi düz bir yapıda. Kıyılarını ise birbirinden güzel plajlar süslüyor. Adanın merkezi Kerkira kentinin nüfusu yaklaşık 30 bin. İon Üniversitesi'ne ev sahipliği yapan kent müzeleri, mimari anıtları, turistik tesisleriyle

Korfu'nun en cazibeli köşesi. Eski mahalleler inişli çıkışlı dar sokaklarıyla geleneksel dokuyu yansıtıyor. Kerkira, bu özelliğinden dolayı UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor. Ada bunun dışında çok sayıda yerleşim barındırıyor. Bunların en ünlüsü ise Kavos. Bu eski balıkçı köyü, doğal güzellikleriyle günümüzde adanın en çok ziyaretçi çeken yerlerinden. Korfu, stratejik önemi yüzünden geçmişte birçok kez el değiştirdi, istilalar yaşadı. Uzun süre Venedik Cumhuriyeti'nin parçası olduğundan İtalyan etkisi de taşıyor. Korfu geçmişte Avusturya İmparatoriçesi Elizabeth, Alman İmparatoru II. Wilhelm gibi ünlü ziyaretçiler de ağırlamıştı.

Ulaşım

Korfu'ya KTEL'in işlettiği otobüslerle Atina, Patra ve Selanik'ten ulaşabiliyorsunuz. Igoumenitsa ile Korfu arasında her saat başı feribot çalışıyor. Paxi ile ada arasında arabalı feribot çalışıyor. Atina ve Selanik'ten uçak seferleri de yapılıyor.

Konaklama

Delfino Blu Boutique Hotel.....26630-516 29
www.delfinoblu.gr
Kallisto Resort.....6977-443 555
www.corfuresorts.gr
Aquis Corfu Holiday Palace26610-365 40
www.corfuholidaypalace.gr
Hotel Telesilla26610-91820
www.hoteltelesilla.com

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi26610-30265
www.corfuvisit.net

Midilli

Zeytin, Uzo, Deniz

Yunanca adı Lesvos olan Midilli, yüzölçümü açısından Ege Denizi'nin en büyük adalarından biri. Merkez yerleşimi Mitilini olan adanın Molivos, Petra, Plomari, Sigrı gibi köşeleri ziyaretçilerden yoğun ilgi görüyor. Tam bir zeytin diyarı olan Midilli kaliteli uzo üretimiyle, Sappho gibi ünlü şairlerin yurdu olmasıyla da tanınıyor. Yaklaşık 100 bin kişilik bir nüfusa sahip ada, Ege Denizi'nde en eski yerleşim bölgeleri arasında. Ayrıca milyonlarca yıllık taşlaşmış orman kalıntılarıyla önem taşıyor. Midilli girintili çıkıntılı bir yapıya sahip, uzun kıyıları birçok sürpriz barındırıyor. Dar ağızlı iki körfez, Geras ve Kalloni adanın içlerine kadar uzanıyor, Midilli'nin en

Plomari kasabası, Yunanistan'ın en iyi uzo üretilen yerlerinden (solda, üstte). Adanın Türkiye'ye en yakın yerleşimi Molivos (solda, altta). Limana yakın Therapon Kilisesi, görkemli kubbesiyle dikkat çekiyor (üstte).

yüksek noktası yaklaşık 1000 metrelik Lepethymnos Dağı (Ayios İlias). Doğal bitki örtüsü de oldukça iyi korunmuş durumda. Çanakkale Boğazı'na yakınlığı nedeniyle ada tarih boyunca büyük önem taşıdı. Özellikle Bizans döneminde çok gelişti ve anıtlarla donatıldı. Midilli 1462 ve 1911 yılları arasında da Osmanlı egemenliğinde yaşadı. Ada, antik dönemin en ünlü kadın şairlerinden Sappho'nun yanı sıra, Aristoteles'in öğrencisi düşünür Theophrastos'un doğum yeri olmasıyla da önem taşıyor. Kıyadaki Mitilini kenti güzel mimarisi, Ege manzarasıyla cazip bir ziyaret noktası. Özellikle Therapon Kilisesi, görkemli kubbesiyle dikkat çekiyor.

Nasıl Gidilir

Midilli'ye en kolay Ayvalık ve Dikili'den yapılan feribot seferleriyle ulaşabilirsiniz. Ayvalık'tan Jale Tur seyahat acentesi Midilli'ye feribot seferleri düzenliyor. Gidiş dönüş, açık bilet 30 avro.

Jale Tur266- 331 31 70
www.jaletur.com

Yunanistan'dan ise Pire ve Kavala'dan Midilli'ye direkt ve aktarmalı feribot seferleri mevcut. Pire Midilli arası yaklaşık 10 saat sürüyor.

Rezervasyonwww.ferries.gr

Ada İçi Ulaşım

Adanın merkezi Midilli ulaşımın da merkezi aynı zamanda. Burada iki tane otobüs istasyonu bulunuyor. Güneybatıdaki gardan uzak mesafelere, aşağıdaki güzergâhlara otobüs kalkıyor. Midilli'de araba, motor ve scooter kiralamak mümkün. Havaalanı Midilli'nin 8 kilometre güneyinde.

Konaklama

MITHIMNA

Eftalou Hotel	22530-715 84
Delfinia I	22530-713 15
Kangaroo	22530-716 62

PETRA

Aegean View	22530-419 80
Theophilos	22530-410 80
Alma Hotel	22530-411 00
Petra Hotel	22530-417 78
Ilion Hotel	22530-412 27

PLOMARI

Corali	22520-333 39
Sappho	22520-313 38
Oceanis Hotel	22520-324 69
Lida I	22520-325 07

Önemli Telefonlar

Midilli Turizm Ofisi	22510-44 165
----------------------------	--------------

www.lesvosgreece.gr

Gümülcine

Batı Trakya kenti
Gümülcine, canlı
pazaryla da ünlü.

SINAN ANADOL

Renkli Trakya

Yunanistan'ın Gümülcine kenti Rodop Dağları'nın engebelendirdiği bir coğrafyada bulunan, yaklaşık 50 bin nüfuslu güzel bir Balkan kenti. Batı Trakya, Türkiye ve Yunanistan arasındaki nüfus mübadelesinden etkilenmediği için burada hâlâ çok sayıda Türk yaşıyor. Yunanca adı Komotini olan kent Trak, Bizans, Roma gibi birçok medeniyet ağırladı; 14. yüzyıldan 1912'ye kadar da Osmanlı yönetiminde kaldı.

Ekonomisinde tarımın, özellikle tütün üretiminin önemli yer tuttuğu Gümülcine'de son yıllarda turizm de öne çıkıyor. Çeşitli dönemlerden birçok tarihi esere sahip Gümülcine'de Arkeoloji

Müzesi, Bizans Müzesi önemli ziyaret noktaları arasında. Geniş bir parkın süslediği kent merkezi mağazaları, lokantaları, kafeleriyle günün her saati canlılığını koruyor.

Tarihi evlerin dizildiği şokaklar sizi geçmişe götürürken karşınıza bir anda bir Osmanlı camisi çıkabiliyor. Yunanistan'ın diğer kentleri gibi Gümülcine'de de açık havadaki masalarda bir şeyler atıştırıp çevrenin keyfine varmak yaygın bir alışkanlık.

Ziyaretçiler kentin geleneksel dokusunda eski dükkânları gezebileceği gibi modern Kosmopolis Park'ta da alışveriş yapabilir. Gümülcine'nin yakınındaki köylere gidip doğal güzellikleri keşfetmek bir diğer seçenek.

Nasıl Gidilir

Gümülcine'ye Türkiye'den otobüsle de ulaşılabilir.

Derya Tur212-256 40 23
www.deryatur.com.tr

Metro Turizm444 34 55
www.metroturizm.com.tr

Konaklama

Gümülcine'de otellerin yanı sıra küçük temiz pansiyonlarda bulunuyor.

Arcadia Hotel (4*)25310 89 100
www.arcadiahotelgr

Orpheus Hotel25310-296 80
www.hotelorpheus.gr

Hotel Olympos25310-376 90
www.hotel-olympos.gr

Önemli Telefonlar

Türkiye Gümülcine Başkonsolosluğu

.....25310 83 420
<http://komotini.cg.mfa.gov.tr>

Sisam

Sisam'ın Kokari köyü, mimarisi ve doğal güzelliğiyle dikkat çekiyor.

Berrak Mavi

Anadolu'ya en yakın Ege adalarından Sisam, diğer adıyla Samos, Dilek Yarımadası'nın hemen açığında bulunuyor. En ormanlık adalardan Sisam, daha çok sakinliği sevenler tarafından tercih ediliyor. Ada taş sokaklarda sessizlik içinde yürümek, cumbalı Ege evlerinin önünde oturan yaşlılar ve koşuşturan çocuklarla tanışmak, eski kasaba havasını solumak için ideal. Verimli topraklara sahip Sisam şarapları, bakir kıyıları, berrak deniziyle de tanınıyor. Antik dönemde bir heykelcilik merkezi olan Sisam ayrıca düşünür ve matematikçi Pythagoras'ın doğum yeri. Tarih-te birçok kez el değiştiren Sisam, 11. yüzyılda bir süre Çaka Bey

komutasındaki Osmanlı donanmasının işgali altında kaldı. Ada 1479 yılında Osmanlıların eline geçti ve 1900'lerin başında Yunanistan'a bağlandı. Günümüzde sakin, güzel bir Ege adası olan Sisam'ın en etkileyici köşelerinden biri, sahildeki Kokari köyü. Burada, beyaza boyalı Ege evleri denizle birlikte benzersiz manzaralar sunuyor. Aydın'ın Kuşadası ilçesinden kolayca ulaşılabilen Sisam'ın merkezi ise Vathi şehri. İÖ 6. yüzyılda adanın başkentine su taşımak için kayalara oyularak açılan tünel, günümüzde ziyaretçilerin uğrak yeri. Çok sayıda eserin sergilendiği bir arkeoloji müzesine ev sahipliği yapan adadaki kazılarda iki antik tapınağın kalıntıları da ortaya çıkarıldı.

Nasıl Gidilir

Sisam'a Kuşadası'ndan nisan ve ekim ayları arasında feribot seferleri düzenleniyor.

Azım Tur256-614 15 53
Meander Travel.....25-612 88 88

Ada İçi Ulaşım

Vathi (Samos) otobüs garajından Kokari, Pythagorio, Agios Konstantinos ve Karlovasi'ye otobüs seferleri yapılıyor.

Konaklama

Proteas Blu Resort22730-621 44
www.proteasbluresort.gr
Armonia Bay Hotel22730-922 79
www.armoniabaygr
Princess Tia Hotel22730-363 31
www.princesstia.gr
Sirena Residence & Spa22730-310 35
www.sirena.gr

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi22730-285 30

MAKEDONYA

TOBBES KÖYÜ / SINAN ANADOL

Balkanlar'ın Kalbi

Makedonya küçük bir ülke ama Balkanlar'ın bütün renklerini kendinde topluyor, bölgenin adeta bir özetini veriyor. Coğrafyası, kültürel çeşitliliği, tarihi eserleri ve çağdaş yüzüyle Makedonya, Balkanlar'ı anlamak için en uygun seyahat rotalarından. Yaklaşık 2 milyonluk nüfusun yüzde 65'ini Makedonlar oluşturuyor. Arnavutların en büyük azınlık olduğu ülkede çok sayıda Türk de yaşıyor. "Makedonya", tarihte daha geniş bir coğrafyanın adıydı, ülke bu alanın kuzeyini kaplıyor, günümüzde Yunanistan'ın içinde de bir "Makedonya Bölgesi" bulunuyor.

Makedonya dağlık bir ülke; akarsuları, derin vadileri, ormanlarıyla doğa sporları için cazip. Çok sayıda

milli park da barındırıyor. Denize kıyısı yok ama gölleri sayesinde bu açığını kapatıyor. Ohri Gölü kıyılarını her yıl çok sayıda yabancı

turist ziyaret ediyor. Ohri, Struga gibi kentler hareketli sayfiye yerleri. Önemli bir doğa varlığı olan Prespa Gölü de bakir kıyılarıyla dikkat

MANASTIR / OKTAY ALLDAG

Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü Manastır Askeri İdadisi'nin binası önemli bir ziyaret noktası.

çekiyor. Makedonya birçok medeniyet ağırladı, bu yüzden arkeolojik varlıklar açısından oldukça zengin. Herakleia antik kenti kalıntıları Manastır kentinin yakınında bulunuyor. St. Panteleimon Manastırı, St. Sophia Kilisesi, Üsküp Kalesi de ülkenin kültür varlıklarından bazıları. Vardar Nehri kıyılarındaki Üsküp, Makedonya'nın başkenti ve başlıca ziyaret noktası. Kıyısında bulunduğu gölle özdeşleşmiş Ohri kenti ise tam bir turizm cenneti. Manastır, Kalkandelen de tanınmış lezzetler sunan önemli merkezler. Osmanlılar, Makedonya'yı 14. yüzyıl sonlarında aldı ve yüzyıllar boyunca birçok eser inşa etti. Bunların önemli bir kısmı hâlâ varlığını sürdürüyor. Uzun süre Yugoslavya'nın bir parçası olan Makedonya, 1991 yılında bağımsız bir ülke oldu.

Nasıl Gidilir

THY ve Pegasus İstanbul'dan Üsküp'e direkt uçuyor.

THY 444 0 849

Pegasus 850-250 0737

İstanbul-Üsküp arasında çok sayıda otobüs firması hizmet veriyor. Bazı firmalar Arnavutluk sınırında bulunan Ohri ve Struga'ya kadar sefer düzenliyor. Yol yaklaşık 15 saat sürüyor.

Alpar Turizm 212 658 35 40

www.alparTurizm.com.tr

İstanbul Seyahat 444 59 59

www.istanbulseyahat.com

Vize-Para

Makedonya Cumhuriyeti, Türk vatandaşlarından vize istemiyor. Bulgaristan sınırından geçerken sınırda transit vize alınması gerekiyor. Makedonya'nın resmi para birimi "denar".

Telefon

Makedonya'dan Türkiye'yi arama

00-90 + alan kodu + numara

Türkiye'den Makedonya'ya arama

00-389 + alan kodu + numara

Yemek

Yemeklerde genellikle Türk damak zevki ön planda. Makedonya'da sabahın erken saatlerinden akşamın geç saatlerine kadar kebab yeniyor. Bir porsiyonda 10 adet kebab var ve çok lezzetli. Bir porsiyon iki kişiyi doyuracak kadar fazla. Havuç, soğan, sarmısak, tuz, biber, domates gibi malzemelerden yapılmış olan "vegata" adlı baharat karışımı sebze yemeklerinde yoğun olarak kullanılıyor ve güzel bir tat veriyor. "American almaco" adı verilen tatlı lokmaya benziyor ama küçük simitler halinde sunuluyor. Otomatik makinelerde yapıyor. Üç farklı yağ teknesinden geçerek pişiyor ve üzerine pudraşekeri ile çikolata sosu eklenip sıcak olarak servise sunuluyor. Tatlı sevenler için bir tutku olabilecek kadar lezzetli. Ohri'de tercih edilen en lezzetli balık çeşidi "bastirmka" gölden çıkarılıyor. Diğer balık çeşitleri ise "belviça" ve "plaşitsa".

Önemli Telefonlar

Türkiye Büyükelçiliği 2-310 4710

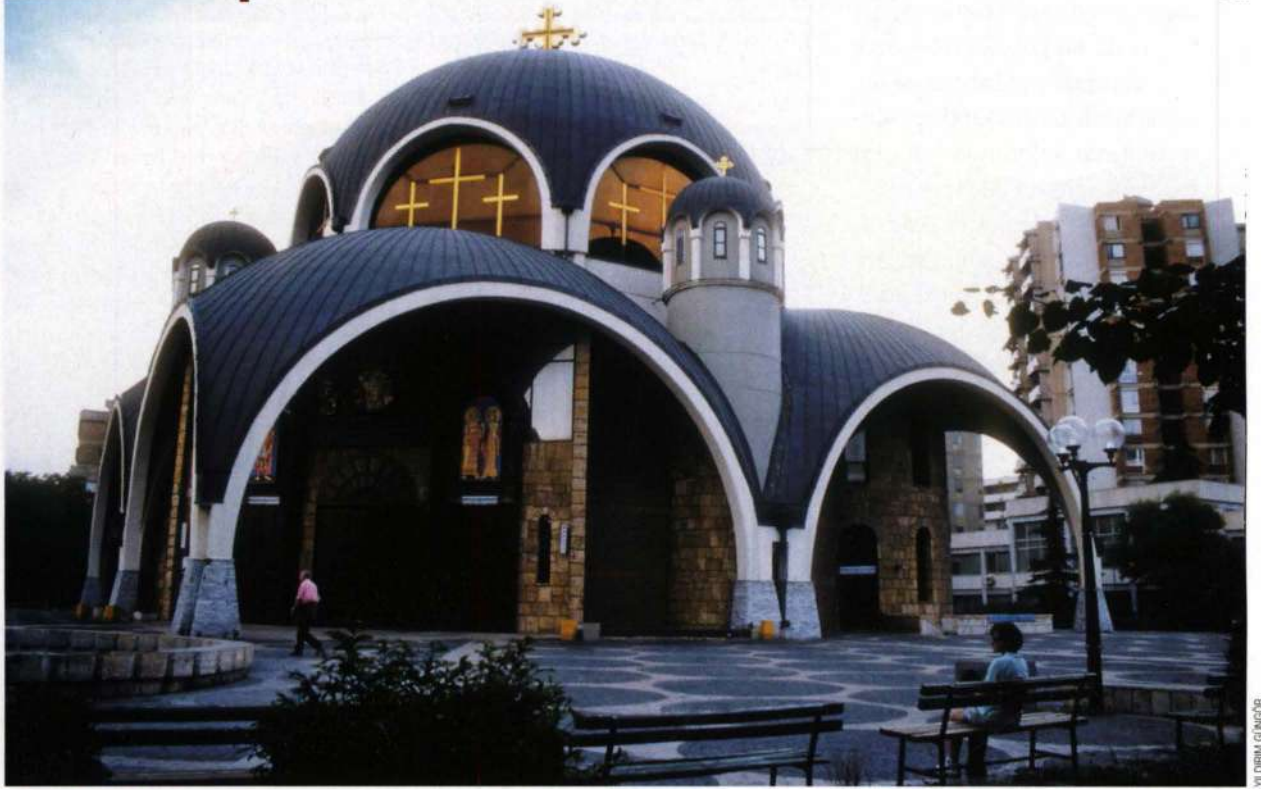
uskup.be.mfa.gov.tr

Makedonya Turizm Bürosu 2-3075 333

www.exploringmacedonia.com

Üsküp

YILDIRIM GÜNGÖR

Vardar'ın Kardeşi

Makedonya'nın başkenti Üsküp dağlık bir coğrafyada, Vardar Nehri'nin iki yakasında uzanıyor. Nüfusu 700 bine yaklaşan kent ülkenin siyasi, ekonomik, kültürel merkezi ve turistik potansiyeliyle önemli bir ziyaret noktası. Tarihi eserlerle süslü, yemyeşil bir kent olan Üsküp, Osmanlı izlerini de iyi korumuş durumda. Ege Denizi'ne ilerleyen Vardar Nehri, kente ayrı bir güzellik katıyor. Köprüler, su kenarındaki yeşil alanlar, yürüyüş yolları ve kafeler Üsküp ziyaretçilerine keyifli seçenekler sunuyor. Vardar'ı aşan köprülerin en güzel, artık Üsküp'ün sembolü haline gelmiş olan Osmanlı köprüsü. Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı,

1469'da tamamlanan bu zarif eser 214 metre uzunluğunda ve 6 metre genişliğinde. Taş köprü modern Üsküp'le Osmanlı eserlerinin

bulunduğu eski mahalleleri birbirine bağlıyor. Kentin yeni kısmında, köprünün açıldığı Makedonya Meydanı, Üsküp'ün en büyük açık

SINAN ANAGOL

St. Clement Kilisesi, Üsküp'ün modern kısmında bulunuyor (solda, üstte). Türkiye liginin maçları, Üsküp'teki Türk kahvelerinde heyecanla takip ediliyor (solda, altta). Taş Osmanlı köprüsü, Vardar Nehri'nin en güzel süsü (üstte).

alanı. Büyük kutlamalara ev sahipliği yapan meydana yakın zamanda Büyük İskender'in heykeli de dikildi. Nehrin karşısında ise Osmanlı izleriyle dolu çarşı bölgesi var. Burası saat kulesi, dükkânları, camileri, hamamları, hanlarıyla Balkan ruhunu hâlâ yaşıyor. Sokaklarda dolaşp geçmişe yolculuk yapmak mümkün. Davut Paşa Hamamı, Mustafa Paşa Camii, Kapan Han önemli eserlerden bazıları. Üsküp'ün tarihi kalesi de yenilenmiş yüzüyle yukarıdan Vardar'ı ve Üsküp'ün güzelliklerini seyrediyor. Bizans'tan Osmanlı'ya her dönemde büyük önem taşıyan kale, şimdi turistlerin uğrak noktası. Uzun bir geçmişe sahip Üsküp 4. yüzyıldan Roma'nın Dardania bölgesinin

merkezi oldu, 9. ve 10. yüzyıllarda hızla gelişti, 12. yüzyılda da Sırp-ların eline geçti. Makedonya 1392 yılında Osmanlılar tarafından alındıktan sonra Üsküp eyalet merkezi yapıldı ve hareketli bir ticaret kentine dönüştü. Bir dönem eski hareketli günlerinden uzaklaşan kent, Belgrad-Selanik demiryolunun yapılmasından sonra yeniden canlandı. Osmanlılardan sonra da Makedonya'nın kalbi olmayı sürdürdü. Kent şimdi cazibesini daha da arttırıyor. Üsküp'ün yeni kısmı, çağdaş bir Avrupa kenti görünümünde. Üsküp'ün büyüğü unvanını alan St. Clement Kilisesi 1990'larda tamamlandı. Rahibe Teresa'nın evi, eski Üsküp Tren Garı da gezilecek yerler arasında.

Şehir içi Ulaşım

Üsküp'ü dolaşırken otobüsleri tercih edebilirsiniz. Ancak konfor arıyorsanız tercihiniz taksi olmalı. Ülkede yollar oldukça düzgün. Üsküp'ü Ohri'ye bağlayan yolun büyük bir kısmı orman içinden geçiyor. Yola çıkan traktör ve biçerdöverlere dikkat edilmeli.

Konaklama

Stone Bridge Hotel	2 32 44 900
www.stonebridge-hotel.com	
Villa Vodno	2 3177 711
www.villavodno.com.mk	
Hotel City Park	2 3290 860
www.hotelcitypark.com.mk	
Rose Diplomatie	2 3135 469
www.rosediplomatie.com.mk	
Hotel Leonardo	2 3177 517
www.hotel-leonardo.com.mk	
Hotel Orange Inn	2 2772 254
www.orangeinn.com.mk	
Hotel Vergina	2 3095 123
www.hotelvergina.com	

Önemli Telefonlar

Üsküp Turizm Ofisi	2 3118 498
--------------------------	------------

Manastır

Manastır, tarihi mimari dokusuyla Makedonya'nın en güzel kentlerinden.

Tarihin Kapısı

Manastır, diğer adıyla Bitola, Makedonya'nın en güzel kentlerinden. Yunan ve Roma dönemlerinin ardından Slavların egemen olduğu Manastır, Osmanlı döneminde de ticari ve askeri açıdan önem taşıyan bir yerleşim oldu. Verimli bir ovanın kenarındaki kent günümüzde ayrıca bir sanayi ve finans merkezi. Makedonya'nın en büyük üniversitelerinden biri de burada bulunuyor. Manastır'ın en göz alıcı yeri kuşkusuz "Şiroke Sokak". Şehir Parkı'ndan başlayıp büyük bir meydanda son bulan bu cadde yayalara ayrılmış durumda. İki yanında çok güzel taş binaların dizildiği Şiroke mağazaları, restoranları, kafeleriyle Manastır'ın

kalbi. Tarihi bir saat kulesinin taçlandırdığı Manastır'da Demetrius Kilisesi, Heraclea Lyncestis antik yerleşiminin kalıntıları, kapalıçarşı, hamam ziyaret edilebilir. Osmanlıların 1382'den 1912'ya kadar hükmettiği kentte çok sayıda cami de bulunuyor. Adriyatik Denizi, Ege Denizi ve Orta Avrupa arasındaki ticaret yolları üzerinde yer alan Manastır hep işlek bir ticaret kavşağı, uluslararası önemde bir yer oldu. Kentte günümüzde de birçok ülke konsolosluk açmış durumda. Geçmişte kentin ağırladığı isimlerden biri de Manastır Askeri İdadisi'nde okuyan Mustafa Kemal'di. Binadaki "Atatürk Anı Odası" şimdi ziyaretçilerden büyük ilgi görüyor.

Şehir İçi Ulaşım

Manastır, Ohri'ye yaklaşık 70 kilometre uzaklıkta. Buraya Ohri'den ve Üsküp'ten otobüs seferleri mevcut. Tren istasyonu da kentin güneyinde. Yunanistan sınırına taksi ile gidebiliyorsunuz. Eğer Yunanistan vizeniz varsa Florina kasabasından Selanik'e bir saatte ulaşabilirsiniz.

KONAKLAMA

Chola Guest House	47/224 919
www.chola.mk	
Tokin House	47 23 23 09
www.tokin-house.com	
Villa Diamond	47 251 632
www.villadiamond.com.mk	
Hotel Millenium	47-241 001
www.milleniumpalace.com.mk	
Hotel De Niro	47 229 656
www.hotel-deniro.com	

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Manastır Belediyesi	47-234 234
www.bitola.gov.mk	

Ohri

St. Kaneo Kilisesi ve Ohri Gölü, birlikte benzersiz bir manzara oluşturuyor.

Balkan Sayfiyesi

Sadece Makedonya'nın değil, tüm Balkanlar'ın en güzel kentlerinden biri Ohri. Kendi adıyla anılan gölün kıyısındaki yerleşim, mimarisıyla "biblo gibi" tanımını da kesinlikle hak ediyor. Makedoncada "Ohrid" olarak anılan kent, doğal ve kültürel değerleriyle Yugoslavya döneminden beri cazip bir sayfiye yeri. Arnavutluk ile Makedonya arasında uzanan, yüksek dağlarla çevrelenen Ohri Gölü benzersiz manzaralar sunuyor. Kışlarında suya girilecek uygun yerler bulunan göl, Ohri kentiyile birlikte UNESCO'nun Dünya Mirası Listesi'nde. Kent, sırtını görkemli bir kalenin yükseldiği bir tepeye yaslıyor. İnşa tarihi 10. yüzyıl sonu olan kale, gölü ve kenti izlemek için

çok uygun. Ohri'nin tarihi evleri buradan göle kadar iniyor. Çiçeklerle süslenen eski sokaklarda, kıyıda yürümek büyük keyif. Antik tiyatro, Ohri Müzesi, St. Naum Manastırı ziyaret edilebilecek yerler arasında.

Şehir içi Ulaşım

Ohri, Makedonya'nın en önemli turizm merkezi. Gölün etrafındaki her biri farklı güzellikteki plajlara belediye otobüsleri veya minibüslerle gidilebilir. Ayrıca üzerlerinde "taxi" yazan küçük motorları da kiralamak mümkün. St. Naum Manastırı ve Kilisesi'ne otobüsler veya tekneyle gidebilirsiniz.

Konaklama

Gölün tüm sahilleri pansiyon, kamping ve otellerle çevrili. Pansiyonculuk Ohri'de çok yaygın. Gölün sahili boyunca sıralanan çok sayıda pansiyon var. Büyük bir çoğunluğu villa görünümünde. İngilizce ve

Kenti süsleyen eserler arasında, Slav tarihi ve kültüründe önemli yeri olan Kiril ve Metodius kardeşlerin heykeli de var. Ohri ayrıca tarihi kiliseleriyle ünlü. En dikkat çekicisi St. Kaneo Kilisesi.

Almanca oda yazısını gördüğünüz her ev pansiyondur.

Hotel Inex Gorica46-277 520

<http://inexgorica.com.mk>

Villa St. Sofija46-254 370

www.villasofija.com.mk

Aleksandar Villa46-261 644

www.aleksandarvilla.com.mk

Villa Germanoff46-266 831

www.visitohrid.com.mk/germanoff.htm

Villa Mal Sveti Kliment 46-250 655

vilamalsvetikliment.com/ohrid

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Ohri Turizm Bürosu46-262 492

www.ohrid.com.mk

Kalkandelen

Ülkenin büyük kentlerinden Kalkandelen'de de Osmanlı izlerine sıkça rastlanıyor.

Tanıdık Bakış

Yeşil dağların çevrelediği Kalkandelen, önemli bir ekonomik merkez olmasının yanında iki üniversiteye ev sahipliği yapıyor. Makedonca adı Tetovo olan Kalkandelen, ülkenin diğer birçok yeri gibi Osmanlı izlerini de yoğun olarak taşıyor. Şar Dağları'nın eteklerindeki kentin en önemli turistik değeri kayak merkezi Popova Şapka. Kalkandelen'in birkaç kilometre dışındaki tesisler, Yugoslavya döneminden beri kış sporları için cazip bir adres. Pena Nehri'nin süslediği Kalkandelen ve çevresinde görülecek yerlerin başında eski kale, Leşok Manastırı, tarihi taş köprü geliyor. Osmanlı döneminden kalan eserler arasında ise tekke ve hamam sayılabilir. Ama Kalkandelen'deki en

dikkat çekici Osmanlı izi kuşkusuz Alaca Cami. Renkli süslemeleriyle özgün bir mimari eser olan cami 1400'lü yıllarda inşa edildi, 1800'lerde ise büyük bir onarımdan geçti. Geçtiğimiz yıllardaki bakım çalışmalarının da sayesinde etkileyiciliğini günümüzde de koruyor. Harati Baba Tekkesi de görülmesi gereken yerlerden biri.

Tepeleri 2 bin 800 metreyi aşan Şar Dağları ve Suva Gora (Kuru Dağlar) arasındaki 8-13 kilometre genişliğinde ve 56 kilometre uzunluğunda Polog Vadisi uzanıyor. Türklerin de yoğun olarak yaşadığı Kalkandelen bu yemyeşil vadinin ortasında ve Şar Dağları'nın eteklerinde kurulmuş bir kenttir. Kenti, Köpük (Pena) Deresi ikiye ayırıyor.

Şehir İçi Ulaşım

Kalkandelen'e Üsküp'ten otobüsle ulaşabiliyorsunuz. Üsküp Havaalanı şehir merkezine 70 kilometre mesafede yer alıyor. Sunny Hill'deki kayak merkezi şehre 18 kilometre mesafede. Buraya funiküler de çalışıyor.

Konaklama

Hotel Liraku.....	44-338 586
Hotel Noli's Konak	44-521 055
Hotel Tivoli	44-352 370
Hotel Bora	44-361 106
Hotel Kodra e Diellit	44-361 020

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Kalkandelen Belediyesi	44-338 081
------------------------------	------------

www.tetova.gov.mk

Ayrıca, şehrin 4 kilometre güneydoğusundan akan Vardar Nehri Kalkandelen ovasını suluyor.

Yörük Bölgesi

Plačkovica Dağları'nın eteklerindeki Yörük köyleri, geleneklerini hâlâ yaşıyor.

Dağların Ezgisi

Farklı etnik köken ve dinden insanların bir arada yaşadığı, kültürel çeşitliliğiyle dikkat çeken bir ülke Makedonya. Yaklaşık 2 milyonluk nüfusun yüzde 4'ünü de Türkler oluşturuyor.

Makedonya'nın sosyal dokusunda çok özel bir renk varlığını sürdürüyor: Plačkovica Dağları'nın eteklerinde yaşayan Yörükler. Balkan Savaşları'nın ardından bölge Osmanlı İmparatorluğu'nun elinden çıktı, Türk ve diğer Müslüman topluluklardan on binlerce kişi Anadolu'ya göç etti. Ama kimileri de doğdukları yeri bırakmadı.

Kalmayı tercih edenlerin bir kısmını da Yörükler oluşturuyordu. Bulgaristan'ın Türkiye sınırına yakın Kırcaali kenti ve civar

köylerindeki gibi, Makedonya'nın Plačkovica Dağları'ndan ayrılmayan Yörükler, Radoviş ve İştıp kasabalarının çevresinde 50'ye yakın köyde yaşamaya devam ediyor. Nüfusu en kalabalık Kocalı'nın yanı sıra Alikoç, Pırnali, Süpürge, Kulağızlı, Buçum ve Poçuval bunlardan yalnızca birkaçı. Kocalı (Koca Ali) ve aynı tepelere kurulu üç komşu köy, Makedonya Yörüklerinin kültürel kalesi durumunda.

Yörük köylerinde başlıca tarım ürünü olarak tütün yetiştiriliyor. Hayvancılık bir diğer önemli uğraş.

Koyunlar imece usulüyle kırkılıyor, tütün ekimi geleneksel çubuklarla yapılıyor, Yörük köylerinde hayat hâlâ o bildik, sıcak, geleneksel yatağında akıyor. Yörede giyilen

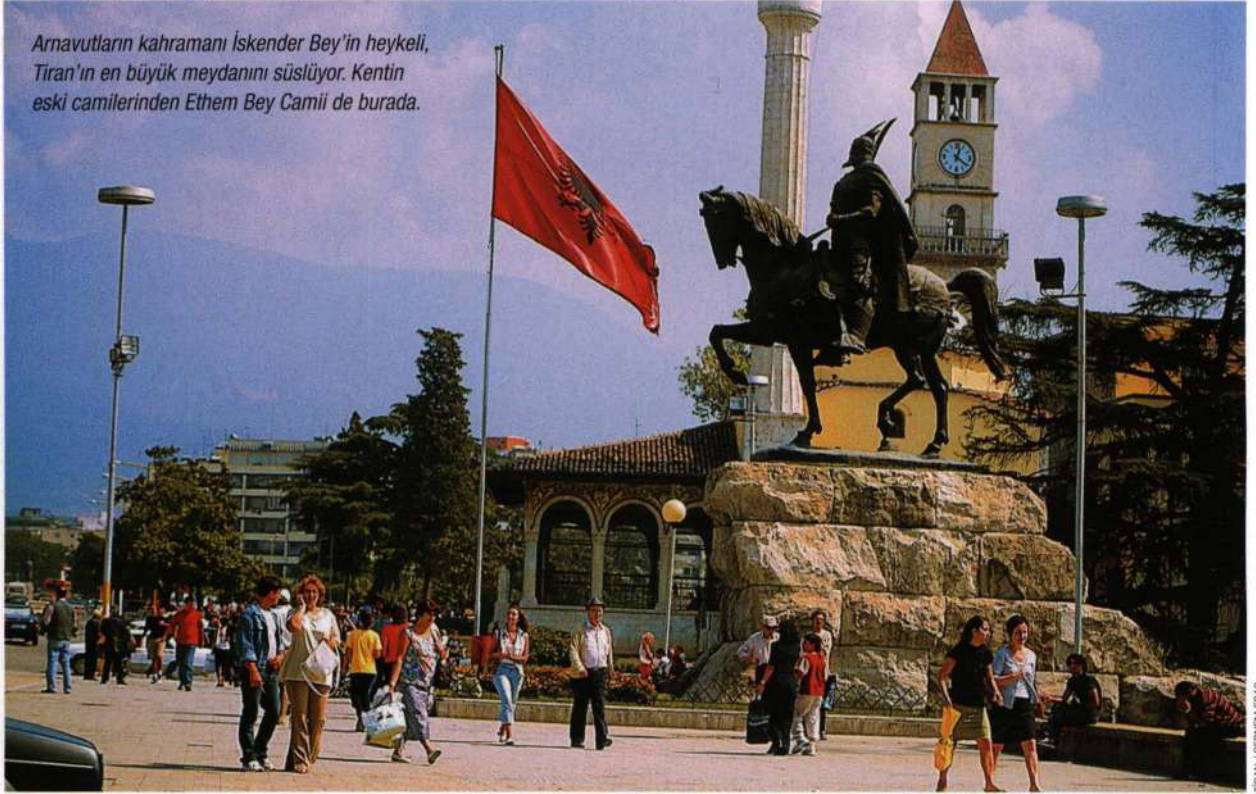
kıyafetler de eskiden beri âdet olduğu üzere rengârenk.

Radoviş kasabasında cumartesi günleri kurulan büyük pazar, Yörük kadınlarının süslü ve alacalı elbiseleriyle renkleniyor. Erkekler ise geleneksel palto, hırka, potur ve kunduraları eskisi kadar çok tercih etmiyor. Yörük köylerinin sıralandığı Plačkovica Dağları, Makedonya'nın Bulgaristan sınırı yakınında uzanıyor.

Yörükler, Türkiye'den ziyaretçilerle karşılaştıklarında çok mutlu oluyorlar. O yüzden Makedonya'ya gidenler, en az bir gününü Yörüklerle ayırmalı. Onların köylerine ulaşmak kolay. Üsküp'ten bölgeye günün belli saatlerinde minibüs seferleri var.

ARNAVUTLUK

Arnavutların kahramanı İskender Bey'in heykeli, Tiran'ın en büyük meydanını süslüyor. Kentin eski camilerinden Ethem Bey Camii de burada.

TIRAN / ŞERHİM ERSAN

En Eski Avrupalı

Adriyatik Denizi'nin doğu kıyısı boyunca uzanan Arnavutluk Karadağ, Kosova, Makedonya ve Yunanistan'la çevrilidir. Yakın zamana kadar, sadece Balkanlar'ın değil dünyanın en kapalı ülkelerinden biriydi. Şimdi vizesiz ve kolaylıkla girilebilen ülke her geçen gün daha fazla turist çekiyor. Arnavutların ülkesine Türkler Arnavutluk, Batılılar Albania diyor. Arnavutlar ise kendi ülkelerini "Kartallar Ülkesi" anlamına gelen Shqipëria adıyla anıyor. Arnavutların kökeni kabul edilen Pelasglar ve İlliryalılar, Avrupa'nın en eski kavmi olarak bilinir. Yunanlılar da köklerini Pelasglara dayandırır. Antik İllirya bugünkü Dalmaçya sahil bölgesidir (bugünkü

Hırvatistan ve Karadağ). Osmanlılar 15. yüzyılda bölgeyi fethettiler. Arnavutların İskender Bey önderliğinde Osmanlı'ya karşı yıllar süren

direnişi sonuç vermedi ve Osmanlı egemenliği tüm Arnavutluk'ta kurumsallaştı.

Osmanlı devrinde Katolik

Arnavutluk'ta parklar en önemli buluşma yerleri; özellikle emekliler için.

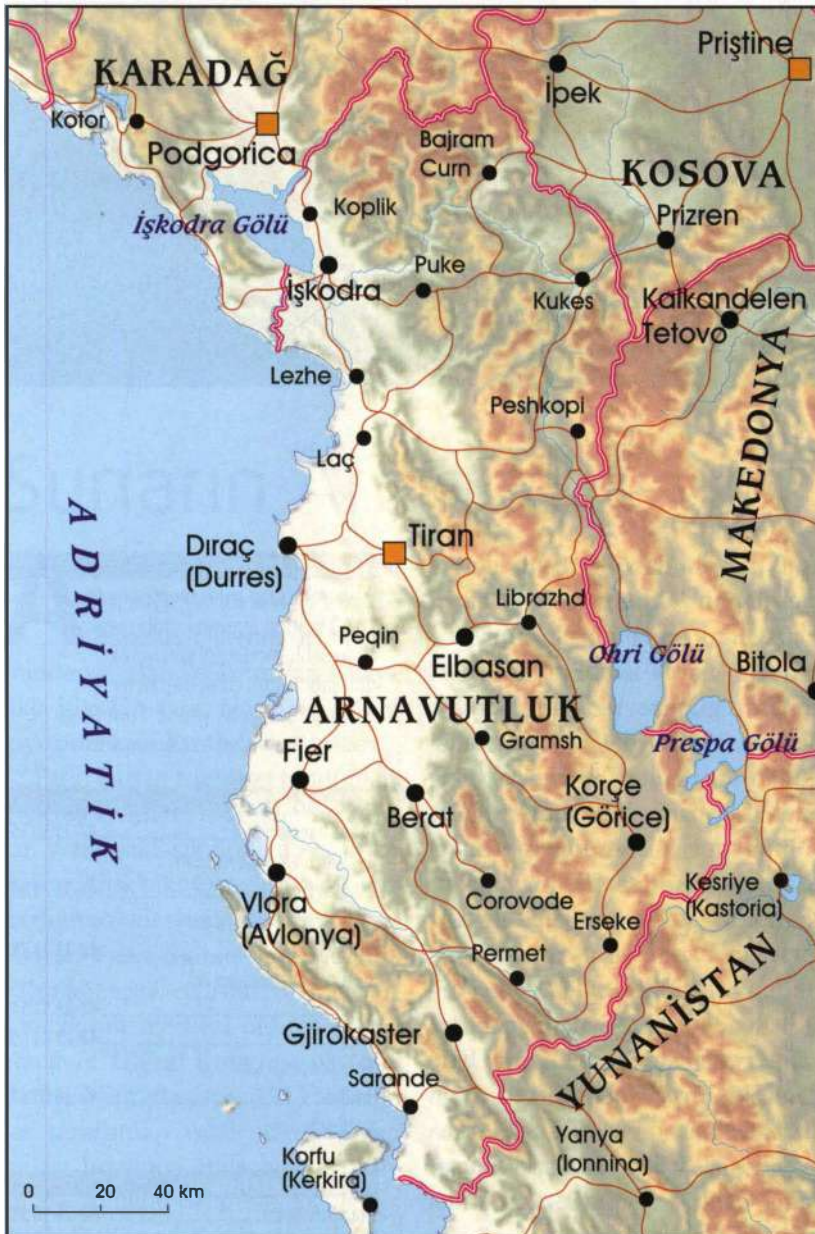
BEGAT / Ş. ERSAN

Arnavutların çoğunluğu İslam'ı tercih etti. Balkan ülkeleri arasında Bosna Hersek ile birlikte yerli ahalisinin çoğunluğu Müslüman olan bir ülke haline geldi. Ancak Arnavutlar din değiştirmelerine rağmen milli kimliklerini ve geleneklerini özenle korudular. Osmanlı devlet yönetiminde çok etkin roller üstlendiler ve adeta Türklerle bir tür

kader birliği yaşadılar. Balkan Savaşı (1912) sırasında Arnavutların yaşadığı Kosova ve Makedonya Sırplar, bugünkü Karadağ sınırları içinde kalan Podgorica'dan İşkodra'ya kadar uzanan bölge Karadağlılar, Yanya bölgesi Yunanlılar tarafından işgal edildi. İtalya ve Avusturya Macaristan'ın araya girmesiyle bugünkü Arnavutluk toprakları

üzerinde Arnavutluk Krallığı kuruldu. 2. Dünya Savaşı'nda İtalyan işgalini yaşayan ülke, Enver Hoca önderliğinde komünizm deneyini de yaşadı. Tüm dünyaya kapalı bir rejim haline geldi. Arnavutluk 1990'da çok partili rejime yönelerek yeniden dünyaya açıldı.

Arnavutluk'un nüfusu 3 milyon 700 bin. Halkın yüzde 80'i Müslüman, yüzde 20'si Hristiyan. Hızlı bir kalkınma ve modernleşme hamlesi yaşayan Arnavutluk gene de Avrupa'nın en yoksul ülkelerinin başında geliyor. Ancak özgün gelenekleri, bozulmamış doğası, muhteşem mutfak kültürü, misafirperver ve sıcakkanlı insanlarıyla turizm alanında giderek yıldızı parlıyor. Öyle ki Lonely Planet, 2011 yılı için önerdiği görülmesi gereken 10 ülke içinde Arnavutluk'u, "Yeni Bir Akdeniz Aşkı" başlığıyla ilk sıraya koydu.

Nasıl Gidilir

THY ve Arnavutluk Havayolları İstanbul'dan direkt Tiran'a uçuyor.

THY, www.thy.com.tr 444 0 849

Arnavutluk Havayolları 212-638 00 00

www.albanianair.com

İstanbul'dan Arnavutluk'a otobüs var.

Alpar Turizm 212-658 35 40

Vize-Para

Türkiye vatandaşlarına vize uygulanmıyor.

Arnavutluk Büyükelçiliği 312-441 61 03

Arnavutluk'un resmi para birimi "lek". 1

avro 139 lek ediyor.

Telefon

Türkiye'den Arnavutluk'u arama

00-355 + alan kodu+ numara

Arnavutluk'tan Türkiye'yi arama

00-90 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Arnavutluk Turizm Bürosu 4-273778

www.albaniantourism.com

Türkiye Büyükelçliği 4-238 0350

www.tirana.be.mfa.gov.tr

Tiran

Tiran Müzesi'nin dış cephesini süsleyen mozaik Enver Hoca döneminden kalma.

Göç Kenti

A rnavutluk'un başkenti Tiran, aynı zamanda ülkenin en büyük kenti. 1990'da 230 bin olan nüfusu 15 yıl içinde bir milyona ulaşan bir göç kenti. Tiran, Osmanlı devrinde İşkodra eyaletine bağlı küçük bir köydü. 1912'de Osmanlıların elinden çıktı ve 1925'te başkent ilan edildi. Komünizm döneminde hızla büyüyen ve kamu yapılarıyla donanan Tiran, asıl değişimi son 20 yılda yaşadı. Tiran etkileyici gece hayatına sahip bir kenttir. Kentin en hareketli ve can alıcı noktası İskenderbey Meydanı. Arnavutların kahramanı İskender Bey'in heykelinin bulunduğu meydan kentin merkezinde. Meydandaki Saat Kulesi ise 1820'de inşa edilmiş.

Yine meydandaki 1821 yılında tamamlanan Ethem Bey Camii, Arnavutluk'un en güzel camilerinden biri olarak kabul edilir. Meydandan güneye uzanan Kombit Bulvarı, 1930'larda İtalyanlar tarafından inşa edildi. Bulvardaki yapılar İtalyan faşizmi, Enver Hoca komünizmi ve son dönem mimari anlayışlarını sergiliyor. Tayvan Kompleksi ise kentin kalbinde restoranlar, barlar ve gazinoları barındıran güzel bir eğlence merkezi. İskenderbeg Meydanı'ndaki en çarpıcı yapı ise Piramit olarak bilinen eski Enver Hoca Müzesi; şimdiki adı Uluslararası Kültür Merkezi. Ulusal Tarih Müzesi ve Ulusal Sanat Galerisi de mutlaka gezilmesi gereken yerlerdendir.

Şehir İçi Ulaşım

Havaalanından şehir merkezine 06:00-18:00 saatleri arasında otobüs çalışıyor. Tiran şehir merkezini yürüyerek dolaşabilirsiniz. Uzak mesafeler için kalabalık otobüsler yerine "Furfon" adı verilen minibüsleri tercih edebilirsiniz.

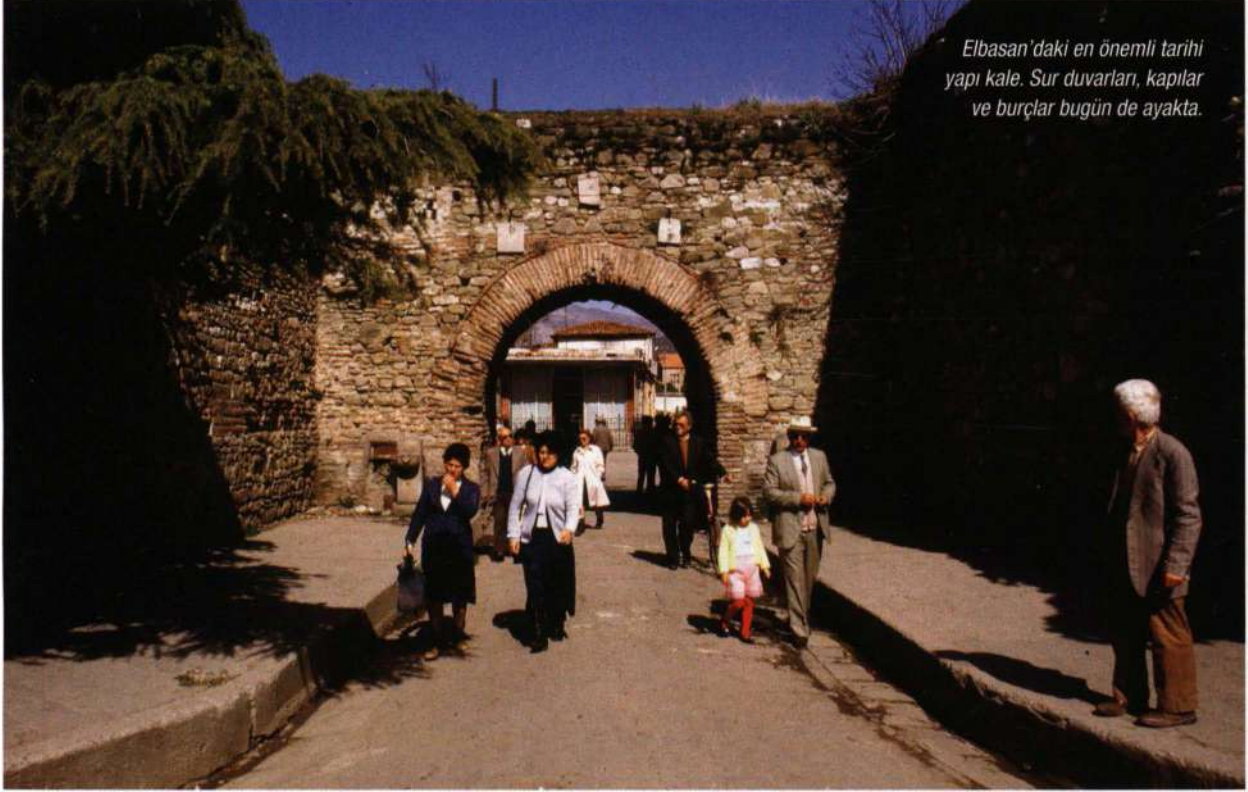
KONAKLAMA

Tirana International	42-23 50 35
www.tiranainternational.com	
Chateau Linza	42-36 29 06
www.chateaulinzahotel.com	
Modial Hotel	42-23 23 72
www.hotelmondial.com.al	
Diplomat	42-23 31 51
Kruja	42-23 81 06
www.hotelkruja.com	
Haxhiu	42-36 05 47
hotelhaxhiu.com	

Önemli Telefonlar

Tiran Belediyesi	42-25 30 53
http://tirana.gov.al	

Elbasan

GETTY IMAGES

Surların Ardında

Arnautluk'un en popüler turistik yerlerinden biri de Elbasan. Ülkenin orta kesiminde yer alan ve Tiran'dan kolaylıkla ulaşılan kent, Şkumbin Nehri kıyısında kuruldu.

Fatih Sultan Mehmet tarafından 1466'da Osmanlı topraklarına katılan kent, yaklaşık 500 yıl boyunca Arnautluk'taki Osmanlı kent uygarlığının merkezi oldu. Elbasan Kalesi, Fatih Sultan Mehmet tarafından inşa ettirildi ve Elbasan sancağının merkezi oldu. 1909'da Arnaut Ulusal Kongresi ilk toplantısını burada yaptı. 1914'te Sırp- lar tarafından işgal edildi, savaş yılları boyunca Bulgaristan, İtalya ve Avusturya arasında el değıştiirdi. Sonraki yıllarda ülkenin

endüstriyel merkezlerinden biri haline geldi.

Çoğunluğu Müslüman olan kentte Katolik ve Ortodoks Arnautlar da yaşıyor. Kentte tarihi eserlerin sayısı çok azalmış durumda. Bunun nedeni de Enver Hoca döneminde camiler ve kiliseler de dahil olmak üzere tüm dinsel yapıların yıktırılmış olması. Bu yıkımdan tarikat tekkeleri de nasibini almıştı.

Oysa Elbasan 1930'larda, Balkanlar'daki en güzel Osmanlı şehirlerinden biri sayılıyordu. Muhteşem mimariye sahip çok sayıda camileri, Osmanlı sivil mimarisinin şaheserleri, dar sokakları ve cumbalı evleriyle göz alıyordu. O camilerden, eski yapılardan geriye

bir iki harabe kaldı.

En önemli yapı ise Osmanlı kalesi. Sur duvarları ve burçlarıyla kale tamamen ayakta. 19. yüzyılın ortalarında inşa edilen Ortodoks Kilisesi ise kentin tam merkezinde. Kentin 7 kilometre uzağında bir de manastır bulunuyor.

Makedonya'nın Ohri Gölü'nü ziyaret edenlerin, yakınlığı nedeniyle mutlaka uğradığı Elbasan'da görülmesi gereken yerlerden bazıları şunlar: Etnografya Müzesi, Kostandin Kristoforidhi Evi ve Savaş Müzesi. Yaz mevsiminin başlangıcının kutlandığı festivaliyle biliniyor. Elbasan'da konaklama imkânları sınırlı. O yüzden Tiran'da konaklayıp günübirlik bir geziyle Elbasan ziyaret edilebilir.

İşkodra

İşkodra'da Edit Durham Caddesi'ndeki dev heykel ulusal kahraman İsa Boletini'ye ait.

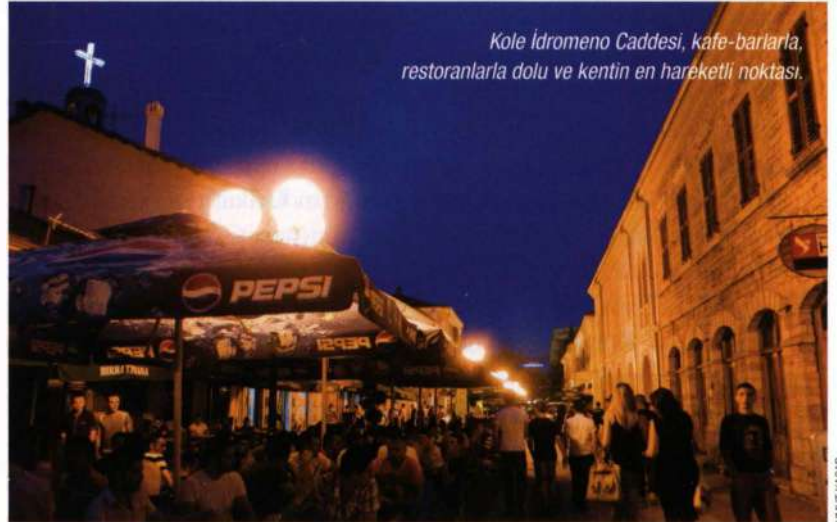
Osmanlı'nın Son Kalesi

A Osmanlı kültürünün Arnavut ruhuyla yoğrulduğu bir kent İşkodra. Yayılarak akan nehirlerin, Balkanlar'ın en büyük gölünün ve Türk başlığına benzediği için Taraboş denilen dağların kuşattığı üç bin yıllık kale-siyle Arnavutluk'un tarihi merkezi. Osmanlı'nın Balkan Savaşları'nda altı aylık kuşatmaya direndiği ve Balkanlar'da en son terk ettiği kent, dünyanın hafızasından silindiği Enver Hoca döneminin ardından yeni bir zamana uyanıyor.

İşkodra ilk bakışta pek turistik bir yer olarak gözükmesine de Colosseo Otel ile Katedral arasındaki caddelerde dolaşabilir, futbol stadı etrafındaki mağazalarda alışveriş yapabilirsiniz. Marubi Fotoğraf

Sergisi, Tarih Müzesi ile eski Osmanlı evleri, Türk hamamları ve şehrin en önemli noktası Rozafa Kalesi gezilecek yerler arasında.

Rozafa Kalesi, kentin 3 kilometre dışında bulunuyor. 113 metre yüksekliğindeki tepede bulunan kale, Buna ve Drin nehirlerinin kesiştiği

Kola Idromeno Caddesi, kafe-barlarla, restoranlarla dolu ve kentin en hareketli noktası.

noktada. Kale içinde Osmanlı ve Venedik dönemine ait yapılar var. Bir kiliseden dönüştürülen Fatih Sultan Mehmet Camii harabe halinde. Şehrin ilginç manzaralarını görmek için Rozafa Kalesi birebir. Kentin en eski yapısı Kurşunlu Camii, kalenin dibinde yer alıyor. Burası eskiden kentin çarşı merkezine yakın bir yerdi. Cami 1773'te Arnavut Mehmet Buşati Paşa tarafından inşa ettirildi. Şu anda kaderine terk edilmiş durumda. Eski İşkodra'nın kalıntılarını ve Osmanlı evlerinin tipik mimari özelliklerini görmek için Tarih Müzesi'ni gezmek gerekiyor. Müze haline getirilen bu eski Osmanlı konağı, Arnavut yaşam tarzını sergileyen eserlerle ilgi çekiyor. TKonak 1815 yılında inşa edilmiş. 1868'de yapılan İngiliz Kulesi ise Ebu Bekir Camii yakınlarında. Cami, 1995'te

Mısır ve Suudi paralarıyla yeniden inşa edildi. Türk tarzı ile yapılan cami bahçesinde partizan savaşı ile ilgili eserler de mevcut. 2000 yılında inşa edilen Ortodoks Katedrali ile 1856-1898 yılları arasında inşa edilen Katolik Katedrali de aynı bölgede. İşkodra anıt heykeller bakımından zengin bir kent. En ünlü heykel ise Arnavutların milli kahramanı İsa Boletini'ye ait. Edit Durham Caddesi'ndeki dev heykel, aynı zamanda kentin en hareketli noktalarından biri. Makedonyalı bir Arnavut olan Rahibe Teresa'nın heykeli ise kent merkezinde.

İşkodra'nın en hareketli noktası Kole İdromeno Caddesi. Yakın zamanda yayalaştırılan cadde, bar ve kafelerle dolu. Buradaki restoranlar Arnavut mutfağının lezzetlerini de sunuyor. Kentte ayrıca Marubi Fotoğraf Galerisi, 15 kilometre

Şehir İçi Ulaşım

Tiran ile İşkodra arasında otobüs seferleri yapılıyor. Ayrıca günde iki kez tren seferi de mevcut. İşkodra merkezini yürüyerek dolaşabilirsiniz.

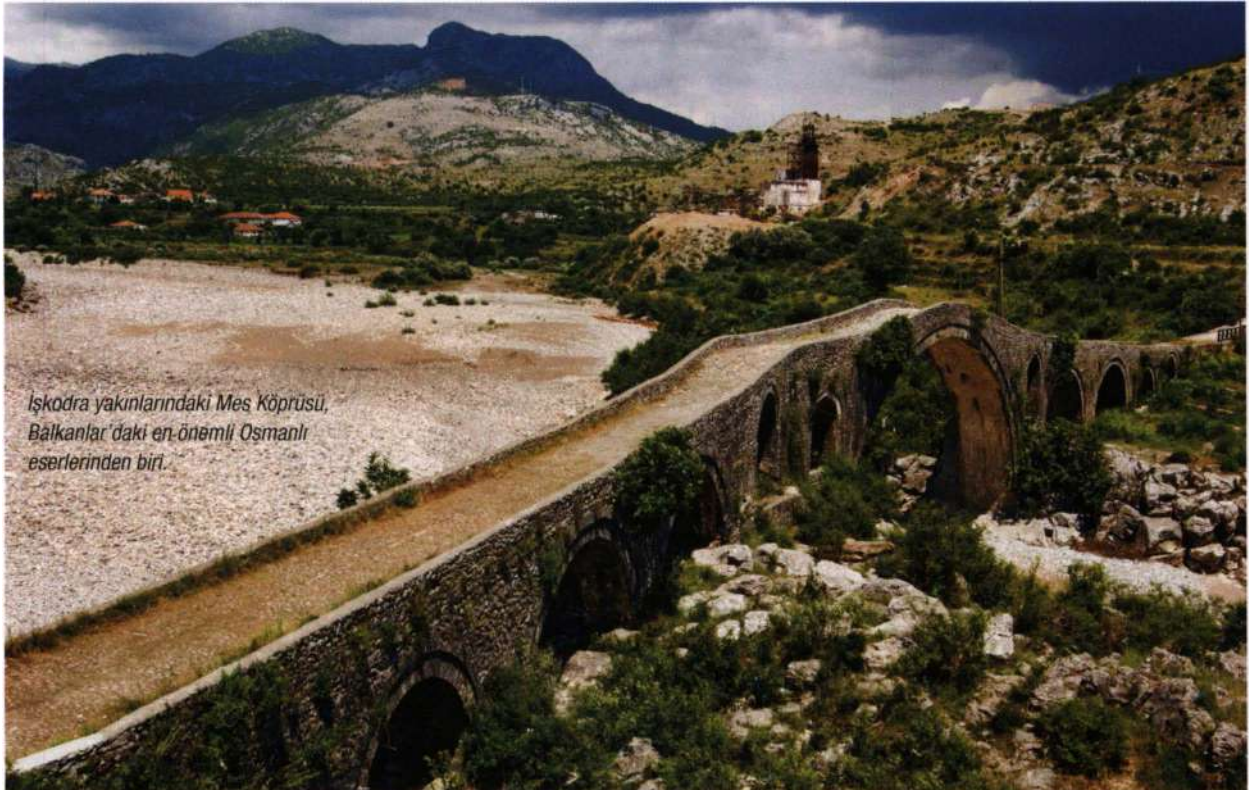
KONAKLAMA

Grand Hotel Europa	2224—12 11
http://europagrandhotel.com	
Colosseo Hotel	2224-75 13
www.colosseohotel.com	
Tradita Hotel, www.hotel-tradita-shkoder.com	
Kolping	2224-54 92
www.kolping.net	
Kaduku Hotel	2224-22 16
www.hotel-kaduku.com	

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi	2224-3590
www.shkoder.net	

uzaktaki Dirişti Kalesi, Arnavutluk'taki en büyük Osmanlı köprüsü olan Mes Köprüsü ve Balkanlar'ın en büyük gölü olan İşkodra Gölü kıyıları gezilecek yerler arasında.

Berat

Büyük kısmı Osmanlı devrinde yapılan Berat Kalesi, kente hâkim yüksek bir tepede.

BERAT KALESİ / ŞERKEM ERBAŞ

Bin Pencereci Kent

A rnavutluk'un orta kesiminde 75 bin nüfuslu, tüm ülkede tarihi dokusu en iyi korunmuş küçük bir kent Berat. Mangalem diye de bilinen eski kent merkezi 2008 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edildi. Osum Nehri'nin kıyısında uzanan Berat, yüksek mimari özellikler taşıyan eşsiz güzellikteki tarihi binalarıyla dikkat çekiyor. Bu tarihi yapılar asıl güzelliğini kazandıran şey ise topografya. Nehirden itibaren Tomor Dağları'nın eteklerinde teraslar halinde yükselen kent, 915 metre derinliğindeki vadinin en elverişli noktasına kurulu.

Diğer kentlerden farklı olarak tarihi ve kültürel dokusunu korumasını, 1961'de Enver Hoca

tarafından "Müze Kent" ilan edilmesine borçlu. Osmanlıların 1417 yılında ele geçirdiği Berat, 18. yüzyılda Arnavutluk'un en önemli kentlerinden biri haline geldi. Kentte görülecek yerlerin başında kayalık bir tepe üzerine inşa edilmiş kale geliyor. Kale içinde Onufri Müzesi, Enver Hoca'nın villası, freskleri ile ünlü Bizans kilisesi, II. Bayezid zamanında yapılan bir caminin minaresi bulunuyor. Bir başka yapı 1555 tarihli Kurşunlu Cami. Halveti tekkesinin yakınlarında Sabetay Sevi'nin mezarı olduğu iddia ediliyor. Berat'a asıl özelliğini kazandıran şey ise eski evleridir. Eski kent merkezinde teraslar halinde yükselen ve "Türkevleri" olarak bilinen evler karşıdan bakıldığında

bir tabloyu andırır. Pencerelerinin çokluğu nedeniyle de kent, Arnavutlarca "bin pencereci kent" olarak bilinir.

Şehir İçi Ulaşım

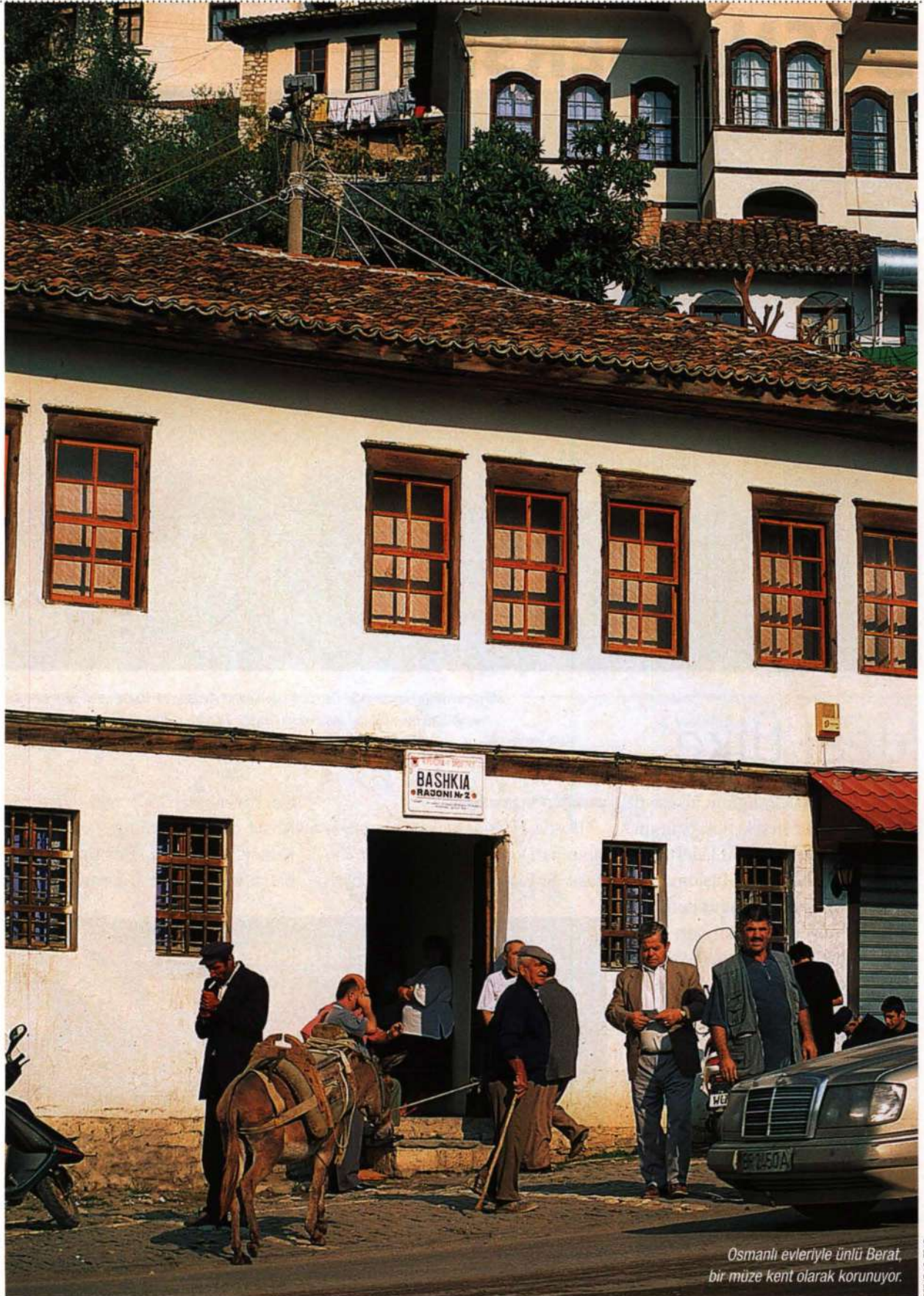
Kenti gezmek için şehir otobüslerini tercih edebilirsiniz.

Konaklama

Hotel Mangalemi	68 23 23 23 8
www.mangalemihotel.com	
Castle Park	67 200 66 23
www.castle-park.com	
Rezidenca Desaret	322 375 93
www.desaret.com	
Hotel Osumi	322 331 33
www.hotelosumi.com	
Tomori Hotel	322 344 62

Önemli Telefonlar

Berat Belediyesi www.bashkia-berat.net

Osmanlı evleriyle ünlü Berat,
bir müze kent olarak korunuyor.

ŞEHİR / BERAT

BOSNA HERSEK

SARAJEVO / NEMAL TAVLER

İdeal Ülke

Milyačka Nehri kıyısındaki Osmanlı devri evler, Avusturya-Macaristan yönetimince yıkılıp Batı tarzı binalar inşa edildi (üstte). Ticaret, kültür ve turizm merkezi olan Ferhadiye Caddesi aynı zamanda buluşma ve toplanma alanı (altta).

Derviş kardeşliğinin ülkesiydi Bosna Hersek; hoşgörünün, şefkat ve iyiliğin kalesi. Osmanlı egemenliğinde Müslümanların, Hristiyanların, Yahudilerin ve sayısız etnik topluluğun yan yana yaşadığı bir halklar tapınağıydı. Bu çokkültürlülük, bu birlik ideali Bosna Hersek'in kimliği idi. Ona rengini ve kokusunu veren, onu dünyanın diğer pek çok ülkesinden farklı kılan bir özellikti. Ne yazık ki son yüzyıl, Bosna'ya bu eşsiz kimliği kazandıran Boşnakların inkârına ve imhasına tanıklık etti. Savaş ve soykırım hamlelerine rağmen Boşnaklar ayakta kalmayı başardı. Baştan sona büyük bir yıkıma uğrayan Bosna Hersek, yaralı ve bölünmüş de olsa kendini ve özgün kimliğini

yeniden inşa ediyor.

Bosna Hersek Balkan yarımadasının batı kesiminde yer alıyor. Doğusu Sırbistan ve Karadağ, batısı

ise Hırvatistan'la çevrili. Ülke tarihsel olarak iki bölgeye ayrılıyor. Kuzey kesimleri Bosna, güneybatısı ise Hersek. Ülke nüfusu 3.8

FERHADİYE CADDESİ / O. ULUDAĞ

milyon. Bosna Hersek'in siyasal coğrafyası gibi nüfus yapısı da parçalı bir görünüm arz ediyor. Nüfusun yüzde 48'ini Boşnaklar, yüzde 37'sini Sırp ve yüzde 14'ünü de Hırvatlar oluşturuyor. 1995 tarihli Dayton Anlaşması, Bosna Hersek Cumhuriyeti'ni Boşnak ve Hırvatların oluşturduğu federasyon ile Sırp Cumhuriyeti olarak iki birimli bir devlet olarak düzenledi. Toprakların yüzde 51'i Boşnak ve Hırvat Federasyonu'na, yüzde 49'u da Sırp Cumhuriyeti yönetimine bırakıldı.

Osmanlılar 14. yüzyılın sonlarından 1878 yılına kadar Bosna Hersek'e hükmettiler. Osmanlı devrinde halkın büyük bölümü Müslümanlığa geçti. Bu tarihte Berlin Kongresi'nde alınan karar gereği ülke Avusturya Macaristan tarafından işgal ve daha sonra da

ilhak edildi. Bu olay yüz binlerce Müslüman'ın Türkiye'ye göç etmesine yol açtı. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı'nın, II. Dünya Savaşı'ndan sonra da Yugoslavya'nın bir parçası oldu. Yugoslavya'nın dağılma sürecinde Bosna Hersek 1991'de bağımsızlığını ilan etti. Sırp bu kararı tanımayarak kanlı bir savaş başlattılar. Savaş 3,5 yıl sürdü ve yüz binlerce Boşnak öldürüldü ve sürüldü.

Başta camiler olmak üzere, Osmanlı izleri taşıyan tüm tarihsel mirası yok edilmek istenen Bosna, yalarını çabuk sardı. Eski eserlerin neredeyse tamamı onarıldı. Başta Saraybosna ve Mostar olmak üzere kentler eski kimliklerine yeniden büründü. Bugün Bosna Hersek, Avrupa'nın en çok ziyaretçi çeken ülkelerinden biri haline geliyor.

Nasıl Gidilir

THY, her gün direkt Saraybosna'ya uçuyor.
THY 444 0849
www.thy.com
Air Bosna, Saraybosna'ya direkt uçuyor.
Air Bosna 212-296 24 50
www.bhairlines.ba

Vize-Para

Bosna Hersek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına vize uygulamıyor. Bosna Hersek'in para birimi Konvertibil Mark. 1 avro 1.95 Konvertibil Mark ediyor. Avro ile de alışveriş yapabiliyorsunuz. Ancak para üstünü mark olarak alabilirsiniz.

Telefon

Bosna Hersek'ten Türkiye'yi arama
99-90 + alan kodu + numara
Türkiye'den Bosna Hersek'i arama
00-387 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Türkiye Saraybosna Büyükelçiliği 33-568 750
http://saraybosna.be.mfa.gov.tr
Bosna Hersek Turizm Ofisi 33-238 886
www.bhtourism.ba

Saraybosna

ÖZCAN YÜKSEK

Osmanlı Hayali

Bosna Hersek'in başkenti Saraybosna, tam bir Osmanlı şehridir. Osmanlılarca kurulmuş, adını Osmanlılardan almıştır. Denildiğine göre,

Osmanlılar Milyačka Nehri boyunca uzanan ovanın en mutena yerine bir saray yaptırmışlardı ve şehre de Saray Ovası demişlerdi. Bugün Boşnakların kullandığı

Sarajevo (Sarajevo) adının kaynağı da buydu. Bu şehirde başlangıçta neredeyse sadece Müslümanlar yaşamıştı. Ancak bir ticaret ve kültür merkezi olarak giderek

Saraybosna kent merkezindeki Ferhadiye Caddesi Başçarşı'ya uzanıyor. Caddenin bir kısmı Avusturya Macaristan döneminin, öbür kısmı ise Osmanlı devrinin mimari özelliklerini yansıtıyor (solda). Saraybosna tam 3,5 yıl kuşatma altında kaldı ve 11 bin insanını kaybetti. Kentin sırtını verdiği yamaçlar şimdi savaş kurbanlarının gömüldüğü mezarlıklarla dolu (üstte).

zengin kültür ve sanat merkezi olarak kendini gösterdi. Bu tarihte, Berlin Kongresi'nde Avrupalı güçlerin ilhak yetkisi verdiği Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Bosna'yı işgal etti. Saraybosna'nın fiziki yapısı da, insan haritası da işgalle birlikte değişmeye başladı. Müslüman Boşnakların önemli bir kısmı Türkiye'ye göç etti. İşgal, şehrin görünümü üzerinde de kalıcı etkiler bıraktı. Nehir kıyıları boyunca uzanan bahçeler ve evler yok edilip yerlerine Avrupalı binalar inşa edildi. Sonradan "sosyalizmin inşası" adı altında kent, büyük bir yıkıma tabi tutuldu.

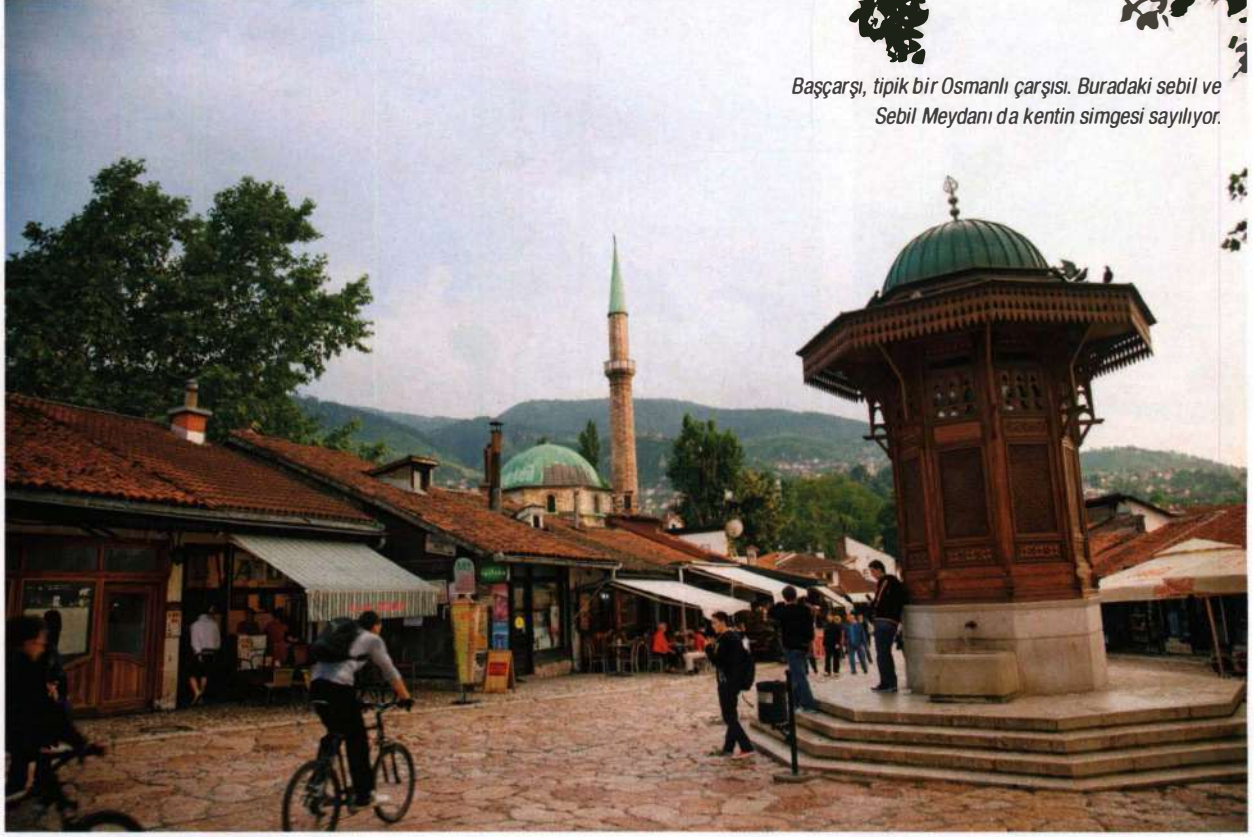
Bugün Saraybosna, üç mimari tarzın zıtlıklarını ve kopukluklarını sergiliyor. Osmanlı, Avusturya-Macaristan ve Yugoslav sosyalizminin yarattığı üç ayrı kent var. Yan yana ve hatta iç içe ama birbirlerine yabancı ve uzak. Bir Osmanlı kenti olarak Saraybosna, kendini diğerlerinden ayırıyor. Örneğin, şehrin

merkezinde büyük binaların kuşattığı Avusturyalı Saraybosna, birdenbire bıçakla kesilmiş gibi bitiyor ve Osmanlı Saraybosna'sı başlıyor. O şehir camileri, minareleri, asma ve gül kokan bahçeli evleri, lokantaları, kahvehaneleri ve özellikle de Başçarşı'sıyla zamana kafa tutuyor. Çarşıya girdiğiniz anda, eski bir Türk şehirde dolaşıyor hissine kapılıyorsunuz. Lonca teşkilatının özelliklerini hâlâ yaşatan bu çarşıda, sokakların her biri bir meslek grubuna ait insanların sesleriyle çınlıyor. Bakırcılar, kazancılar, kunduracılar, börekçiler, köfteciler... El sanatları ve hediyelik ürünlerin satıldığı, önlerinde katlanır oturma yerleriyle küçücük, mini minnacık dükkânlar... Beyaz, bembeyaz, tertemiz evler; düşsel bir ortaçağ sokaklarını andıran taş döşeli sokaklar... Bir cuma namazında Gazi Hüseyin Bey Camii'nin avlusunda kadın erkek yan yana saf tutan; aynı anda civardaki tüm sokakları, kahveleri ve

gelişen Saraybosna, her dinden toplulukları kendine çekti. Ortodoks Sırlar, Katolikler ve Yahudiler kısa zamanda şehrin yerlileri haline geldiler.

Her köşesi Osmanlı eserleriyle donanan Saraybosna, 1463'ten 1878'e kadar, Balkanlar'ın en

Saraybosna

Başçarşı, tipik bir Osmanlı çarşısı. Buradaki sebil ve Sebil Meydanı da kentin simgesi sayılıyor.

tabii ki "cafeleri ve barları" dolduran güzel yüzlü, güzel bakışlı, coşkulu ve neşeli insanlar...

Son olarak 1990'lı yıllarda 3,5 yıl boyunca Sırp kuşatmasına direnen Saraybosna, büyük bir felaket yaşadı. 11 bin insanını kaybetti. Tarihi eserler başta olmak üzere kentin yapılarının neredeyse tamamı top ateşle yıkıldı. Kent savaştan sonra adeta yeniden inşa edildi. Tarihi eserlerin çok büyük bir kısmı restore edilip yeniden kentin hayatına kazandırıldı. Balkanlar'ın en önemli kültür merkezi olma özelliğini yeniden kazandı.

Kente gezilecek pek çok yer var. Tarihi dokusunu koruyan Başçarşı'nın, Milyačka Nehri kıyılarındaki parkların, kenti kuşatan tepelerin yanı sıra başta Gazi Hüseyin Bey Külliyesi, Ali Paşa Camii,

Ferhadiye Camii, Hünkar Camii olmak üzere ibadethaneler, tarihi binalar ve son savaşın anılarını taşıyan yapılar ziyaretçilerle dolup taşıyor. Ulusal Müze, Kent Müzesi, Svrzo Evi, Aliya İzzetbegović Müzesi, Tarih Müzesi ve kent kuşatma

altındayken Boşnakların erzak ve silah sağlamak için kullandıkları Tünel mutlaka gezilmesi gereken yerler. Milyačka Nehri üstündeki Latin Köprüsü, 1914'te Avusturya veliahtının suikasta uğradığı yer olarak ziyaretçileri çekiyor.

Şehir İçi Ulaşım

Saraybosna'da gezintinin ilk durağı Başçarşı'dır. Kenti tepeden görmek için iki iyi alternatif var. İlki, Jajce Kalesi'ne çıkmak. Buraya yerel turlar var, otobüsle de gidilebiliyor. İkinci alternatif, Başçarşı'dan 10 dakikalık bir yürüyüşle tırmanacağınız, Aliya İzzet Begović kabristanının hemen üzerindeki tepe. Diğer turistik merkezlere şehir otobüsleri ya da taksitle rahatça ulaşabiliyorsunuz.

Konaklama

Europe Hotel 33 580 400
www.hoteleurope.ba

Bosna Hotel 33-771 340
www.hotelbosna.ba
Holliday Inn 33 288 000
www.holidaysarajevo.com
Otel Grand 33-563 100
www.hotelgrand.com
City Boutique Hotel 33 566 850
Halvat Guesthouse 33-237 714
www.halvat.com.ba
Pansion Harmony 33-62 281 134
www.pansion-harmony.ba

Önemli Telefonlar

Saraybosna Turizm Ofisi 33-25 02 00
www.sarajevo-tourism.com

Poçiteli

OZCAN YÜSEK

Osmanlı'nın Son Köyü

Neretva Nehri'ne tepeden bakan bir kale kasaba olan Poçiteli, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde.

Balkanlar'daki son Osmanlı köyü olarak bilinen Poçiteli, Mostar-Dubrovnik yolu üzerinde dik bir yamaçtan Neretva Nehri'ni gözleyen olağanüstü güzel bir kale kasaba.

Kasaba aadeta özenle yapılmış bir maketi andırıyor. Neretva Nehri, Bosna Hersek'i kat eden nehirler arasında özel bir yere sahip. Bazen türkuvaz, bazen züm-rüt ışıltılarıyla dağları yararak akan nehir Adriyatik Denizi'ne dökülüyor. Kıyılarında Mostar kentini de barındıran Neretva'nın bir diğer incisi de Poçiteli. Mostar'ın 20 kilometre güneyindeki Poçiteli, çağ-lar boyunca orduların ve ticaret kervanlarının geçtiği yol üzerinde. Osmanlı devrinde bu ticaret

yolunun en stratejik noktası olan kasaba, özel bir ilgiye mazhar olmuş ve anıt yapılarla donanmış-tı. Surları, kalesi, kuleleri, cami ve medreseleri, taş evleriyle minyatür bir ortaçağ kenti haline gelmişti. Kimliğini ve ruhunu Osmanlılar-dan sonra da korudu. Ne var ki, 1993'te Boşnakları bu topraklar-dan silmeyi hedefleyen Hırvatların saldırılarına uğradı, bombalandı ve mimari şaheserler dinamitlenerek yıkıldı. Boşnak nüfus öldürüldü ve sürüldü. Savaştan sonra Hacı Aliya Camii, Şişman İbrahim Paşa Med-resesi, Gavran Kapetanoviç Kona-ğı gibi yapılar yeniden yapıldı. Boş-nakların "Osmanlı'nın son köyü" dediği Poçiteli şimdi UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde.

Mostar

Kudret Kemerı

Neretva Nehri'ni sıkıştıran iki dağın, Podvez ve Hum dağlarının eteğine kurulan Mostar, vitrine yerleştirilen bir süs eşyası, dokunsan dağılacak bir sırça köşk gibi yükseliyor. Bakmaya kıyılamayacak kadar güzel. Kent iki kısımdan ibaret, tarihi boyunca olduğu gibi. Konak, Çarşıya gibi adlarla anılan eski mahalleler nehrin doğu, yeni mahalleler ise batı yakasında. Şu anda Hırvatlar batı kısmında, Boşnaklar doğu kısmında yaşıyor. Kentin Sırp sakinleri ise savaş sırasında kaçıp terk etmiş burayı. Kalan iki ayrı etnik ve dini topluluk, yani Boşnaklar ve Hırvatlar, eskiden olduğu gibi Neretva Nehri'nin yarattığı doğal uçurumun ayrı kıyılarını paylaşıyorlar. Mostar'da Osmanlı

devrine ait pek çok yapı var. Evliya Çelebi, 53 mahalle, 3 bin ev, 359 dükkân, 45 cami saymış. İslam Ansiklopedisi ise 1950'lerde 33 cami,

2 Sırp Ortodoks, bir adet de Katolik kilisesi bulunduğunu bildiriyor. Camilerin en büyüğü ve en güzel 1557 yılına kayıtlı Karagözbey

EMRE ERNİL

Camii. Bir diğer önemli cami ise 1618 tarihli Koski Mehmet Paşa Camii. Mostar'ın çarşısı, bugün restore edilmiş haliyle ve çarpıcı taş evleri ve binalarıyla, taş döşeli dar sokaklarıyla bizim bozulmamış Akdeniz kasabalarını hatırlatıyor. Çok fazla turist çektiği için köprünün iki kıyısına yayılan kentin bu eski kesimi, daha çok lokanta ve kafelerle ve hediyelik eşya dükkanlarıyla dolu.

Kente ilk kez giren ziyaretçi, bu dar sokaklarda, tarihi eserlerin etrafında istese de çok oyalanamaz. Belirsiz bir güç onu, Neretva'nın oyduğu derin ve taşlı kanyonun en dar yerinde, "mukayese kabul etmez bir cüret eseri" olarak yükselen köprüye sürükler. Köpürerek akan Neretva'yı 27, 34 metre açıklığında, 19 metre yüksekliğinde tek bir kemerle aşan bu köprü, aynen Evliya Çelebi'nin hissettiği gibi, izleyeni "korku ve merak" içinde

birakır. "Zira suyun üstünde gökteki aya benzer bir köprü"dür bu. Kimine göre "taş kesilmiş bir hilal"dir, kimine göre "yıldızlarla dolu bir gök kubbe". Kendi kitabesine göre; "Kudret Kemerı".

Bu köprü, Osmanlı mimarisinin en meşhur eserlerinden biriydi; 1566 yılında Kanuni Sultan Süleyman tarafından, Mimar Hayreddin'e yaptırılmıştı. İki ucuna da kuleler inşa edilmişti. Bu köprü, 1990'lı yıllarda Boşnaklara karşı yürütülen soykırım savaşı sırasında Hırvatlarca bombalanarak havaya uçurulmuştu. Savaştan sonra, Neretva Nehri'ne gömülen köprünün taşları tek tek toplanarak köprü yeniden yapıldı. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde de yer alan Mostar Köprüsü, bugün Avrupa'da en çok ziyaret edilen anıt eserlerin başında geliyor. Kentte ayrıca Hercegovina Müzesi, Gymnasium, şehir hamamları görülmeye değer yerler arasında. Köprüye yakın noktalarda nehri kuşatan yapıların birçoğu restoran olarak hizmet veriyor. Bu restoran ve kafelerin teraslarından köprüyü ve nehri izlemek de kentin en önemli aktivitelerinden.

Şehir İçi Ulaşım

Saraybosna'dan Mostar'a saat başlarında veya yarım saatte bir otobüs kalkıyor. Yolculuk 3.5-4 saat sürüyor. Dalmaçya'yı ziyaret eden birçok turist Mostar'a da uğruyor. Kente Split ve Dubrovnik'ten otobüsle ulaşım mümkün.

Mostar'da eski şehir ve çevresindeki tarihi yapılar yürüme mesafesinde. Tarihi merkez ve çarşığı yürüyerek dolaşmak gerekiyor. Mostar'da kalmayı planlayanlar şehir dışı gezileri için araba kiralayabilir veya turizm acentelerinin düzenlediği turlara katılabilirler.

KONAKLAMA

Mostar'da savaştan sonra restorasyon çalışmalarına hız verildi. Turist sayısının artmasıyla birlikte pansiyon açanların sayısı da çoğalıyor. Mostar'da konaklama seçenekleri arasında otel ve pansiyonların yanı sıra özel apartman daireleri de bulunuyor.

Motel Emen.....	36-581 120
www.motel-emen.com	
Hotel Pellegrino	62 969 000
www.hotel-pellegrino.ba	
Motel Demadino	36-502 610
www.demadino.com	
Pansion Rose	36-578 300
www.pansion-rose.ba	

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi	36- 500 600
www.mostar.ba	
Türkiye Mostar Başkonsolosluğu	36-55 12 09
http://mostar.bk.mfa.gov.tr	

BALIKCI ERGİL

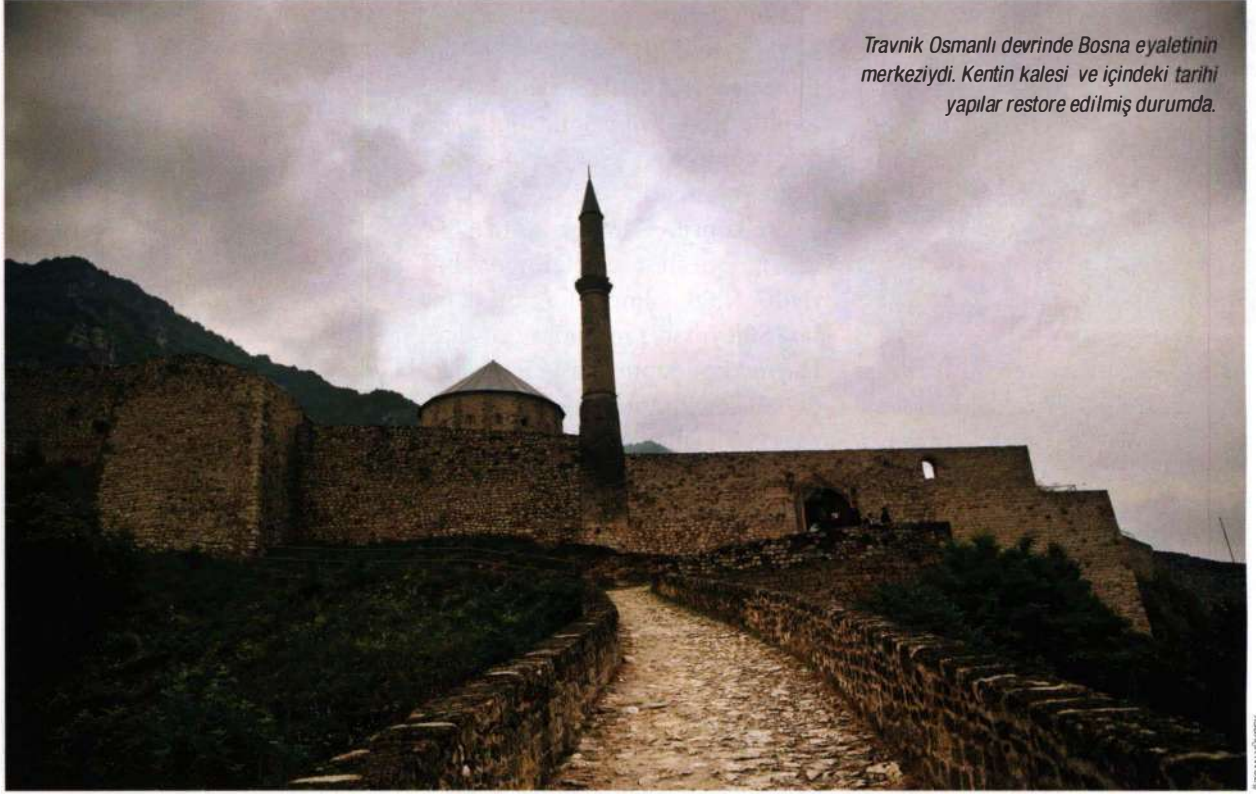
① Mostar Köprüsü, Osmanlı mimarisinin en meşhur eserlerinin başında gelir. Savaşta Hırvatların top ateşiyle yıktığı köprü eski taşları kullanılarak yeniden yapıldı.

② Mostar'ın, köprünün her iki yakasını kuşatan tarihi merkezi yılın her günü turistlerle dolup taşıyor.

③ Mostar iki kısımdan ibaret. Konak, Çarşıya gibi adlarla anılan eski mahalleler nehrin doğu, yeni mahalleler ise batı yakasında.

④ Mostar kentinde Osmanlı döneminde yapılmış birçok cami bulunuyor.

Travnik

Travnik Osmanlı devrinde Bosna eyaletinin merkeziydi. Kentin kalesi ve içindeki tarihi yapılar restore edilmiş durumda.

Vezirler Şehri

Saraybosna'nın 90 kilometre batısında bulunan Travnik, Bosna Hersek'in en gözde kentlerinden biri. Osmanlı devrinde Bosna eyaletinin merkeziydi ve "Vezirler Şehri" olarak biliniyordu. Şimdi yaklaşık 30 bin nüfuslu küçük bir kent. Saraybosna'dan kolayca ulaşılabilen Travnik, Vlanitsa ve Vlaşiç dağları arasında bulunan yemyeşil bir vadide kuruldu. Vlaşiç Dağı, Bosna Hersek'in en yüksek zirvesi aynı zamanda ve burası mükemmel kayak pistlerine sahip. Bosna Hersek'in bütün kentlerinde olduğu gibi burada da, kentin ortasından tertemiz bir nehir akıyor. *Drina Köprüsü*, *Travnik Günlüğü* gibi romanların yazarı ve Nobel Edebiyat Ödülü

sahibi İvo Andrić de Travnikli ve şimdi onun evi müze. Travnik'te çok sayıda cami ve Hırvat Katolik kiliseleri var. Eski kent merkezi Osmanlı mimarisinin mükemmel örnekleriyle dolu. Kentin merkezi Süleymaniye Camii. 1590 yılına tarihlenen köprü halen kullanılıyor. Kaleye giden yolun üzerinde mescitler, çeşmeler ve tarihi evler bulunuyor. Kale ve müzesi, Kale Camii, Elçi İbrahim Paşa Medresesi, Saat Kulesi, Hacı Ali Bey Camii, Nakşibendi tekkesi görülmesi gereken yerler arasında. Kafe ve restoranların bulunduğu Plava Voda ise çarpıcı bir yürüyüş güzergâhı. Travnik'e Saraybosna'dan otobüslerle ulaşım imkânı var ve günübirlik gezi yapılabilir.

Şehir İçi Ulaşım

Travnik, Saraybosna'nın 90 kilometre batısında yer alıyor. Saraybosna'dan Travnik'e otobüsle ulaşılıyor. Burası küçük bir yerleşim. Kenti dolaşmak için yürümek yeterli.

KONAKLAMA

Konaklama seçenekleri çok sınırlı bir kasaba. Saraybosna'da kalıp günübirlik ziyaret edilebilir.

Blanca Resort & Spa30-519 900

www.blanca-resort.com

Motel Alba30-511 462

www.aba.ba

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Travnik Belediyesi.....30-511 710

www.opcinatrnivnik.com.ba

Vişegrad

Ünlü Vişegrad Köprüsü, bu kentin yakınlarındaki Sokol köyünde doğan Sokollu Mehmet Paşa'nın yaptırdığı mimari bir mucize.

Drina Köprüsü

İvo Andrić'in ünlü romanı *Drina Köprüsü*'nde anlattığı Vişegrad, başkent Saraybosna'ya 120 kilometre uzaklıktaki bir kent. Saraybosna'dan otobüslerle ulaşmak mümkün. Sırbistan sınırı üzerinde ve Drina Nehri kıyısında kurulu bir yerleşim.

Savaştan sonra Müslüman Boşnakların katliam ve sürgünlerle yok edilmesinin ardından şimdi çoğunlukla Sırlar yaşıyor ve kent Bosna Hersek'in Sırp Cumhuriyeti sınırları içinde. Oysa savaştan önce Boşnaklar çoğunluktu. Vişegrad, Bosna Hersek'te Boşnaklara karşı yürütülen soykırım olayları içinde Srebrenitsa'dan sonra en vahşi katliamların yaşandığı yerlerden biri.

Vişegrad, en ünlü Osmanlı sadrazamı Sokollu Mehmet Paşa'nın da memleketi. Kente bağlı Sokol köyünde doğan ve devşirme olarak Osmanlı sarayında bir Müslüman olarak yetiştirilen Sokollu Mehmet Paşa, sadrazam olduktan sonra memleketine büyük katkılar sağladı. O ana dek küçük bir köy olan Vişegrad, Sokollu'nun Drina üzerine yaptırdığı ünlü köprüyle büyük bir ticaret yolunun ana durağı haline geldi. 1571 yılına kayıtlı ve öyle muhteşem bir anıt ki hakkında sayısız efsane var. Savaşlarda büyük zarar gören, sonrasında onarılan köprü halen ayakta, UNESCO koruması altında ve turistler için bir çekim merkezi. Gezginsiler köprüyü yürüyerek geçmekten, köprü

Ulaşım-Konaklama

Vişegrad Saraybosna'ya 130 kilometre mesafede. Konaklama seçenekleri çok sınırlı. Konforu sevenler için günübirlik ziyaret edilmesi gereken bir merkez.

Aura Motel 58 631 021

www.auramotel.com

Vilina Vlas Spa 58-620 311

www.vilina vlas.teol.net

Önemli Telefonlar

Vişegrad Belediyesi 58-620 602

www.opstinavişegrad.com

etrafındaki kafelerde zaman geçirmekten büyük keyif alıyor. Kentte görülecek yerler arasında İvo Andrić Heykeli ve İvo Andrić Evi, Marko Kraljević Kulesi, Ortodoks kilisesi, Dobrun Manastırı da bulunuyor.

KOSOVA

Kosova Arnavutları Sırp saldırılarını asla unutmuyorlar. Düğünlerde eğlenen gençler bir anda marş söyleyerek savaş acılarını hatırlatıyorlar.

TIEN BURULAY

Arnavut Ruhu

Avrupa'nın en son bağımsızlığına kavuşan ülkesi Kosova, Balkanlar'ın kalbidir. Sırbistan, Karadağ, Makedonya ve Arnavutluk devletlerinin çevrelediği bu küçük ülke, Arnavutlarla Sırp lar arasındaki yüz yıllık çekişmenin ana konusu. Sırbistan, halkının yüzde 90'ını Arnavutların oluşturduğu Kosova üzerinde hak iddia ediyor ve bu yüzden de hemen hemen tüm dünya ülkeleri tarafından tanınan Kosova'yı bir devlet olarak tanımıyor.

Aslında bu çekişmenin tarihi Sırp lar tarafından 600 yıldan da ötesine taşınıyor. 1389'da Osmanlıların Sırp ları ağır yenilgiye uğrattığı Kosova Ovası, ülkenin tam ortasında. O tarihten itibaren Osmanlı

egemenliğine giren Kosova, kısa sürede Müslümanların çoğunlukta olduğu yerleşimlere kavuştu. Müslümanlığı seçen Arnavutlar ve

Anadolu'dan buraya yerleştirilen Türkler, çoğunluğu oluşturanın yanı sıra ülkenin en etkin unsurları oldular. Kentler, kasabalar ve

TIEN BURULAY

Kosova Arnavutları geleneklerine bağlı bir hayat sürdürüyor. Sokaklara da taşan düğün törenleri çok renkli ve hareketli.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

hatta köyler Osmanlı tarzında inşa edildi ve sokaklarında Türkçenin yankılandığı Kosova, Türk kültür dünyasının bir parçası haline geldi. 19. yüzyılda Sırp milliyetçiliğinin uyanışıyla Sırp, Kosova'nın tarihsel yurtları olduğunu öne sürdüler ve 1912'de bölgeyi işgal ettiler. Kosova Arnavutları zaman zaman isyanlara kalkıştıysalar da 1990'lı yıllara kadar ülke Yugoslavya birliğinin bir parçası olarak kaldı. Yugoslavya'nın parçalanmasına rağmen Sırbistan, Kosova üzerindeki hak iddiasından vazgeçmedi. Sırp ordusu Kosova'ya girdi ve Arnavutları sürgün ve katliamlarla ülkeden uzaklaştırmaya kalkıştı. 1999'da NATO müdahaleyle, Sırp, Kosova'dan çekildi. 2008 yılında da Kosova bağımsızlığını ilan etti.

Kosova'nın nüfusu yaklaşık 2

milyon. Bunun yüzde 92'si Arnavut. Sırp,ların oranı ise yüzde 4 civarında. Türklerin çok büyük bir kısmı ise Balkan Savaşları sırasında Türkiye'ye göç etmişti. Şimdilerde Türklerin nüfusa oranı yüzde 2-3 olarak hesaplanıyor. Kosova'daki azınlıklar arasında Boşnaklar, Goralılar, Romlar (Romanlar), Torbeşler de var. Kosova başta Prizren olmak üzere tarihsel bakımdan zengin eserlerle donanmış kentlerle dikkat çekiyor. Osmanlı devri camileri, kaleleri, tekkeleri özellikle görülmeye değer. Günlük yaşam geleneklere dayalı ve son derece renkli. Ama Kosova'nın en çarpıcı yanı hiç kuşkusuz el değmemiş doğasıdır. Ormanlarla kaplı dağlar, kayak merkezleri, kaplıcalar, Balkanlar'ın en verimli topraklarını barındıran ovalar göz alıcıdır.

Nasıl Gidilir

THY, AtlasJet ve Pegasus Priştine'ye direkt uçuyor.
 THY 444 0 849
 Pegasus.....850-250 0 737
 AtlasJet.....850 222 00 00
 Türkiye'den Kosova'ya otobüs seferleri de yapılıyor. Yolcuların Schengen ya da Bulgaristan transit vizesi olması gerekiyor.
 Alpar Turizm.....212-658 35 40
 www.alparturizm.com.tr

Vize-Para

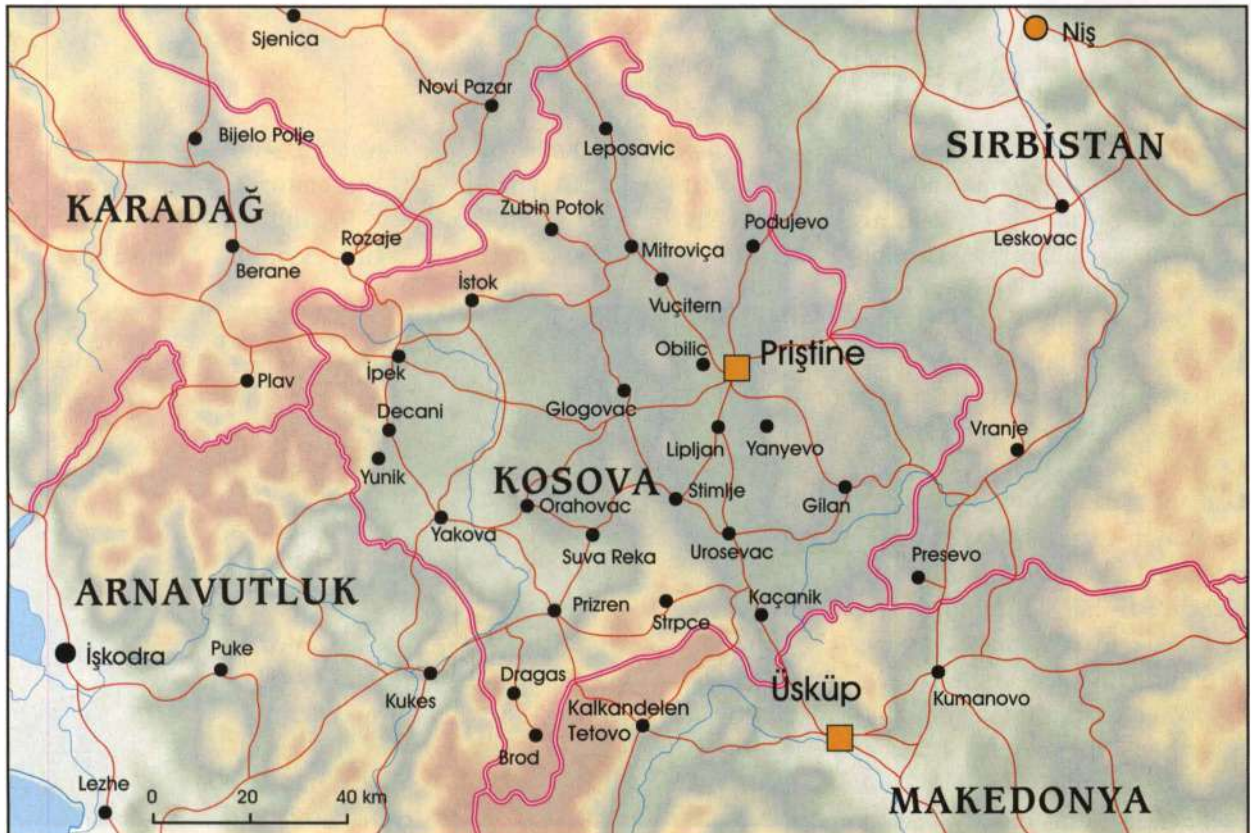
Kosova'yı ziyaret etmek isteyen Türk vatandaşları, altı ay içinde doksan günü aşmamak kaydıyla vize almak zorunda değil. Kosova'da geçerli para birimi avro.

Telefon

Kosova'dan Türkiye'yi arama
 00-90 + alan kodu + numara
 Türkiye'den Kosova'yı arama
 00-381 + alan kodu + numara

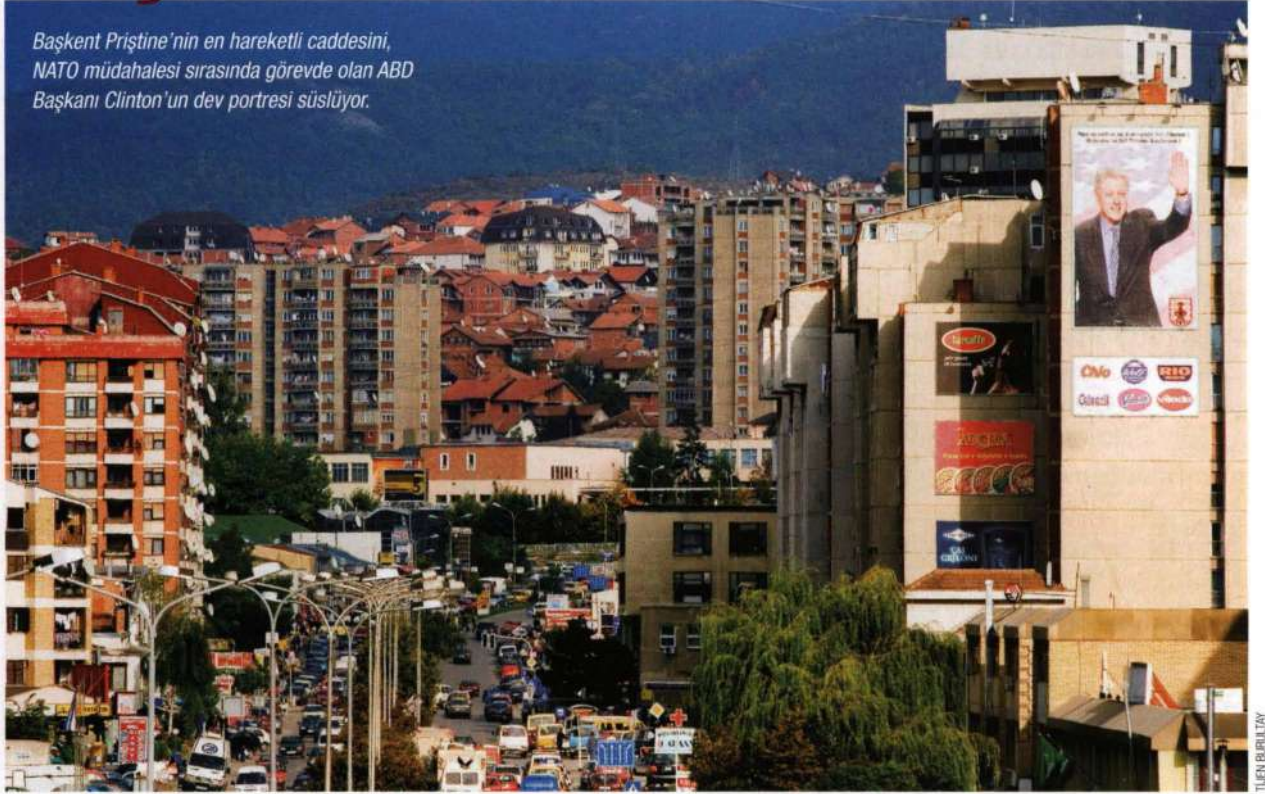
Önemli Telefonlar

Türkiye Priştine Büyükelçiliği38-226 044
 Kosova Turizm Bürosu www.visitkosova.org

Priştine

Başkent Priştine'nin en hareketli caddesini, NATO müdahalesi sırasında görevde olan ABD Başkanı Clinton'un dev portresi süslüyor.

T. BURULAY

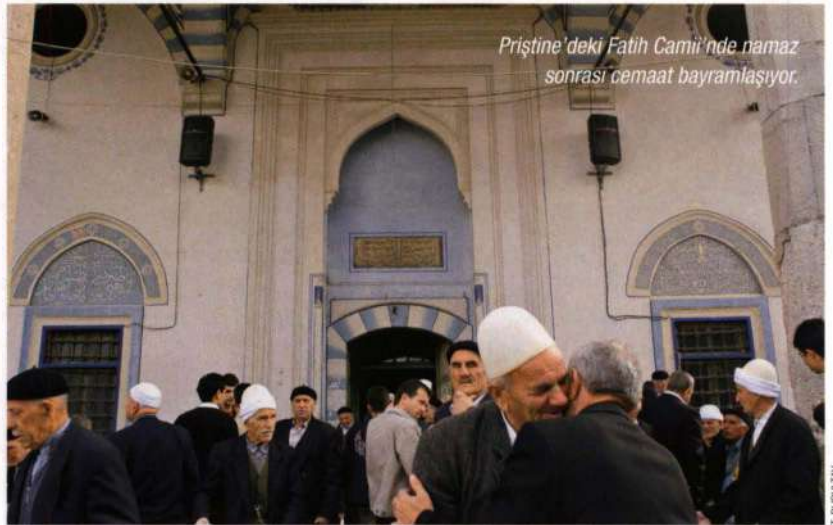
Yeni Başkent

Kosova Cumhuriyeti'nin başkenti Priştine, ülkenin en büyük ve en gelişmiş kentidir. Ülkenin ortasında, Golyak Dağları'nın alt kesiminde yer alır. Kentin önünde, Osmanlıların Balkanlar'ı tam hâkimiyet altına almasıyla sonuçlanan savaşın gerçekleştiği Kosova Ovası uzanır. 1389'da yaşanan savaşın ardından Osmanlı Sultanı I. Murad, savaş meydanını gezerken bir Sırp asker tarafından öldürüldü. I. Murad'ın türbesi işte bu öldürüldüğü yere inşa edildi. Yüzyıllar sonra Kosova Sırpların eline geçtiğinde Kosova Savaşı'nı ulus inşasının temeli haline getiren Sırp milliyetçileri türbenin tam karşısına savaşı kaybeden Prens Lazar adına bir anıt diktiler.

Şimdi Arnavutların yıkmak istediği bu anıt, koruma altında. Priştine'yi ziyaret eden hemen herkes, I. Murad'ın yakınlarda restore edilen

türbesini ziyaret ediyor ve Prens Lazar anıtına uzaktan bakıyor.

Priştine bugün bir kültür ve eğitim kentidir. Nüfusu 200 bin

Priştine'deki Fatih Camii'nde namaz sonrası cemaat bayramlaşıyor.

T. BURULAY

civarındadır. Kentte büyük çoğunluğu Arnavutlar oluşturmakla beraber Türkler, Boşnaklar, Sırp lar ve Romlar da yaşıyor. Kent, Kosova'nın alışveriş, eğlence ve gece hayatı bakımından en canlı kentidir. Büyük alışveriş merkezleri ve kafeler, özellikle genç nüfusun buluşma yerlerinin başında gelir. Kentin en hareketli caddesi, aynı zamanda dev portresiyle kente gülümseyen eski ABD Başkanı Clinton'ın adını taşıyor. Caddenin sonunda Priştine Meydanı bulunuyor. Meydan çevresinde Osmanlı devrine ait Yaşar Paşa (1835) ve Fatih (1462) camileri başlıca tarihi eserlerdir. Eski yönetim binası ise şimdi müze olarak kullanılıyor. Priştine'deki dinsel yapıların yanı sıra çardaklı, çeşmeli, sofalı, hamamlı konaklar da ziyaretçileri çeken yerlerin başında

geliyor. Savaş sırasında bir hayli zarar gören yapılar yeniden kent hayatına kazandırıldı. Katolik kilisesi gibi bazı görkemli yapılar da savaştan sonra inşa edildi. Kent çevresinde kolaylıkla ulaşılabilen gezi noktaları da bulunuyor. 15. yüzyıla

tarihllenen Gračanitsa Ortodoks Manastırı kente 8 kilometre. Brezovica Kayak Merkezi ise kenti kış aylarında ziyaret edenler için vazgeçilmez. Ziyaretçiler, Priştine'de kalarak tüm Kosova kentlerine gönübirlik geziler düzenleyebilirler.

Nasıl Gidilir

THY Priştine'ye direkt uçuyor.

THY 444 0 849

www.thy.com.tr

Pegasus Havayolları İstanbul'dan Priştine'ye uçuyor.

Pegasus 850-250 0 737

www.flypgs.com

Atlas Jet'in Priştine'ye İstanbul'dan direkt seferi var.

AtlasJet 850 222 00 00

www.atlasjet.com

Türkiye'den Kosova'ya otobüs seferleri de yapılıyor. Yolcuların Schengen ya da Bulgaristan transit vizesi olması gerekiyor.

Alpar Turizm 212-658 35 40

www.alparturizm.com.tr

Vize-Para

Kosova'yı ziyaret etmek isteyen Türk vatandaşları, altı ay içinde doksan günü aşmamak kaydıyla vize almak zorunda değil. Kosova'da geçerli para birimi avro.

Telefon

Kosova'dan Türkiye'yi arama
00-90 + alan kodu + numara
Türkiye'den Kosova'yı arama
00-381 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Türkiye Priştine Büyükelçiliği 38-226 044
Kosova Turizm Bürosu www.visitkosova.org

Büyük çoğunluğu Arnavut olan Kosova, çok sayıda etnik topluluğu da barındırıyor. Priştine'deki halkoyunları festivali, ülkenin çokkültürlü kimliğine işaret ediyor.

T. BURULCAN

Prizren

Prizren, Osmanlı mimari mirasını ve kültürel zenginliğini koruyabilen nadir kentlerden biri.

T. BURULAY

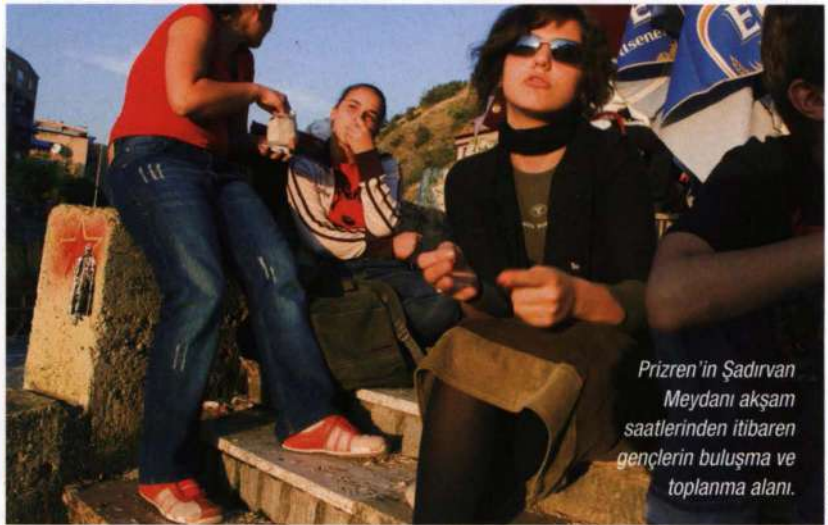
Balkan Dergâhı

Geçmişine sadakatini ve göz alıcı güzelliklerini koruyan nadir Balkan şehirlerinden biridir Prizren. Bistriça Irmağı kıyısından tepedeki kaleye uzanan yamaçlara yayılmış mahalleleri, daracık sokakları, selamlıklı evleri, geniş bir avluyu andıran meydanı, camileri, dergâhları, kahvehaneleri, lokantaları ile bir şaheserdir. Belki bir tek Saraybosna'yı ve bir ölçüde de Üsküp'ü andırır. Bunun nedeni, aynen Saraybosna ve Üsküp gibi, sessiz tarihiyle bağlarını koparmamış, Osmanlı'nın mimari mirasını ve insan haritasını bugün de yaşıyor olmasıdır.

Prizren, Türkiye'den gidenler için asla yabancı bir şehir değildir. Kosova Türklerinin yoğunlukla

yaşadığı şehrin sokaklarında, çarşı pazarında her an Türkçe yankılanır. Camilerden mezarlıklara, köprülerden hamamlara pek çok eser,

ortak bir mirasın izlerini taşır. Yüzlerce yıl Osmanlı hâkimiyetinde kalan şehir, mutfak kültürüyle, insanlarının gündelik alışkanlıkları

Prizren'in Şadırvan Meydanı akşam saatlerinden itibaren gençlerin buluşma ve toplanma alanı.

T. BURULAY

ve eğlence tarzlarıyla, o ana dek görmediğimiz ama aşına olduğumuz harikulade bir tabloyu andırır. Yakın zamana kadar farklı ulusların, dinlerin ve dillerin, birbirlerinin yaşam alanlarına müdahale etmeksizin hayatiyet bulduğu bir ortak yaşam alanıydı Prizren. Şehirde Müslüman Arnavutlar büyük çoğunluğu oluşturuyor. Türklerin de hatırı sayılır bir nüfusu var. Savaşın ve Kosova'nın bağımsızlaşmasının ardından şehirde yaşayan Sırpların sayısı ise bir hayli azalmış durumda. Şehirde üç resmi dil var ve tabelalar, resmi dairelerdeki bilgi panoları ve dükkânlarda Arnavutça, Türkçe ve Sırpça kullanılıyor. Prizren aynı zamanda İslami tarikatların Balkanlar'daki en önemli merkezlerinden biri. Rufai ve Melamilere, Halvetilerden Sinanilere her tarikatın tekkesi var ve

hepsi de ibadete açık.

Sırtını Şar Dağları'na yaslayan Prizren'in ortasından güzel bir ırmak akıyor. Irmak kıyısı çay bahçeleri, kafeler ve restoranlarla çevrili. En rağbet gören yiyecek köfte. Porsiyonlar dolu dolu ve fiyatlar ucuz. Şehrin en hareketli bölgesi Şadırvan Meydanı. Şadırvan, Prizren'in göbeğinde Sinan Paşa Camii'nin de bulunduğu meydandaki fıskiye çeşmenin adı. Meydanda ve meydana açılan sokaklarda bulunan kafeler, müşterilerine gündüzleri kahve sunuyor, geceleri ise her biri bir bara dönüşüyor.

Prizren Kalesi'ndeki Osmanlı eserlerinden geriye çok az iz kalmış. Dik bir yamaçtan tırmanılan kale, hem şehri hem de tüm vadiyi kuşbakışı izliyor. Şehirdeki Sırplara ait Katolik Kilisesi, savaşın derin izlerini taşıyor. Aynı durumdaki

Konaklama

Hotel Centrum.....	29-230 530
www.centrumprizren.com	
Hotel Theranda.....	29-22 224
www.therandahotel.com	
Oltas Pension	377 44 11 32 52

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Prizren Belediyesi.....	29 242 406
http://kk.rks-gov.net	

camilerin bir kısmı ise onarılmış durumda. Prizren'deki en önemli Osmanlı eseri Sinan Paşa Camii. Yine Osmanlı devrine ait çok sayıda cami, Osmanlı mezarlığı, Gazi Mehmet Paşa Hamamı, namazgâh Osmanlı sivil mimarisinin en güzel örneklerini oluşturan evler şehrin geçmişine ışık tutuyor. Türklerin yoğunlukla yaşadığı mahalleler ve ünlü Şadırvan Meydanı ise her yönüyle Anadolu kasabalarını andırıyor.

Prizren'de de ramazan ayı Türkiye'dekine benzer görüntülere sahne oluyor. Ramazan davulcusunda olduğu gibi, gelenekler hemen hemen aynı.

İpek

İpek, Sırp Ortodoks Patrikhanesi'nin kurulduğu yer olarak önemli. Patrikhane binası ve manastır Balkanlar'ın en değerli tarihi yapılarından biri sayılıyor.

GETTY IMAGES

Dinsel Merkez

Kosova'nın kuzeybatısındaki İpek (Pec), 1219 yılında Sırp Ortodoks Kilisesi'nin kurulduğu yer olması bakımından Sırp tarihinde özel bir önem taşır. Buna göre 6. ve 7. yüzyıllarda başlayan Sırp göçleri ile Slavlaştırılan bölge, 1200'lü yıllarda Ortodoks inanın hâkim olduğu bir yer haline geldi. Sırp Kilisesi'nin kuruluşu Sırlara bağımsızlık yolunu açtı ve devletlerini bu sayede kurdular. Sırp Ortodoks Patrikhanesi, bölgenin en eski ve en görkemli yapısı ve UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne

alındı. Osmanlı'nın hâkimiyetiyle beraber İpek ve çevresinde Türkleşme ve Müslümanlaşma süreci başladı. Sırların göçleriyle bölge Arnavutlarca iskân edildi ve bugünkü demografik yapı oluştu. Kent gidecek bir Doğu kenti karakterine büründü. Dar sokakları, eski tarz Osmanlı evleri ve camileriyle tipik bir Osmanlı kasabası ortaya çıktı.

İpek, tarihsel kimliğini büyük ölçüde kaybettiyse de 15. yüzyıla ait Bayraklı Camii başta olmak üzere pek çok eser geçmişin görkemini hatırlatıyor. Kent merkezinde

ayrıca, Avusturya Macaristan İmparatorluğu'nun kısa dönemli izlerini yansıtan gösterişli binaları da görebilirsiniz.

En çarpıcı yapı ise merkezdeki Hotel Korza'nın pembe binası. Kenti kuşatan dağlar olağanüstü güzellikler sunuyor. Yürüyüş, kayak, tırmanış gibi doğa sporları açısından bu dağlar çok elverişli. Rugova Kanyonu, dikey duvarları ile çarpıcı bir doğa parçası. İpek'te kalınacak yerler var ama Priştine'de kalarak güneybirlik gezi düzenleyebilirsiniz.

Gora

Goralıların Kosova sınırları içinde 17 köyü var. Bunların en büyüğü de Brod. Buradaki Goralılar kendilerini Türk olarak tanımlıyor.

Dağların Rüyası

Gora veya Gora Bölgesi olarak bilinir. Kosova'nın, Arnavutluk ve Makedonya topraklarıyla kesiştiği dağlık bölgenin adıdır.

Prizren şehrinin güneyinden Kosova'nın güneybatı ucuna kadar uzanır. Bölgenin yerel halkı Goralılar olarak adlandırılır. Bölge, Kosova'nın en dağlık, en engebeli bölgesi olmanın yanı sıra en yeşil bölgesi. Bölge boydan boya ormanlarla kaplı. Kıvrıla kıvrıla yükselen bir dağ yoluyla ulaşılan köyler ise Kosova'nın en güzel köyleridir. Toplam 20 köy bulunuyor ama Gora Bölgesi Makedonya ve Arnavutluk ülkelerine de taşıyor. Kosova'da yaşayan Goralıların sayısı 20 bin, Arnavutluk'ta 18 bin,

Makedonya'da ise 20 bin civarında.

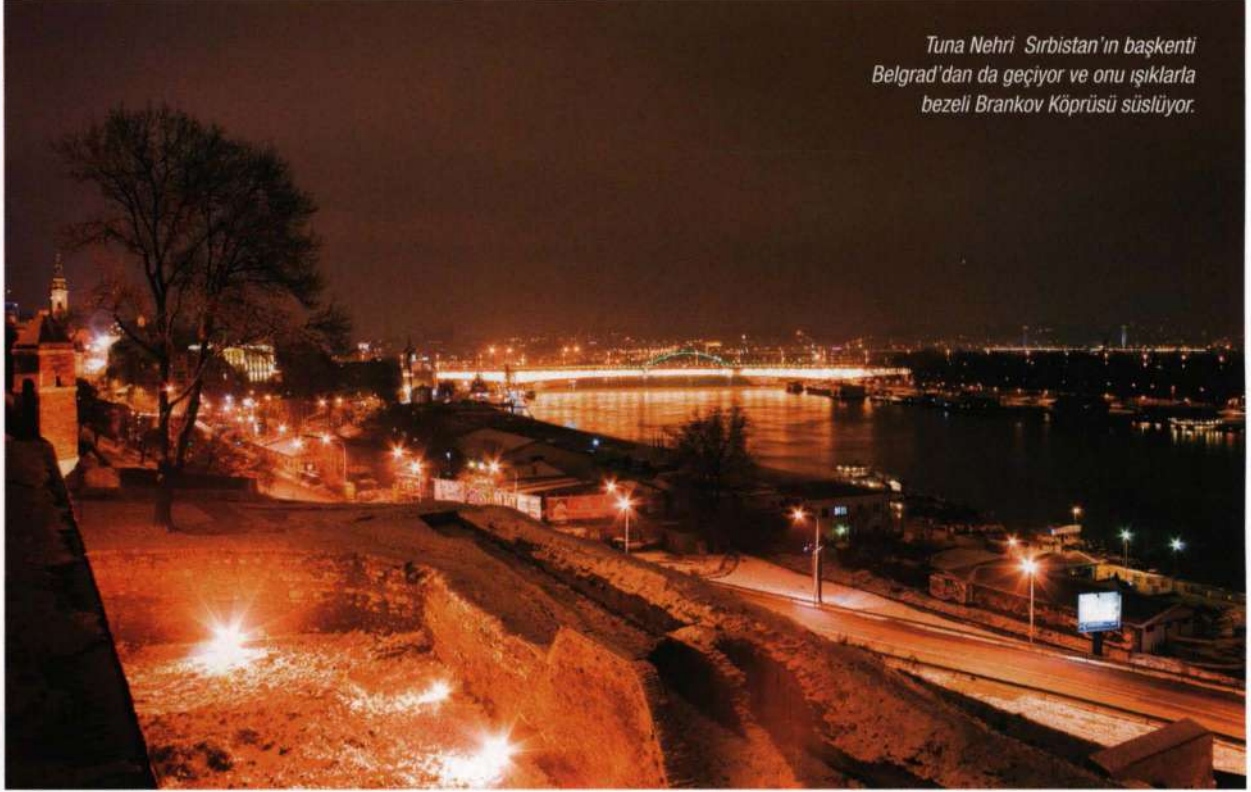
Goralılar etnik aidiyetleri kesinleşmemiş oldukları için, birçok devlet ve kültür arasında paylaşılamayan bir halk durumundadırlar. Osmanlı devrinde, bölgedeki Müslüman ahali (Türkler, Arnavutlar, Boşnaklar, Pomaklar) içinde yaşayan Goralılar, Balkanlar'da Osmanlı egemenliğinin ortadan kalkmasıyla, Slav nüfusun bir parçası sayılmaya başlandılar. Yıllarca iş ve geçim kaynakları açısından Sırbistan'a bağlı kalan bölge halkı, bugün kendi kimliğini yeniden oluşturmaya çalışıyor.

Gora Bölgesi, doğal kaynakları ve güzellikleri bakımından Avrupa'nın en el değmemiş bölgesidir. Yeşillikler içinde kaybolan

şirin köyler, derin vadiler, özellikle kayak için elverişli dağlar Avrupa'nın her yerinden çok sayıda gezgini bu bölgeye çekiyor. Ama ziyaretçiler açısından en ilgi çeken şey, yöre halkının kendine özgü yaşam tarzı ve canlı gelenekleri.

Bölgenin en büyük ve en güzel köyü Brod. Kökenlerini Türklerle dayandıran sakinleriyle Brod, dağların avucunda sakin bir hayat sürdürüyor. Brod'dan bir deriy izleyerek dağların arasına dalan bir vadi eşsiz doğal güzelliklere sahip. Burada Yugoslavya döneminin İçişleri Bakanı'na ait kır evi şimdi harabe durumunda. Gora'da konaklama imkânı bulunmuyor. Onun için Prizren'den günübirlik geziyle değerlendirilebilir.

SIRBİSTAN

Tuna Nehri Sırbistan'ın başkenti Belgrad'dan da geçiyor ve onu ışıklarla bezeli Brankov Köprüsü süslüyor.

BELGRAD / BAHADIR ERŞİK

Doğa ve Kültür Zengini

Balkanlar'da eski Yugoslavya'dan geriye kalan devletlerden biri ve kuşkusuz en başta gelen siyasi güç Sırbistan'dır. Kuzeyde Hırvatistan, batıda Bosna Hersek ve Karadağ, güneybatıda Kosova, güneyde Makedonya, doğuda Bulgaristan ve Romanya ile çevrilidir. Bu coğrafi konumu nedeniyle Balkanlar'ın kilit ülkesidir. Dağlık bir ülkedir ve nehirleriyle ünlüdür. Bu nehirlerin başlıcaları Tisa, Sava, Tamis, Morava ve elbette Tuna'dır. Tuna güneydoğu doğrultusunda akarak tüm ülkeyi kat eder.

Sırbistan'ın nüfusu 7,3 milyon ve bunun yüzde 83'ünü Sırp'lar oluşturuyor. Ülkede Rumen, Macar ve Boşnak azınlıklar bulunuyor. Slav halklarının Güney Slav (Yugoslav)

kolundan olan Sırp'lar Balkanlar'a 7. yüzyılda geldiler. Bizans devrinde Ortodoksluğu benimsediler. Sırbistan, 1389 Kosova Savaşı'ndan sonra tümüyle Osmanlı denetimine geçti. Yaklaşık 500 yıl süren bu egemenlik, 1882'de tam bağımsızlıkla son buldu. Sırbistan Balkan Savaşları'nda Osmanlı'nın elindeki Kosova ve Makedonya'yı ele geçirerek topraklarını muazzam ölçüde genişletti. I. ve II. Dünya Savaşlarında büyük kayıplar yaşayan ülke, Yugoslav Sosyalist Cumhuriyeti ile barış içinde yaşayacağı bir döneme girdi. Ancak 1990'ların başında ülke parçalanmaya ve buna bağlı şiddetli savaşlara sahne oldu. Slovenya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Makedonya, Kosova ve son olarak Karadağ

Belgrad'da Tuna Nehri'nin kıyısında "yüzer restoranlar" yer alıyor.

ADA ÇİCANKAYA, BELGRAD / B. ERŞİK

bağımsızlıklarını ilan ettiler.

Sırbistan yılın her döneminde turizm için elverişli mekânlara ve olanaklara sahip. Hareketli gece hayatı ve eğlence olanakları bakımından zengin kentleri aynı zamanda tarihsel mirasın özgün örnekleriyle dolu. Müzeler ve sanat etkinlikleri de oldukça zengin. Sırbistan doğa turizmi bakımından da çok cazip.

Kayak sporları için mükemmel pistler sunan dağları, nehirleri, kanyonları, milli parklarıyla dikkat çekiyor. Avrupa'nın en iyi kayak merkezlerinden Kopaonik kış aylarında dolup taşıyor. Sokobanja, Nişka Banja ve Vrnjačka Banja gibi kaplıca merkezleriyle de ünlü. Voyvodina bölgesi özellikle kış aylarında muhteşem manzaralar sunuyor.

Sırbistan etnik toplulukların ve dinlerin bulunduğu bir kavşak noktası olarak zengin bir kültürel birikime sahip. Özellikle müzik başta olmak üzere, kültür ve sanat hayatının her alanında, yılın her dönemi müthiş bir hareketlilik yaşıyor. Yaz aylarında her kent, festivallerle renkli bir görünüme kavuşuyor. Özellikle kırsal yörelerde geleneksel yaşam özgünlüğünü koruyor. Halk turistlere kaşı sıcak ve misafirperver. Savaşlar yüzünden yıkıma uğrayan ve ihmal edilen tarihi ve turistik değerler onarılarak yeniden gezginlerin beğenisine sunuluyor.

Nasıl Gidilir

THY her gün İstanbul'dan direkt Belgrad'a uçuyor.

THY, www.thy.com.tr 444 0 849

JAT Airways İstanbul'dan her gün Belgrad'a direkt uçuyor.

JAT 212-512 5435

www.jat.com

Tren: İstanbul Sirkeci Garı'ndan her gün saat 22:00'de hareket eden Bosfor Ekspresi ertesi gün saat 19:20'de Belgrad'a ulaşıyor. Bilet fiyatı 48.40 avro.

Rezervasyon 444 82 33
www.thy.com.tr

Vize-Para

Sırbistan'a gidecek Türk vatandaşlarının vize alması gerekiyor.

Sırbistan Büyükelçiliği 312- 426 02 36

Sırbistan İstanbul Konsolosluğu 212- 213 76 86

Sırbistan'da geçerli para birimi Sırbistan Dinari. 1 avro 104.5 dinar ediyor.

Telefon

Türkiye'den Sırbistan'ı arama

00-381 + alan kodu + numara

Sırbistan'dan Türkiye'yi arama

00-90 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Sırbistan Turizm Ofisi 11-655 71 27

www.serbia.travel

Türkiye Belgrad Büyükelçiliği 11-333 24 00

<http://belgrad.be.mfa.gov.tr>

Belgrad

Belgrad'daki en büyük kiliselerden biri Aziz Sava Katedrali.

Kavşaktaki Başkent

Sırbistan'ın başkenti Belgrad, tarih boyunca çok özel bir konuma sahip olmuştur. Doğu ile Batı'yı birbirine bağlayan yolların kavşağında, Tuna ve Sava nehirlerinin kesişme noktasında kurulu Belgrad, Balkanlar'ın kalbidir. Avrupa'nın önemli siyasi başkentlerinden biri olmakla kalmaz, aynı zamanda, canlı bir kültür ve sanat merkezidir.

Roma, Bizans, Macaristan ve son olarak Sırp Despotluğu dönemlerini yaşayan kent, 1521'de Osmanlılar tarafından fethedildi. Osmanlı devrinde sancak hâline getirilen ve hızla gelişen Belgrad, Avrupa'nın en büyük kentlerinden biri haline geldi. Ama asıl önemli si Belgrad tipik bir Doğu kentine

dönüştü. Osmanlı mimarisi ve yaşam tarzı kente damgasını vurdu. Camileri, hamamları, Türk tarzı evleri, kalesi, çarşı pazarı ve mezarlıklarıyla Avrupa'nın ortasında bir Osmanlı kenti olarak gelişti. Öyle ki, 19. yüzyıl başlarında kenti ziyaret eden bir Rus gezgin, yüzden fazla camisiyle Belgrad'ın bir Müslüman kenti olduğunu yazdı. 1800'lü yıllar Sırp isyanlarıyla başladı ve Sırbistan Osmanlı'dan yarı bağımsız bir ülke olarak kendini kabul ettirdi. Ancak Belgrad Kalesi'nde Osmanlı bayrağını dalgalandırmaya ve bir garnizon bulundurmaya devam etti. 1867'de Osmanlı tamamen çekildi ve Belgrad, 1878'de tamamen bağımsız olan Sırp Prensligi'nin başkenti ilan edildi.

Kentte asıl değişim de bu olayla başladı. Sırplar, kentteki Osmanlı izlerini silmeye ve Belgrad'ı modern bir kent olarak yenilemeye soyundular. Camiler başta olmak üzere Osmanlı devrine ait yapılar bir bir ortadan kaldırıldı. Mezarlıklar bile yok edildi. Yerlerine, dönemin mimari anlayışına uygun modern ama hantal binalar dikildi. Eski mahalleler ortadan kaldırılıp geniş bulvarlar ve caddeler açıldı. Sonuçta tarihini ve ruhunu büyük ölçüde kaybetmiş bir kent ortaya çıktı.

Gene de Belgrad mimari özellikleri, tarihi yapıları, Balkan kimliğini yansıtan yüzüyle gezginleri kendine çekmeye devam ediyor. Kent merkezi Zemun, Orta Avrupa kenti görünümünü hâlâ koruyor. II.

Dünya Savaşı'ndan sonra inşa edilen Yeni Belgrad ise kentin modern kimliğini taşıyor. En eski mimari öğeler Kalemegdan'da. Tuna ve Sava nehirlerinin birleştiği noktaya hakim bir tepede, surlarla çevrilmiş geniş bir alana yayılan kalenin içinde Türklerden kalan bazı anıtlar var: Damat Ali Paşa Türbesi, Zindan Kapı, Dizdar Kulesi, Saat Kulesi. Ayrıca Victor heykelinden Yılanlı Balıkçı Çeşmesi'ne kadar pek çok eser bulunuyor. Burası aynı zamanda en popüler buluşma noktası. Kalemegdan dışındaki en eski kamu binası eski bir Türk türbesi. En eski ev ise 18. yüzyılın sonlarından kalma. Bu bakımdan kent aslında bir 19. yüzyıl kenti. O döneme ait en önemli yapılar Ulusal Tiyatro, Eski Saray, St. Michael Katedrali ve 20. yüzyılın başında yapılan Ulusal Meclis ve Ulusal

Şehir İçi Ulaşım

Belgrad'da toplu taşıma GSP "Beograd" tarafından otobüs, tramvay ve trolleybüslerle sağlanıyor. Ayrıca özel otobüsler ve minibüsler de şehir içi ulaşımında yer alıyor. Günlük bilet 120 Sırbistan Dinarı. Gece 00:00-04:00 arasında çalışan otobüslerin biletleri daha pahalı oluyor. Bilet otobüsten ya da bilet gişelerinden alınıyor. Toplu taşıma bilgisi için: www.gsp.cors

KONAKLAMA

Belgrad'da konaklama seçenekleri fazla. Uzun süreli ziyaretlerde oda kahvaltı hizmeti veren işletmelerde daha uygun fiyatlara kalınabilir. Hotel Townhouse..... 27 11-202 29 00

www.townhouse27.com

Hyatt Regency Belgrade..... 11-301 12 34

<http://belgrade.regency.hyatt.com>

Zira Hotel 11-331 4800

www.zirahotels.com

Square Nine Hotel 11-333 35 30

www.squarenine.rs

Hotel Orasac..... 11-256 10 90

www.hotelorasac.cors

Selection Apartments 65-299 99 42

www.selection.rs

Art Home Bed and Breakfast 11-263 50 51

www.bbbelgrade.com

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Belgrad Turizm Ofisi 11-3061 400

www.tob.rs

Müze binalarıdır. En görkemli yapı ise 1935 yılında yapımına başlanan Aziz Sava Katedrali.

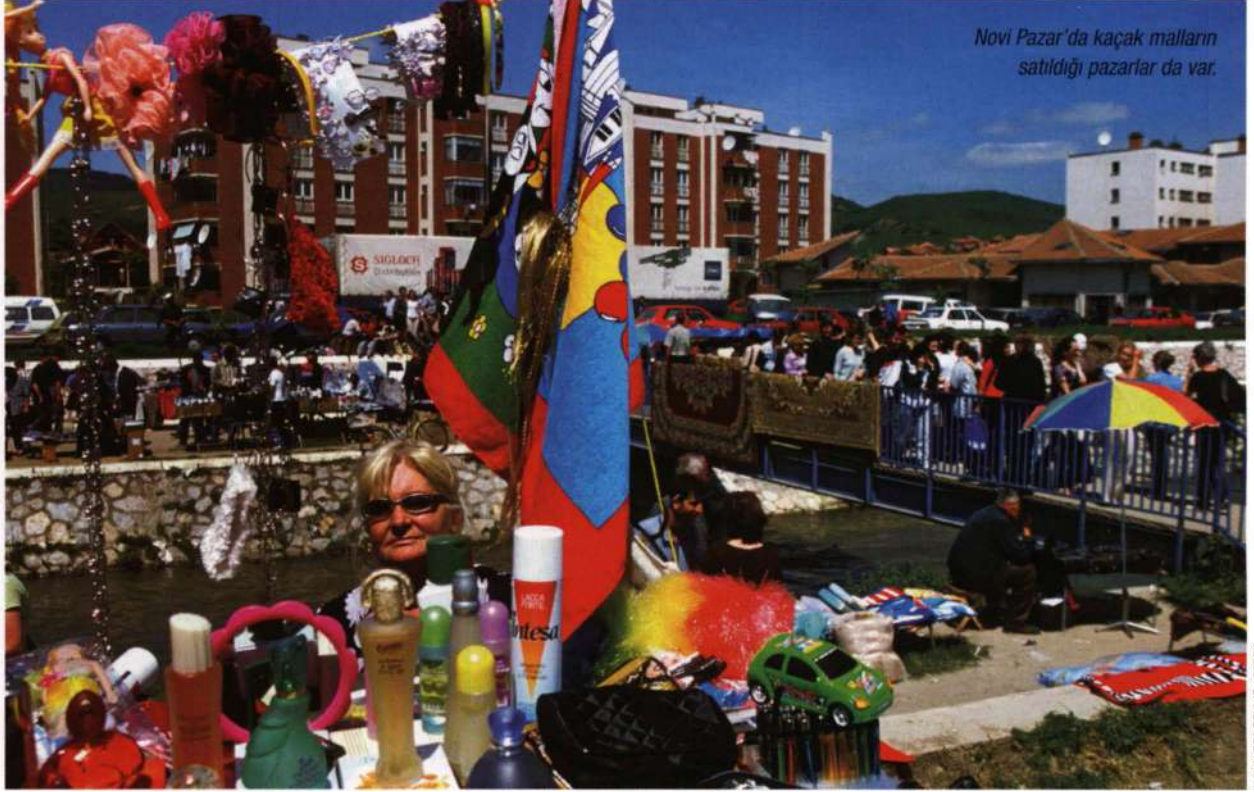
Belgrad'da bunlar dışında görülmesi gereken yerler arasında Tito'nun mozolesi, Skadarlija, Nikola Pasiç Meydanı, Terazije

Mahallesi, Öğrencilerin Meydanı, Knez Mihailova Caddesi, Sırbistan Parlamentosu binası ve Sava Nehri üzerindeki Ciganliya Adası sayılabilir. Ayrıca kentin iki yakasında birçok park, anıt, müze, kafe, restoran ve mağaza bulunur.

Svetogorska Caddesi kentin en işlek yerlerinden biri. Yeni yıl kutlamaları da burada yapılıyor.

Novi Pazar

Boşnak Kenti

Novi Pazar (Yeni Pazar), Sırbistan, Kosova ve Karadağ'ın kesiştiği bir noktada, Sırbistan toprakları içinde kalan bir Boşnak kenti. Kent Osmanlılar döneminde, 1459-1461 yıllarında kuruldu. Kurucusu İsa Bey İshakoviç aynı zamanda Saraybosna'nın da kurucusuydu. Bugün büyük çoğunlukla Müslüman Boşnakların yaşadığı Sancak bölgesinin merkezi olan Novi Pazar, Osmanlı devrinde küçük bir kent olmakla beraber, stratejik bakımdan önemli bir yerleşim olarak kendini göstermişti. O devirde Kosova vilayetine bağlı olan kent, 1878 yılında düzenlenen Berlin Kongresi'nde alınan karar gereği Osmanlı'nın elinden

alınıp Avusturya Macaristan İmparatorluğu'na verildi. 1908'de tekrar Osmanlı hâkimiyetine giren kent, Balkan Savaşları'nın ardından Sırbistan Krallığı'nca işgal edildi. Bundan böyle Sırp yönetimine geçen kent, ilgisizliğe mahkûm edildi ve giderek önemsizleşti.

Sancak bölgesi Sırbistan ve Karadağ'ın ayrılmasından sonra coğrafi bakımdan ikiye ayrıldı. Novi Pazar Sırbistan kesiminde kaldı.

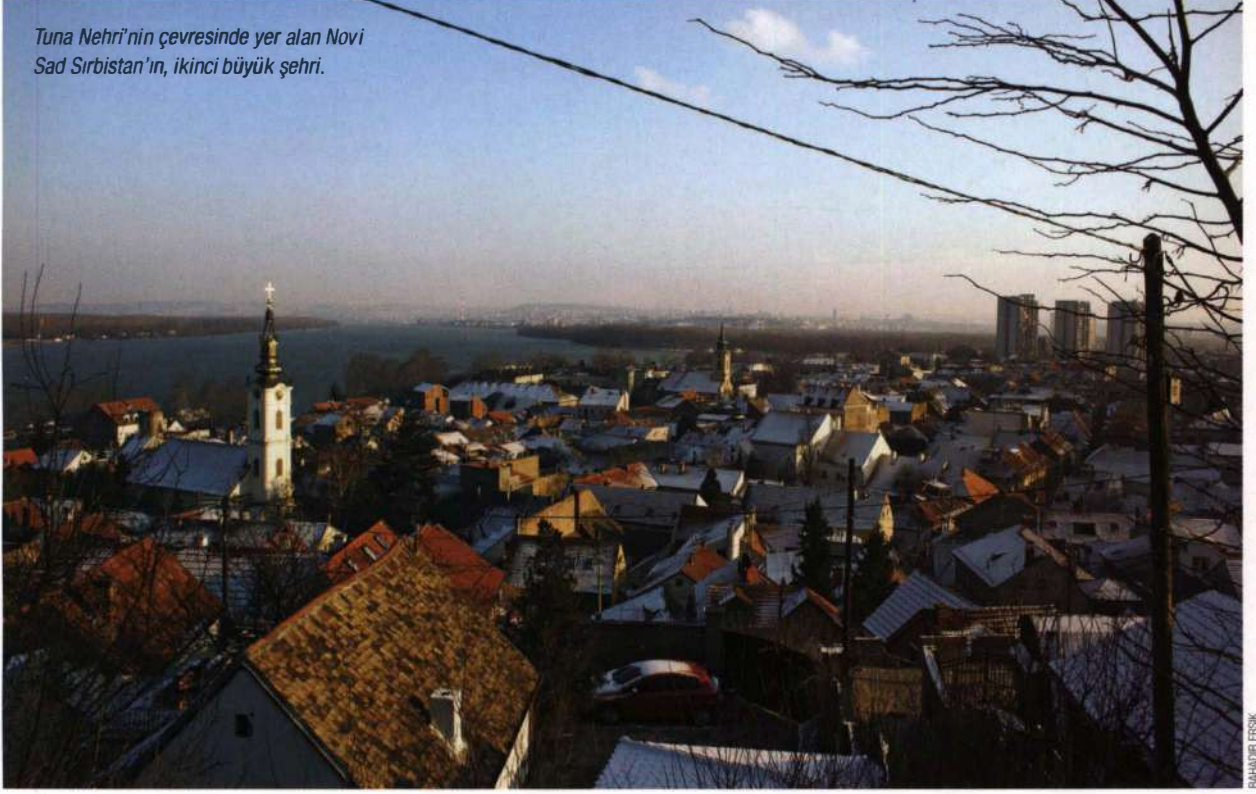
Novi Pazar, bir Osmanlı devri kenti olarak o devir özelliklerini yansıtan mimari yapılara sahip. İshak Bey'in yaptırdığı kule 15. yüzyıldan kalma. Altun Alem Camii ise 16. yüzyıla ait. Emir Ağa Hanı,

Sopoçani Manastırı ve 15. yüzyıla kayıtlı bir hamam da görülmesi gereken eserler arasında. Kent, Boşnak yaşam tarzı ve kültürünün en canlı olduğu merkezlerden biri.

2003 sayımına göre Boşnaklar nüfusun yüzde 45'ini, Sırp-lar yüzde 35'ini oluşturuyor. Bölgede küçük bir Türk azınlık da var. Sancak bölgesi Balkanlar'da Sırbistan ve Karadağ arasındaki koridorda yer alıyor. Bu bölgeye Sancak denmesinin sebebi de Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa'daki son sancağının burada bulunmasıydı. Osmanlı'nın son dönemlerinde Sancak topraklarının bir kısmı Bosna Hersek eyaletinde bir kısmı da Kosova vilayetinde kalmıştı.

Novi Sad

Tuna Nehri'nin çevresinde yer alan Novi Sad Sırbistan'ın, ikinci büyük şehri.

Sırpların Atina'sı

Sırbistan'ın kuzeyinde, Vojvodina bölgesinin merkezi olan Novi Sad, aynı zamanda, Sırbistan'ın ikinci büyük kentidir. Panonya Ovası'nın güney kesiminde yer alan kent, Tuna Nehri ve Tuna-Tise Kanalı boyunca uzanıyor. Kent Sırp tüccarlar tarafından 1694 yılında Tuna üzerinde bir koloni olarak kuruldu. Daha sonra Habsburg yönetimine geçti. 18. ve 19. yüzyıllarda önemli bir kültür merkezi olarak kendini gösterdi. O zamanlar kentten Sırpların Atina'sı diye de söz edilirdi. Zamanında Sırpların, Macarların, Almanların yaşadığı kent uzun tarihi boyunca çokkültürlü kimliğini korudu. Bugün bu kimliğinden çok şey kaybetmiş durumda ama Sırbistan'ın

kültür ve turizm merkezlerinden biri olma özelliğini sürdürüyor. Novi Sad, edebiyattan tiyatroya, çocuk oyunlarından sinemaya ünlü festivalleriyle tanınıyor. Kentte gezilecek yerlerin başında Vojvodina Müzesi geliyor. Petrovaradin Kalesi'ndeki Novi Sad Müzesi, kentin geçmişini sergiliyor. Tarihi yapılar ve müzelerin dışında turistleri buraya çeken asıl özellik ise festivaller. Özellikle her yıl temmuz ayında düzenlenen EXIT müzik festivali çok ünlü. Tuna üzerindeki Varadin Köprüsü de en popüler buluşma noktası. Novi Pazar merkez alınarak yakındaki, Türk tarihi bakımından da ünlü Karlofça kenti ve Fruska Gora Milli Parkı'na günübirlik geziler düzenlenebilir.

Şehir İçi Ulaşım

Novi Sad, Belgrad'ın 83 kilometre kuzeybatısında yer alıyor. Belgrad'dan şehre tren ve otobüs seferleri yapılıyor. Şehir içi ulaşım otobüslerle sağlanıyor. Bir günlük kart bedeli 195 Sırbistan Dinarı.

Konaklama

Centar Hotel	21-477 63 33
www.hotel-centar.rs	
Best Western Prezident Hotel	21-487 74 44
www.presidenthotel.com	
Vila Vigor	21- 689 4444
www.hotelvigor.com	
Putnik	21-661 55 55
www.hotelputnik.rs	
Hotel Gymnas Novi Sad	21-46 77 10
www.gymnas.rs	
CitiHotel Veliki	21-472 38 40
www.veliki.rs	

Önemli Telefonlar

Novi Sad Turizm Ofisi	21-661 73 43
www.turizamns.rs	

ROMANYA

Romanya'nın turistik yerlerinden biri Lazarea köyü ve kilisesi.

CATHERINE KARNOW / CORBIS

Dağlar Ülkesi

Romanya, Balkan Yarımadası'nın kuzeyinde, Ukrayna, Moldova, Macaristan, Sırbistan ve Bulgaristan ile komşudur. Karadeniz'e kıyısı olan iki Balkan ülkesinden biridir. Tuna Nehri'nin hayat verdiği ülke, yüzölçümü bakımından Avrupa'nın büyük ülkelerinden biridir. Ülke toprakları güney ve doğuda kalan yerler hariç Avrupa'nın en dağlık alanlarından. Dağlar ülkenin kuzeyi ile batısı arasında bir yay çizerek uzanır. En bilinen dağlar ise Karpatlar'dır.

Romanya 22 milyonla Balkanlar'ın en kalabalık nüfuslu ülkesidir. Başkent Bükreş de 2,2 milyon nüfusuyla Avrupa'nın en büyük 6. kentidir. Romanya nüfusunun yüzde 91'i Rumen'dir. En

önemli azınlık ise yüzde 7 ile Macarlardır. Ülkede Köstence civarında yoğunlaşmış Türk ve Tatar azınlık da bulunuyor.

Daçya Krallığı, Roma İmparatorluğu, Hun egemenliklerini yaşayan Romanya, ilk Rumen devletine 14. yüzyılda kavuştu. Eflak, Boğdan ve Erdel beylikleri olarak bilinen bu devletler 15 ve 16. yüzyıllarda Osmanlı egemenliğine girdiler. Ancak Osmanlıların Romanya'daki egemenliği diğer Balkan ülkelerindekinden daha zayıftı. O yüzden Romanya kentlerinde bugün Osmanlı izlerine daha az rastlanmaktadır. Müslüman nüfus sadece Karadeniz kıyıları boyunca, Köstence ve çevresinde yoğunlaşmıştı. Bu bölge halen sayıları

çok azalmışsa da Türk ve Tatarların yaşadığı ve etkin olduğu bir bölge olarak varlığını sürdürüyor. 18. yüzyılın sonlarından itibaren başlayan Rus-Osmanlı savaşları, 1829'da Eflak ve Boğdan prensliklerinin tanınmasıyla sonuçlandı. Bu iki prenslik 1861'de birleşti ve 1878'de Romanya'nın bağımsızlığı resmen tanındı. Romanya'da 1947 yılında komünist Romanya Halk Cumhuriyeti ilan edildi. Kırk iki yıl sonra komünizm çöktü ve demokratik dönem başladı. Romanya 2004 yılında NATO'ya, 2007 tarihinde de Avrupa Birliği'ne katıldı.

Romanya'nın doğal ve tarihi güzellikleri her yıl ülkeye milyonlarca turist çekiyor. Turizm ülkenin en dinamik ve hızlı büyüyen

Nasıl Gidilir

THY, Rumen Havayolları Tarom ve Pegasus
Bükreş'e direkt uçuyor.

THY, www.thy.com.tr 444 0 849

Tarom, www.tarom.ro 212-465 37 77

Pegasus 850-250 0 737

www.flypgs.com

Tren: Bosfor Ekspresi her gün karşılıklı
İstanbul-Bükreş seferi yapıyor. Tren
ortalama 18 saatte İstanbul'dan Bükreş'e
gidiyor. Sirkeci Garı'ndan her gün saat
22:00'de Bükreş'ten İstanbul'a ise saat
14:05'te karşılıklı seferler var.

Rezervasyon www.tcdd.gov.tr

Otobüsle: İstanbul'da Romanya'ya sefer
yapan birçok otobüs firması mevcut.

Vize-Para

Romanya'ya gitmek için vize gerekli. Vizeyi
bir turizm acentesi kanalı ile almakta yarar
var, daha kolay oluyor. Başvuru için otel

rezervasyonu, geçerliliği en az 6 ay olan
pasaport, 2 fotoğraf ve 55 Amerikan Doları
isteniyor. Münferit başvurularda vize için
3 gün beklemek gerekiyor. Acenteler 1
günde bile alabiliyor.

Büyükelçilik 312-466 37 06

www.ankara.mae.ro

İstanbul Başkonsolosluğu 212-358 05 15

<http://istanbul.mae.ro>

İzmir Konsolosluğu 232-465 04 63

<http://izmir.mae.ro>

Romanya'nın resmi para birimi "ley".

Telefon

Türkiye'den Romanya'yı Aramak

00-40 + alan kodu + numara

Romanya'dan Türkiye'yi Aramak

00-90 + alan kodu + numara

Mutfak

Oldukça zengin olan Rumen mutfak

özellikle köylerde geleneksel yapısını
korur. Misafirler, ev sahipleri tarafından
tuz, ekmek, bir bardak şarap ya da erik
rakısı ile karşılanır. Lahana sarması, mitiei
(sulu köfte), mamaliga, tokitura (et yemeği),
lahana sarma ve balık en çok tüketilen
yemekler arasındadır. Börek, krep ve bir
çeşit kek olan kozonak da oldukça sevilir.
Romanya bağcılık ve şarapçılık açısından
da oldukça gelişmiş durumda. Yörenin
en meşhur şaraplık üzümleri cotmari,
murfatlar, tarnave, ştefaneşti, muscat
otonel, grasa de cotmari ve tamaioşadır.
Pino, merlot, riesling, çabarnet sauvignon
gibi ünlü üzüm çeşitleri de yetiştiriliyor

Önemli Telefonlar

Romanya Turizm Bürosu 21-315 00 26

www.romaniatourism.com

Türkiye Bükreş Büyükelçliği 21-206 37 00

<http://bucharest.emb.mfa.gov.tr/>

sektörüdür. Dünya Gezi ve Turizm
Konseyi'ne göre Romanya turizm
alanında en hızlı büyüyen ülkeler
arasındadır. Romanya'nın en ünlü

turizm bölgesi ortaçağ kaleleri ve
kasabaları, karanlık ormanları ve
karlı zirveleriyle efsanevi Transil-
vanya bölgesidir. Oltenia bölgesi

manastırları, mağaraları ve sağlık
amaçlı tatil köyleriyle ünlü. Dobru-
ca ise Antik Yunan ve Roma kent-
lerinin kalıntılarını barındırıyor.

Bükreş

Parlamento Sarayı komünist dönemde Çavuşesku tarafından yapıldı.

MARCO KRISTOFARI / CORBIS

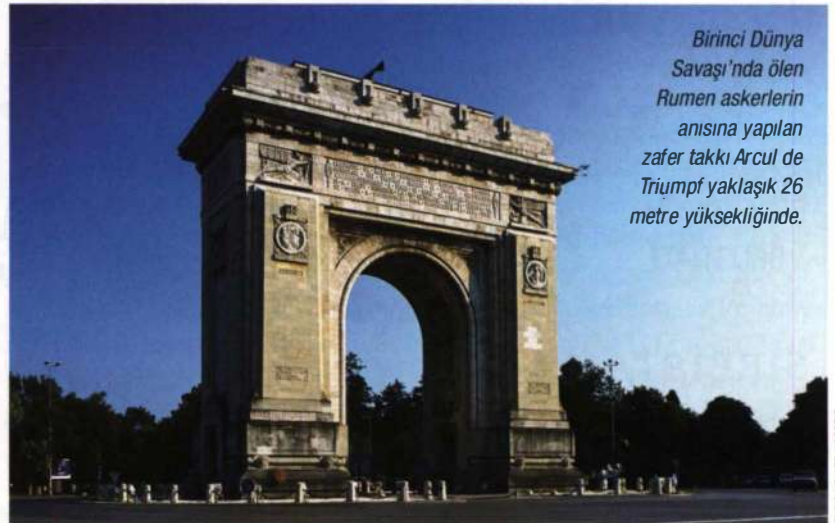
Balkanlar'ın Paris'i

Romanya'nın başkenti ve aynı zamanda kültürel, endüstriyel, finansal merkezi Bükreş, Balkanlar'ın da en büyük kentlerinden biri. Romanya ovasının ortasında, Tuna Nehri'nin bir kolu olan Dimbovita'nın kıyısında kurulu kent, yaklaşık 2 milyon nüfusa sahip. "Küçük Paris" ya da "Balkanlar'ın Paris'i" lakabıyla da anılan Bükreş, mimari bakımdan eklektik bir görünüm arz eder. En erken 1459 tarihinde yazılı belgelerde adı geçen kent, tarihsel bakımdan çeşitli dönemlerin izlerini taşır. Romanya'nın Osmanlı'dan bağımsızlaşmasından itibaren, büyük bir Batılılaşma atığına kalkışması en çok kentleşme alanında kendini gösterdi. Başta Bükreş,

kentler yeni baştan inşa edildi.

Osmanlı devri boyunca küçük bir ortaçağ kenti görünümündeki Bükreş'te o döneme ait çok az

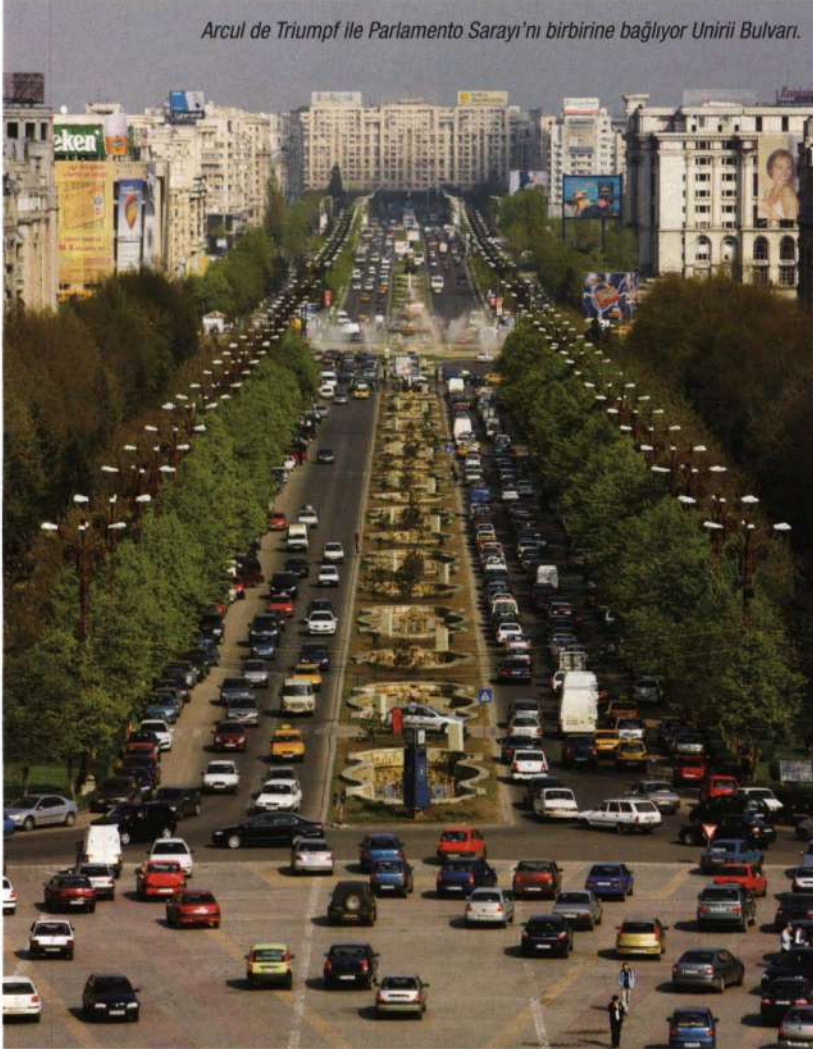
eser kaldı. Bu eserlerden ayakta kalanların çoğu Lipsescani bölgesinde görülebilir. Kentteki eski yapılardan biri Bizans üslubunda

Birinci Dünya Savaşı'nda ölen Rumen askerlerin anısına yapılan zafer takk Arcul de Triumf yaklaşık 26 metre yüksekliğinde.

CHRIS HELLER / CORBIS

Arcul de Triumpf ile Parlamento Sarayı'nı birbirine bağlayan Unirii Bulvarı.

THEIRY TRAINEL / CORBIS

yapılmış Eski Avlu Kilisesi. Antim Manastırı, Cretulescu, St. Stavropoleos ve St. Spiridon kiliseleri ise 18. yüzyıla ait. Romanya'nın başkenti olduktan sonra eski binalar, dar sokaklarıyla mahalleler ortadan kaldırıldı. Geniş bulvarlara kavuşan Bükreş, modern ve görkemli yapılarla donandı. Zarif mimariye sahip binalar da kendini gösterdi. Paris'i taklit etmeye çalışan Bükreş'in mimari bakımından "altın çağı" olarak nitelendirilen bu dönem kısa sürdü. Komünist dönemde devlet iktidarının gücünü simgeleyen devasa kamu

binaları yapıldı. Mimari estetik kaygısı taşımayan konut bloklarıyla kent büyüdü. Tarihi kent merkezi dev binaların işgaline uğradı. Komünizmin ardından da piyasa ekonomisinin şekillendirdiği bir mimari anlayış ortaya çıktı ve bu kez de alışveriş merkezleri ve plazalar kendini gösterir oldu. Bükreş, aynı zamanda bir kültür ve sanat merkezi. Her yıl çeşitli festivallere ev sahipliği yapıyor. Eğlence ve gece hayatı da son derece hareketli. Kentte ziyaret edilecek pek çok yer ve görülmesi gereken pek çok yapı var. Bükreş'teki çok

Şehir İçi Ulaşım

Henri Coanda Uluslararası Havaalanı'ndan şehir merkezine ekspres otobüsler çalışıyor. Taksi ile şehir merkezine yaklaşık 25 avroya gidebilirsiniz.

Bükreşte toplu taşıma metro, otobüs, tramvay, trolleybüs ile sağlanıyor. Tek yön bilet 1.30 ley, tek günlük bilet ise 8 ley. Dört hattan oluşan metro bileti ise 3 ley.

Konaklama

Bükreş konaklama seçenekleri bakımından zengin seçenekler sunuyor. Uzun gezi planlayanlar www.bucharest-apartments.ro ya da www.eastcomfort.com adreslerinden rezervasyon yaptırabilir.

Carol Parc21-313 40 38
www.carolparchotel.ro

Hilton Athenae Palace21-303 37 77
www.hilton.com

InterContinental21-310 20 20
www.intercontinental.com/bucharest

Bucharest Comfort Suites21-310 28 84
www.comfort-suites.ro

Crystal Palace21-233 20 30
www.crystalpalacehotel.ro

Golden Tulip Sky Gate21-203 65 00
www.goldentulipskygate.com

Butterfly Villa Hostel21-224 19 18
www.villa-butterfly.com

Miorita Hostel21-312 03 61
www.hostel-miorita.ro

Önemli Telefonlar

Bükreş Turizm Ofisi21-3150026
www.romaniatourism.com

sayıda müze arasında Kent Tarihi Müzesi ve Romanya Sanat Müzesi kesinlikle ziyaret edilmelidir. Köy Müzesi'nde ise Romanya'nın etnografik öyküsü izlenilebilir. Parlamento Sarayı ve tarihi bir kilisenin yer aldığı Cumhuriyet Meydanı, Bükreş'in en güzel ve en hareketli noktası. Sütünlü cephesiyle dikkat çeken Romanya Büyük Kütüphanesi de bu meydana. Çavuşesku döneminde yaptırılan devasa Parlamento Binası, Zafer Takk, Ulusal Tiyatro, tren istasyonu, Bükreş Üniversite binası görülmesi gereken yapıların başında geliyor.

Köstence

*Köstence Gazinosu
1909 yılında inşa
edilmiş, görkemli bir
mimariye sahip.*

RUSSEL YOUNG / CORBIS

Büyük Liman

Romanya'nın Dobruca bölgesinde bulunan Köstence, ülkenin Karadeniz kıyısındaki en büyük kenti. Köstence aynı zamanda Avrupa'nın en büyük limanlarından biri. Kent, 6. yüzyılda Yunanlı tüccarlar tarafından kurulmuş bir koloni kenti.

Köstence ismini Roma İmparatoru Constantin'den alıyor. Kent, 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Osmanlıların egemenliğinde kaldı. Bu dönemde Osmanlı eserleriyle donanan kent bir yandan Anadolu'dan getirilen Türklerin, bir yandan da Kırım Tatarlarının yerleştirilmesiyle bir Türk yurdu haline geldi. Osmanlı-Rus harbinin yaşandığı 1877-1878 yıllarından sonra Romanya topraklarına katılan Köstence, zamanla bu özelliğini yitirdi. Aralıklı olarak Türkler ve Tatarlar, uğradıkları baskılar

sonucunda Türkiye'ye kitlesel göçlerle aktılar. Gene de geride çok sayıda Türk ve Tatar kaldı. Türkler, bugün Köstence ve çevresindeki yerleşimlerde dilleri ve kültürleriyle varlıklarını devam ettiriyorlar.

Köstence 20. yüzyılda hızlı bir gelişim gösterdi ve başlıca endüstriyel merkez haline geldi. Liman kenti olması nedeniyle tersaneler, demiryolları ve fabrikalar kuruldu, filolar oluşturuldu. Kentin sahilleri turizm için de son derece elverişliydi. Navadori'den Mangalia'ya kadar uzanan ve Köstence'den sadece 8 kilometre uzaktaki Mamaia'yı da içine alan kıyı şeridi bir turizm cennetine dönüştürüldü. Mamaia, dev binalarla kaplanmışsa da muhteşem plajı ve renkli gece hayatıyla turistleri cezbediyor.

Nüfusu 500 bini bulan Köstence, Romanya'nın en büyük

Şehir İçi Ulaşım

Bükreş Köstence arası 135 kilometre. Bükreş'ten tren ya da otobüs ile de Köstence'ye ulaşılabilir.

Romanya tren bilgisiwww.infofer.ro

İstanbul Köstence arası 670 kilometre.

İstanbul'dan otobüsler 60 liraya gidiyor.

Özlem.....212-632 69 74

Özel Araç: Dereköy sınır kapısından çıkıldıktan sonra Bulgaristan Malkotirnova sınırından girilip, Drankulat kapısından çıkılıyor ve oradan da Romanya'nın Wamareke sınır kapısından içeri girilip Köstence'ye ulaşılıyor. Köstence'de toplu taşıma otobüs, tramvay ve trolleybüslerle sağlanıyor. Alınan bilet her üç araçta da kullanılabilir.

Konaklama

Köstence'de her bütçeye uygun otel veya pansiyon bulunuyor.

Balada Nej.....241- 639 622

www.hotel-balada-nej.ro

Hotel Palm Beach372-500 500

www.hotel.palm.beach.tourneo.ro

Hotel Malibu241-831 404

www.hotelmaliibu.ro/

Önemli Telefonlar

Köstence Turizm Bürosu241-488 600

www.romanianriviera.ro

kentlerinden biri. 2500 yıllık geçmişin izlerini taşıyan kentte arkeolojik hazineleri ve eski kent merkezinin büyüğü atmosferi keşfedilmeyi bekliyor. Tarihsel anıtlar, heykeller, örenyerleri, Grand Casino binası, müzeler, camiler, kiliseler ve yayalaştırılmış bir bölge olarak eski kent merkezindeki dükkân, kafe ve restoranlar gezginler için canlı bir kent ortamına işaret ediyor. Ovid Meydanı, Roma Mozaikleri Müzesi, Ceneviz Feneri, Aslanlı Ev, Mahmudiye Camii, Hünkar Camii, St. Peter ve Paul Ortodoks Kilisesi mutlaka görülmeli. Tuna Nehri, büyük bir delta yaparak bu noktadan Karadeniz'e dökülüyor. Delta ve Tuna Nehri boyunca geziler de düzenlenebilir.

Temeşvar

St. George Katedrali Plata Unini Meydanı'nda.

ATLANTIDE PHOTOTRAVEL / CORBIS

Doğu'yla Batı Arasında

Romanya'nın batısında, ülkenin en büyük şehirlerinden biri olan Temeşvar, Banat eyaletinin başkenti. Kent, Romanya'nın batı bölgesinin kültürel ve ekonomik merkezi aynı zamanda. Temeşvar, uzun süre Macar Krallığı'nın elinde kaldı. Hanyodi'nin bir de kale yaptırdığı kent 1552'de Osmanlılar tarafından fethedildi. Bu dönemde Temeşvar'daki Müslüman nüfus bir hayli arttı ve kentin kültürünü onlar belirlemeye başladı. Osmanlı kültüründe yer eden "Temeşvarlı Osman Ağa" deyişi de Temeşvar'ın bu kimliğine işaret eder. 160 yıl Osmanlı idaresinde kalan kent, 1716'da Avusturya yönetimine geçti ve 20. yüzyıl başına kadar da öyle kaldı.

Kentteki en önemli tarihsel yapıların tamamı Avusturya-Macaristan dönemine ait. Eski kentin çeşitli kesimlerinde bu yapılar halen ayakta. En ilgi çekici alan Barok Meydanı. Tarihi yapılarla bezeli bu meydan

restoran ve kafeleri, bar ve gece kulüpleriyle son derece hareketli.

Görülmesi gereken başlıca tarihi yapılar şunlar: Hunyadi Kalesi, Temeşvar Ortodoks Kilisesi, St. George Katedrali, Milenyum Kilisesi.

Şehir İçi Ulaşım

Temeşvar Vuia Havaalanı'na Bükreş'ten direkt uçuşlar yapıyor. Havaalanından şehir merkezine 26 numaralı otobüsle gidebilirsiniz. Bükreş'ten Temeşvar'a her gün tren seferleri yapıyor. Yolculuk yaklaşık 5 saat sürüyor. Temeşvar'a 347 kilometre mesafedeki Bükreş'ten ve diğer kentlerden de her gün otobüs seferleri mevcut.

Temeşvar Otogarı www.autogari.ro/timisoara
Temeşvar'daki birçok turistik merkeze otobüs, tramvay ve trolleybüslerle gidebilirsiniz. Biletler tüm araçlarda geçiyor.

Konaklama

Hotel Timisoara256-498 862
www.hoteltimisoara.ro
Hotel NH256-407 440
www.nh-hotel.com
Hotel Excelsior256-303 304
www.hotel-excelsior.ro
Hotel Koronna356-465 741
www.hotelkoronna.ro
Casa del Sole356-457 771
www.casadelsole.ro

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi256-437 973
<http://infocentru.onepoint.ro>

BULGARİSTAN

Bulgaristan'da sosyalist rejim yıkıldıktan sonra değişime en hızlı ayak uyduran kentlerin başında Varna geliyor.

VARNA / YILDIZ GÜNGÖR

Komşu Kapi

Türkiye'nin batı sınırını oluşturan iki komşumuzdan biri olan Bulgaristan Balkan Yarımadası'nın güneydoğusunda bulunuyor. Kuzeyde Romanya, batıda Makedonya, Sırbistan, güneyde ise Yunanistan ve Türkiye ile çevrili Bulgaristan'ın yüzölçümü 110 bin 994 kilometrekaredir. Nüfusu 7 milyon 351 bindir. Bulgaristan'ın yüzde 84'ünü Bulgarlar, yüzde 9'unu Türkler ve yüzde 5'ini de Romanlar oluşturuyor. Ruslar, Ermeniler, Makedonlar, Ukraynalılar, Yahudiler ve Rumunlar de Bulgaristan nüfusunun diğer halkları. Yaklaşık olarak 500 yıl Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğinde kalan Bulgaristan 1908 yılında bağımsızlığını ilan etti.

Bulgaristan uzun süre sosyalist bir rejimle yönetildi. Sovyetler Birliği'nde başlayan yeniden yapılanma hareketi kısa sürede Bulgaristan'a da sıçradı ve 1989'da başlayan süreç 1992 yılında demokratik bir seçimle sona erdi. Bu tarihten itibaren Bulgaristan demokratik parlamenter bir yönetim tarzını benimsedi. Bulgaristan Türklerinin bu açılamdan yararlanarak kurdukları ve üyelerinin çoğunu Türklerin oluşturduğu Hak ve Özgürlükler Hareketi 2009 seçimlerinde büyük bir başarı göstererek yüzde 14. 46 oranında bir oy almayı başardı ve meclise 38 milletvekili soktu.

Balkanlar'ın dağlık ülkelerinden de biri olan Bulgaristan'ın en

önemli dağları Balkan, Rila ve Rodop dağlarıdır. Bulgaristan'daki dağların en yüksek zirvesi 2925 metre ile Rila Dağları üzerinde bulunan Musalla Tepesi'dir. Bu tepe Balkanlar'ın da en yüksek tepesidir. Tepenin ismi sosyalist dönemde Stalin olarak değiştirilmişti. Bölge kurşun, çinko, krom, manganez ve altın gibi madenler bakımından zengindir. Rila Dağları'ndaki buzul gölleri Bulgaristan dağlarının kayaktan sonra en ilgi çeken turistik değerleridir. Rodop Dağları'nın en yüksek zirvesi ise 2 bin 666 metredir. Tuna ve Meriç nehirleri Bulgaristan'ın en önemli iki akarsuyudur. Meriç nehri havzası Bulgaristan'ın neredeyse üçte birini kaplıyor. Ülkenin en önemli nehri

olan Tuna aynı zamanda Bulgaristan-Romanya sınırını oluşturur. Bulgaristan'da Rodop Dağları'nın kuzeyinden doğan Meriç, Filibe Ovası'ndan geçer ve Edirne'den Türkiye'ye girer. Bulgaristan ovalarında buğday, mısır, ayçiçeği, şekerpancarı ve tütün en yaygın olarak üretilen tarım ürünleridir.

Bulgaristan 2007 yılında Avrupa Birliği üyesi olduktan sonra her alanda büyük ataklar yapmaya başladı. Sofya, Varna gibi büyük kentler daha da güzelleştirilerek yıllık turist sayısı artırılmaya çalışıldı. Balkanlar'ın önemli bir ülkesi olan Bulgaristan'ın önemli kentleri Varna, Sofya, Burgaz, Kırcaali, Vidin, Filibe, Silistre, Plevne'dir. Bu kentler ve civarında yapılan turistik tesislerin amacı Bulgaristan'ın turizmden aldığı payı artırmak.

Nasıl Gidilir

THY'nin Sofya'ya direkt uçuşu var.

THY 444 0 849

www.thy.com.tr

Pegasus Havayolları'nın Sofya'ya direkt uçuşları da dergimiz yayına hazırlandığı sırada belli olmayan bir tarihe kadar ertelenmişti.

Sofya Havaalanı www.sofia-airport.bg

Tren: Bosfor Ekspresi her gün karşılıklı İstanbul'dan Sofya'ya hareket ediyor.

Sirkeci Gârı'ndan her gün saat 22.00'de kalkan tren ertesi gün 11.00'de Sofya'ya varıyor.

Rezervasyon www.tcdd.gov.tr

Otobüs: İstanbul, Bursa ve Edirne gibi Türkiye'deki sınıra yakın şehir merkezlerinden Bulgaristan'ın çeşitli noktalarına otobüsle ulaşmak mümkün.

Vize-Para

Bulgaristan'a gidecek Türk vatandaşlarının vize alması gerekli. Kişi randevu merkezi aracılığıyla başvuru tarihi ve saati belirleniyor. Randevu ücreti 26 TL.

İKS câll centre 212-340 49 49

Büyükelçilik, Atatürk Bulvarı 124, Kavaklıdere

..... 312- 467 20 71

İstanbul Başkonsolosluğu 212- 281 05 77

www.bulgarianconsulate-ist.org

Edirne Konsolosluğu 284-214 06 17

Bursa Konsolosluğu 224-271 59 58

Bulgaristan'ın para birimi "leva". Bir avro 1.5 leva ediyor. Dövizlerinizi kesinlikle bankalar ve döviz bürolarında bozdurun. Sokak aralarındaki satıcılardan döviz almayın.

Telefon

Bulgaristan'dan Türkiye'ye arama

00-90 + alan kodu + numara

Türkiye'den Bulgaristan'ı arama

00-359 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Türkiye Büyükelçiliği 2-935 55 00

<http://sofya.be.mfa.gov.tr>

Bulgaristan Turizm Bürosu 2-491 83 44

<http://bulgariatravel.org>

Sofya

Parlamento binası, Bilimler Akademisi, Alexander Nevski Kilisesi ve Çar Osvoboditel'in anıtı Sofya'nın tarihi dokusunu oluşturuyor.

ŞEBNEK ERAS

Kubbeler ve Dağlar

Bulgaristan'ın başkenti olan Sofya aynı zamanda önemli bir kültür ve turizm kentidir. Yüksekliği 2 bin 290 metre olan ve Bulgaristan'ın en yüksek 4. zirvesi Vitoşa Dağı'nın kuzeyindeki ovada kurulu Sofya, Meriç Nehri'ne ve Tuna Nehri'nin oluşturduğu düzlüklere ulaşma açısından önemli bir noktadadır. Nüfusu yaklaşık 1 milyon 359 bin olan Sofya'nın bulunduğu ova aslında tamamen dağlarla çevrilidir. Sofya güneyinde yer alan Vitoşa Dağı'nın yanı sıra, kuzeyde Balkan Dağları (Stara Planina), doğu ve güneydoğuda ise Sredna Gora Dağları tarafından adeta kuşatılmış gibidir. İskir Nehri'nin su toplama havzası ise Sofya'nın sınırlarını belirler.

Sofya'nın tarihi Traklara kadar uzanır. Trakların egemenliğine İÖ 8. yüzyılda Romalılar son verdi. Serdika adı verilen kent, zamanla bölgedeki en önemli ticaret merkezlerinden biri haline geldi. Ardından Slav akınlarıyla karşılaştı. Bulgarların adı ise 9. yüzyıldan sonra anılmaya başlıyor. Bugünkü Tataristan'da (Rusya Federasyonu bünyesinde) kurulan Büyük Bulgar Devleti'nin bakiyeleri Karadeniz'in batısındaki bölgeye göç ederek yerleşmiş, burada Bulgar Devleti'ni yeniden ihya etmişti. Bulgarlar burada dillerini ve dinlerini değiştirerek Slavlaştılar. Sofya bu dönemde Sredeste adını alarak ortaçağ Bulgar devletinin önemli bir merkezi haline geldi. 13-19. yüzyıllar

arasında Osmanlı egemenliği altında kalan kent 14. yüzyıl sonlarında Sofya adını aldı.

Sofya'da kış turizmi açısından en önemli merkez Vitoşa Dağı'dır. Bu dağ Bulgaristan'ın kış sporları merkezlerinden en önemlilerini barındırıyor. Sofya-Vitoşa Dağı arasında Avrupa'nın en uzun teleferik sistemi de bulunuyor. Sofya'da gezilecek çok yer var. Bunlardan ilki ibadete de açık olan Banyabaşı Camii'dir. Kitabesinde yapılış yılı olarak 1566-1567 yazan cami, Maria Luiza Caddesi'nde bulunuyor. Banyabaşı Camii dışında Alexander Nevski Katedrali de mutlaka görülmesi gereken bir yer. Katedral sadece Sofya'nın değil Bulgaristan'ın da önemli dini

sembolü konumunda. Katedral 1877-1878 yılları arasında meydana gelen Osmanlı-Rus savaşında ölen 200 bin Rus askeri anısına yaptırılmış. Ortodoks inancının en görkemli ibadethanelerinden biri sayılan katedralin altınla kaplı kubbesinin yerden yüksekliği 45 metre. Sofya'ya gidince Kadınlar Pazarı'na uğramadan olmaz. Yerel ismi Zhenski Bazar olan Kadınlar

Pazarı bir bitpazarı konumunda. Yiyecekten giyeceğe kadar her şey satılıyor. Sofya'nın 117 kilometre güneyinde bulunan Rila Manastırı Bulgaristan'daki en popüler Ortodoks manastırı. Manastır deniz seviyesinden 1147 metre yüksekte bulunuyor. Boyana Kilisesi, Rus Kalesi, Sofya Kaplıcaları, St. George Kilisesi, Sveta Nedelya Kilisesi, Sofya Ulusal Kültür Sarayı, Sanat

Galerisi, Sofya Pazar Meydanı, Battenberg Meydanı ve Slaveykov Meydanı bir Sofya gezisi sırasında mutlaka görülmesi gereken diğer yerler.

Maria Luiza Caddesi'nde bulunan Banyabaşı Camii ibadete açık.

Şehir İçi Ulaşım

Sofya'ya İstanbul ve Bursa'dan otobüs seferleri düzenleniyor. Bilet fiyatları 50 TL civarında.

Huntur212-658 00 61
www.hunturturizm.com

Metro Turizm 444 34 55
www.metroturizm.com.tr

Alpar Turizm212- 658 35 40

Sofya'da toplu taşıma metro, otobüs, taramvay ve trolleybüslerle sağlanıyor. Birçok yere seyahat etmeyi planlıyorsanız 10 biletlik ya da günlük bilet alabiliyorsunuz. Şehirdeki metro tek bir hattan oluşuyor. Ancak genişletme çalışmaları devam ediyor.

Bilgi içinwww.metropolitan.bg
Marshroutki adı verilen minibusler toplu taşımanın alternatifleri. Biraz daha pahalı olmalarına karşın otobüslere göre daha hızlılar.

Konaklama

Sofya Bulgaristan'ın başkenti ve en turistik şehri. Kent merkezi otel cenneti diyebiliriz. Kalacağınız oteli belirlerken yıldızına göre değil tavsiye üzerine belirlemekte fayda var.

Dedeman Sofia2-933 88 88
www.dedeman.com

Grand Hotel Sofia2-811 08 11
www.grandhotelsofia.bg

Radisson Blu Grand Hotel2-933 43 34
www.radissonblu.com/hotel-sofia

Budapest Hotel2-421 58 00
www.hotelbudapest.bg

Les Fleurs Boutique Hotel 2-8-100-800
www.lesfleurshotel.com

Casa Ferrari B&B 898 436 700
www.casaferrari.com

Sofia Guesthouse2-40 30 100
www.sofiaguest.com

Internet Hostel Sofia 889 138 298
www.internethostelsofia.hostel.com

Önemli Telefonlar

Sofia Turizm Ofisi02-491 83 44
http://info-sofia.bg

Varna

Faşizm Kurbanları Anıtı Varna sahilindeki Primorski Parkı'nda yer alıyor.

Karadeniz'in Bahçesi

Bulgaristan'ın üçüncü büyük kenti olan Varna ülkenin doğusunda, Karadeniz kıyısında yer alıyor. Karadeniz'in en güzel sahillerine sahip bir kültür ve sanat kenti olan Varna, aynı zamanda bir endüstri kenti. Nüfusu 330 bin. Bu nüfus yaz aylarında 4-5 katına çıkıyor. Varna ve civarı son yıllarda Avrupa'nın önemli turizm merkezlerinden biri olmak için büyük ataklar yapıyor.

Kent İÖ 6. yüzyılda Miletoslu Yunanlılar tarafından kurulmuş. Daha sonra sırasıyla Traklar, Makedonyalılar, Romalılar egemen olmuş. Romalılardan sonra kurulan I. Bulgaristan İmparatorluğu sınırları içinde kalan Varna, 1391 yılında Osmanlı yönetimine

girdi ve 1878 yılında yapılan Berlin Antlaşması'na kadar Osmanlı egemenliğinde kaldı.

Varna içinde gezilecek ilk yer

Varna Ortodoks Kilisesi. Varna'nın merkezinde bulunan katedralin etrafında geleneksel Bulgaristan hediyelikleri satılıyor. Opera

Varna'nın kuzeyinde yer alan Albena Plajı, incecik kumlarıyla meşhur.

Albena ile Balçık arasında yapılan tekne turları turistler tarafından rağbet görüyor.

Meydanı ise Varna'nın adeta prestij merkezi. Meydanın ortasındaki büyük havuz çevresi bir buluşma merkezi. Meydan akşam saatlerinde kalabalıklaşıyor ve bir parkın içinden aşağı inen kalabalıklar Varna sahilindeki eğlence merkezlerine akın ediyorlar. Opera Meydanı için Varna'nın yaşam merkezi denilebilir. Özellikle yaz aylarında yapılan müzik festivali, bale yarışmaları ve film festivali sırasında meydan en kalabalık zamanlarını yaşıyor. Varna Etnografya Müzesi de görülmesi gereken yerlerden biri. Panagyurishte Caddesi'nde geleneksel mimariye uygun bir Bulgar evinde açılan müzede geleneksel giysiler, eski şarap yapım aletleri ve günlük kullanılan eşyalar sergileniyor. Varna Tarih ve Deniz Müzesi'nde ise Birinci Balkan Savaşı ile iki dünya savaşına katılan gemilerin kalıntıları sergileniyor.

Varna'ya gelenler burada kısa bir zaman geçirdikten hemen sonra Albena, Balçık, Sunny Day ve Golden Sand gibi önemli tatil merkezlerine gidiyorlar. Kilometrelerce uzanan ince kumlu sahili ve

yemyeşil doğasıyla Avrupalı turistlerin gözde mekânı olan Albena, Varna'ya 53 kilometre uzaklıkta. Kumsalının uzunluğu 7 kilometre, genişliği ise 100 metre civarında. Kumsal Albena'nın komşusu olan Golden Sand ile birleşiyor. Golden Sand bir zamanlar politbüro üyelerinin tatil yaptığı yer. Sahilleri gerçekten de altın gibi parlayan Golden Sand'ın Varna'ya olan uzaklığı 18 kilometre. Varna'da Osmanlı izlerinin en çok görüldüğü yer Balçık. Albena'ya 10, Varna'ya 40 kilometre uzaklıkta olan Balçık'a Albena'dan tekneler kalkıyor. Yol yaklaşık olarak 40 dakika sürüyor. Dik eğimli bir sahile sahip Balçık, yeşillikler içinde şirin bir kasaba. Türk nüfusu epey fazla olan Balçık, önemli bir botanik bahçesine de sahip. Bu bahçede Avrupa'nın en büyük kaktüs koleksiyonu ve bahçe içinde Osmanlı zamanında yapılmış bir cami de bulunuyor. Botanik bahçesi içinde kiremit damlı evler tipik bir Anadolu yerleşimini andırıyor.

Varna ve civarında Bulgaristan Avrupa Birliği'ne girmeden önce fiyatlar daha uygundu. Ancak

"leva"dan "avro"ya geçtikten sonra fiyatlarda hatırı sayılır bir artış oldu. Buna rağmen diğer Avrupa ülkelerine göre daha makul. Özellikle Türkiye'den otobüsle gidilebildiği için kısa süreli tatillerde mutlaka gidilmesi gereken bir yer. Otobüsler İstanbul'dan kalkıyor ve toplam 8 saat sürüyor.

Şehir İçi Ulaşım

Nişikli Turizm, Metro ve İstanbul Seyahat her gün Varna'ya sefer düzenliyor.

Nişikli Turizm 212- 658 04 69
www.nisikliturizm.com.tr

Metro Turizm 444 34 55
www.metroturizm.com.tr

İstanbul Seyahat 444 59 59
www.istanbulseyahat.com

Varna'dan tüm tatil merkezlerine saat 20:00'ye kadar belediye otobüsleri ve minibüsler çalışıyor. Ücretleri ise birkaç leva civarında. Tren istasyonu kent merkezine 10 dakika yürüyüş mesafesinde. Otobüs terminali ise merkezin 2 kilometre kuzeybatısında.

Çaresiz kaldığınızda taksi de kullanabilirsiniz. Varna'dan Albena'ya taksi ücreti 8 avro civarında.

Konaklama

Tüm bölgede pansiyondan 5 yıldızlı otele kadar konaklama alternatifi bulunuyor. 3 yıldızlı otellerin fiyatları 25-35 avro arasında değişiyor. Pansiyonlarda bu fiyat 8-10 avroya kadar iniyor. Önceden rezervasyon yaptırmazsanız kalacak yer sorunu yaşayabilirsiniz. Ancak turizm tesisleri birbirine yakın olduğu için taksile Golden Sand'e gidebilirsiniz.

Grand Hotel London 52-66 41 00
www.londonhotel.bg

Divesta Hotel 52-68 47 47
www.hoteldivesta.com

Modus Hotel 52-66 09 10
www.modushotel.com

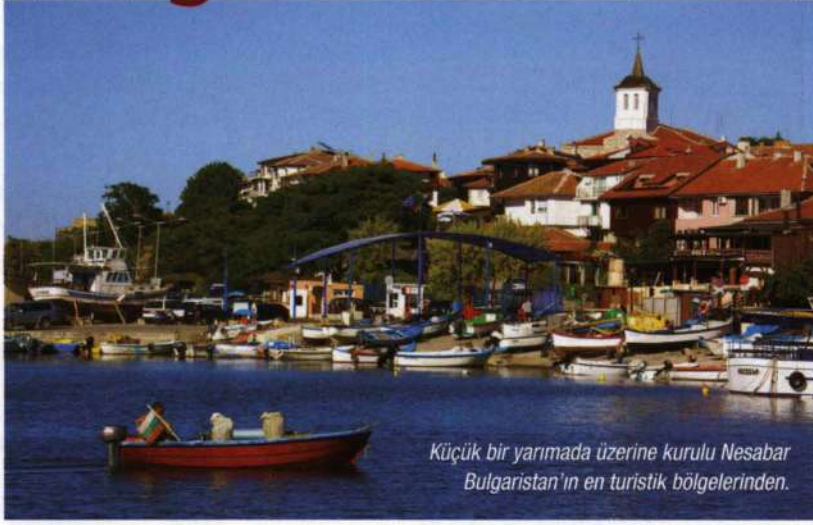
Grifid Hotels Club Hotel Bolero 52 394 972
www.grifidhotels.com

Flag Varna Hostel 897 40 81 15
www.varnahostel.com

Önemli Telefonlar

Turizm Bürosu 52-60 89 18
www.goldensands.bg

Burgaz

Küçük bir yarımada üzerine kurulu Nesabar
Bulgaristan'ın en turistik bölgelerinden.

Eğlence Merkezi

Burgaz Varna'dan sonra Bulgaristan'ın en büyük sahil kenti. Ülke genelinde Sofya, Filibe ve Varna'dan sonra dördüncü büyük kent ve Türkiye sınırında yer alıyor. Kentin nüfusu 200 bin. Yaklaşık 70 bin Türk'ün yaşadığı Burgaz'ın kıyıları Bulgaristan'ın deniz turizminde en iddialı eğlence ve tatil merkezi. Nesabar, Pomorie ve Sozopol, bölgedeki çok önemli üç turistik merkez. Burgaz Körfezi'nde büyük ve lüks tatil köyleri bölgede turizme ne kadar değer verildiğinin en büyük delili. Bulgaristan'ın Karadeniz kıyısındaki diğer sahil kentleri gibi uzun ve ince kumlu geniş sahille-re sahip olan Burgaz, deniz tarafından oluşturulan, ancak zamanla kum barları tarafından denizle ilişkisi kesilen üç göl tarafından kuşatılmış. Burgaz sadece turistik değil aynı zamanda önemli bir ticaret ve sanayi kentidir de. Petrol rafinerisi olduğu için petrole dayalı birçok sanayi kuruluşu da Burgaz'da

faaliyet gösteriyor.

Burgaz 1367 yılına kadar Doğu Roma İmparatorluğu'nun ege-menliğinde kaldı. Bu tarihte Osmanlılar tarafından ele geçirildi. Osmanlı 1877- 1878 yıllarındaki Osmanlı-Rus savaşı sonrasına kadar bölgede egemen oldu. Berlin'de 1878 yılında yapılan anlaşmayla kısa bir süre için yapay olarak oluşturulan Doğu Rumeli Eyaletine bağlı kaldı. Sonra 1885 yılında Bulgaristan Prensliği tarafından ilhak edildi. Burgaz 1908 yılında da bağımsızlığını ilan eden Bulgaristan sınırları içinde kaldı.

Gece hayatı Burgaz merkezinin vazgeçilmez bir parçası. Bratya Miladonivi şehir merkezine yakın bir eğlence merkezi. Otellerin kapladığı Lazur ise yaz aylarında gece hayatıyla ünlü. Atanaskovsko Gölü civarında bulunan Zornitsa sahile de çok yakın. Yine Atanaskovsko Gölü'ne çok yakın olan Izgrev de turistler için ilgi çeken bir cazibe merkezi.

Nasıl Gidilir

Nikişli Turizm ve Metro Turizm'in Burgaz'a otobüs seferleri mevcut.

Sofya ile Burgaz arasında uçak ve tren seferleri de mevcut.

Burgaz Havaalanı www.burgas-airport.com

Bulgaristan Demiryolları <http://bdz.bg>

Şehir İçi Ulaşım

Otobüs garajı merkez tren istasyonunun hemen dışında yer alıyor. Buradan Karadeniz kıyısındaki popüler tatil merkezlerine her yarım saatte bir otobüs ve minibüsler hareket ediyor.

Konaklama

Plaza Hotel Burgaz 56-84 62 95
www.plazahotel-bg.com

Hotel L&B 55-43 02 60
<http://hotel-lb.com>

Hotel Burgaz 56-81 66 66
www.hotelburgas.com/

Hotel Chiplakoff 56-82 93 25
www.chiplakoff.com

Guesthouse Fotinov 878-974 703
<http://hotelfotinov.com>

Önemli Telefonlar

Burgaz Turizm Ofisi 56-825 772
www.tic.burgas.bg

Burgaz Türkiye Konsolosluğu 56-87 99 40
<http://burgas.cg.mfa.gov.tr>

Tüm bu turistik bölgeler içinde en cazip olan yer kuşkusuz ki Nesabar'dır. Burgaz'a 35 kilometre uzakta, küçük kayalık bir yarımada üzerinde yer alan Nesabar, Avrupa'nın en eski yerleşim merkezlerinden biri olarak da biliniyor. Ortaçağ mimarisi örneklerini Nesabar'da görmek mümkün. Bu özelliğiyle arkeolojik olarak da önemli bir tatil merkezi. Şehirdeki kültürel anıtlar Unesco tarafından 1983 yılında tescil edilmiş. Nesabarın sahili Sunny Beach Bulgaristan'ın en çok bilinen tatil bölgesi. Toplam uzunluğu 4 kilometre olan plaj yaz aylarında çok kalabalık oluyor.

Kırcaali

Hızır Baba Türbesi Kırcaali'nin Türkçe köyünde yer alıyor.

Yörük Makamı

Kırcaali Bulgaristan'ın Yunanistan sınırında bulunan, Türk nüfusun en yoğun olduğu önemli bir yerleşim yeri. Arda Nehri kıyısında yeşilliklerle çevrili bir kent. Kent Türkiye'ye 132 ve Sofya'ya ise 259 kilometre uzaklıkta. Burgaz'ın nüfusu il olarak yaklaşık 150, kent merkezi olarak ise yaklaşık 43 bin. Bu nüfusun büyük bir çoğunluğu Türk. Yerel yönetim Türklerin elinde.

Kırcaali'nin öyküsü Türk nüfusunun fazla olduğu diğer Bulgar kentlerinden biraz farklı. Kırcaali Anadolu'nun farklı bölgelerinden gelen ahalî tarafından 1607 yılında kuruldu. Balkan Savaşları'nda (1912 – 1913) Bulgaristan tarafından işgal edildi ve daha sonra

Bulgaristan'a bırakıldı.

Kırcaali'de görülmesi gereken yerlerin başında kent merkezinden 18 kilometre uzakta bulunan Eski Trakyalıların kutsal şehri Perperikon harabeleri gelmektedir. Karangil Mağarası, İnıklar Mağarası, Snejinkite Mağarası bölgede bulunan birçok mağaradan görülmesi gerekenler. Yumruk Kaya Doğal Parkı, Sredna Arda Doğal Parkı, Kırcaali Piramitleri, çeşitli kaya oluşumlarının bulunduğu parklar, Yoan Predteça Manastırı, Hisar Kalesi, İÖ 7. yüzyılda yapıldığı sanılan Trakya Kalesi ve Trakya kaya nişleri mutlaka görülmesi gereken yerler. Kırcaali'deki Bölgesel Tarih Müzesi, Bulgaristan'ın önemli müzelerinden biridir.

Nasıl Gidilir

İstanbul ve Bursa'dan Kırcaali'ye otobüs seferleri yapılıyor. İzmir'den de seferler mevcut.

Metro Turizm 444 34 55

www.metroturizm.com.tr

Alpar Turizm 212-658 35 40

Aver Turizm 224-251 99 19

Bursa Turizm 224-245 47 37

www.bursaturizm.com.tr

Solak Turizm 224-249 53 00

Marmaris Turizm 232-467 24 34

www.izmirbulgaristan.com

Kırcaali kent merkezini yürüyerek gezebilirsiniz. Yakın çevredeki merkezlere gitmek isteyenler araç kiralayabilir.

Konaklama

Hotel Kardjali 361-823 55

www.hotel-kardjali.com

Arpezos Hotel 361-602 00

www.arpezos.com

Önemli Telefonlar

Kırcaali Belediyesi 361-673 19

www.kardjali.bg

Filibe

Sofya'nın doğusunda yer alan Filibe, Bulgaristan'ın en büyük şehirlerinden biri.

Kralların Kenti

Filibe Bulgaristan'ın ikinci büyük kentidir. Nüfusu 331 bin olan Filibe Sofya'nın 120 kilometre doğusundaki bir ovada kurulu. Meriç Nehri'nin ortadan ikiye böldüğü Filibe, Pulpadova adıyla Traklar tarafından kurulmuş. Kuruluşundan epey sonra Makedonya kralı Filip tarafından yönetilmeye başlayınca ismi değişerek Filippolis olmuş. Kent Roma döneminde Trimontsiyum adıyla anılıyor. Osmanlıların kenti ele geçirmesi ile birlikte Osmanlı tarzında gelişen şehir, Rume- li Beylerbeyi'nin merkezi olmuş. Osmanlı egemenliği sona erdikten sonra bu dönemde inşa edilen birçok eserden günümüze sadece bazıları gelebildi. Günümüzde Osmanlı evleri, Bizans eserleri ve yeşil doğasıyla bir kültür harmanının yaşandığı güzel bir kent olarak varlığını sürdürüyor. Filibe aynı zamanda ünlü bestekâr Hacı Arif Bey'in de memleketi. Düz bir ovada yedi tepenin üzerine kurulmuş

olan Filibe'de görülmesi gereken çok yer var.

Bunlardan ilki Osmanlı Mahallesi. Osmanlı tarzında yapıların bulunduğu bu bölge birçok kafe ve restoranı da barındırıyor. Mahallenin bulunduğu alandan çok güzel Filibe manzarası izlenebiliyor. Daha sonra 15. yüzyılda II. Murad tarafından yaptırılan Muradiye Camii görülmeli. Yöre halkı camiyi, Ulu cami veya Cuma Camii ismiyle anıyor. Cami o dönemde yapılan birçok eserin ayakta kalmış ender bir örneği. Yaklaşık 50 camiden geriye kalan dört cami içinde en iyi durumda olanı. Başkova Manastırı da görülmesi gereken başka bir dini yapı. Yapılış tarihi 1083 olan bu Bizans yapısının yeşillikler içindeki taş mimarisi dikkat çekici. Eski Filibe evleri görülmesi gereken başka bir yer. Filibe evleri aslında tam bir müze kent görünümünde. Türk ve Bulgar tarzının karışımı olan bu evler zaman içinde onarılarak son anda tarih

Şehir İçi Ulaşım

İstanbul'dan Filibe'ye otobüs seferleri yapılıyor.

Metro Turizm 444 34 55

www.metroturizm.com.tr

Alpar Turizm 212- 658 35 40

Filibe yürüyerek çok rahat keşfedilecek kentlerden. Otobüs garajından çevredeki birçok yerleşime seferler mevcut.

Otobüs bilgisi için 32-65 78 11

Konaklama

Filibe Dedeman 32-60 50 00

www.dedeman.com

Hebros Hotel 32-26 01 80

www.hebros-hotel.com

Hotel Renaissance 32-26 69 66

<http://renaissance-bg.com>

Hotel Romantica 32 62 26 75

www.hotelromantica.net

Önemli Telefonlar

Türkiye Filibe Başkonsolosluğu 32-27 51 60

<http://filibe.bk.mfa.gov.tr/>

Filibe Turizm Ofisi 32-62 02 29

www.plovdiv-tour.info

olmaları engellenmiş. Evler artık konut olarak kullanılmıyor. Her bir evin başka bir işlevi var. Kimi atölye, kimi müze, kimi galeri, kimi ise lokanta işlevini görüyor.

Filibeli bir Ermeni tarafından yaptırılan Kuyumcuoğlu konağı 1952 yılında etnografya müzesine dönüştürülmüş. Konakta etnografik değerler sergileniyor.

Beylerbeyi Gazi Şahabettin Bey tarafından yaptırılmış olan külliye; cami, medrese, han, hamam ve mutfak bölümünden oluşuyordu. Ancak geriye sadece cami kısmı kalmış. Filibe'deki saat kulesi, adını taşıyan Saatli Tepe'de bulunuyor.

Filibe'nin eski tarihinin izlerini taşıyan antik şehir ve içindeki 3 bin 500 kişilik antik tiyatro bölgenin en önemli arkeolojik değeri. İS 2. yüzyılın başlarında Romalılar tarafından yapılmış olan antik kent büyük bir restorasyondan geçirilmiş.

Plevne

Plevne Tarih Müzesi'nde, kent tarihi ile ilgili yaklaşık 180 bin eser 24 salonda sergileniyor.

Traklarwdan Günümüze

Plevne Bulgaristan'ın en kalabalık yedinci kentidir. İlin toplam nüfusu 106 bindir. Kentin tarihi Traklara kadar uzanmaktadır. Plevne'nin Nikolaevo bölgesinde Traklara ait çok sayıda buluntuya rastlanmıştır. Plevne'de ilk yerleşimin izlerinin 5 bin yıl öncesine kadar gittiği söylenebilir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarında Balkanlar'da meydana gelen Osmanlı Rus savaşının en yoğun yaşandığı yerlerden biridir Plevne. Savaş başlar başlamaz, 1877 yılının Temmuz ayında Tuna Nehri'ni geçen Rus ordusu hiçbir engelle karşılaşmadan Osmanlı topraklarında rahatça ilerlemeye başladı. 19 Temmuz'da Plevne'de Osman Paşa komutasındaki

Osmanlı ordusuna saldıran Rus ordusu ilk yenilgisini tattı. Bundan böyle Rusların her saldırısı yenilgiyle sonuçlandı. Tamamen kuşatılan kent aylarca direndi. Çaresiz kalan Osman Paşa askeriyle teslim oldu. Bu savaş belki yenilgiyle sonuçlandı ama Osmanlı tarihinin en şanlı sayfalarına geçti.

Bugün Plevne bu savaşın olduğu yerde kurulduğu için savaşın izlerini taşıyan birçok anıt görülebilir. Plevne de görülmesi gereken yerlerin başında Plevne Bölgesi tarih Müzesi ile Ivan Radoev Drama Tiyatrosu geliyor.

Bir zamanlar 24 caminin bulunduğu Plevne'de sadece bir cami bulunuyor. Plevne savaşlarının gerçekleştiği tepenin üzerine yapılan

silindir şeklindeki binanın adı Panorama. Bu bina içinde Rus ve Bulgar ressamların çizdiği, Plevne savaşlarını anlatan 14 resim bulunuyor. Binanın son katında 1000 metrekarelik bir halı üzerinde yine Plevne savaşları resmedilmiş.

Osman Paşa'nın teslim olduğunda verdiği kılıcı Rus çarı iade etmiş. Bu iadenin gerçekleştiği ev henüz yerinde.

Konaklama

Orbita Palace 64 807 927
<http://orbita.fortiscityhotels.com>
Park Hotel Kaylaka 64 810011
<http://kaylaka.fortiscityhotels.com>

Önemli Telefonlar

Plevne Belediyesi 64 881 200
www.pleven.bg

HIRVATİSTAN

Zagreb Katedrali'nin önündeki meydanda yer alan Kutsal Bakire Meryem ve Dört Melek Sütunu, altın renkli melek heykelleriyle ünlü.

Dalmaçya'nın Rengi

Eski Yugoslavya'dan 1991 yılında ayrılarak bağımsızlığını ilan eden Hırvatistan'ın, 1992 yılında Avrupa Birliği'nin o dönemdeki 12 üyesi tarafından tanınmasının 20. yıldönümü. Dolayısıyla, ülkede 1991-1995 yılları arasında yaşanan savaşta en çok zarar gören Vukovar kentinde düzenlenen törenlerle Hırvatistan'da acılı yakın geçmişin üzerine kurulan umutlu geleceğe dönük konuşmalar yapılmıştı. Yaklaşık 4 milyon 300 bin nüfuslu Hırvatistan, 2013 ortalarında Avrupa Birliği'nin 28. üyesi olacak. Hırvatistan, üyelik müzakerelerine Türkiye ile aynı anda, 3 Ekim 2005'te başlamıştı.

Zagreb yönetimi, 35 müzakere başlığını gerekli değişiklikleri yaparak büyük bir hızla kapatmayı başardı. Hırvatistan, en uzun sınırını Bosna Hersek ile paylaşıyor. Yaklaşık 930 kilometre. Ayrıca Macaristan, Sırbistan ve Slovenya ile de sınırdış. Katolikler çoğunlukta. Tarihteki ilk Hırvat krallığı da bin yıl önce kurulmuş. Hırvatlar, 15. yüzyılın sonlarında karşılığında Osmanlıları buldular. Mohaç Meydan Savaşı'nda (1526) Macarlar yenilince, Hırvat topraklarının büyük bir bölümü Osmanlıların eline geçti. Osmanlı Devleti'nin zayıflamaya başlamasıyla ilk elden çıkan topraklar arasında Hırvatistan

da vardı. II. Viyana kuşatmasından sonra Avusturyalıların eline geçen ülke 20. yüzyıla kadar bu halde kaldı. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı'nın kurucu unsuru olan Hırvatlar, II. Dünya Savaşı'ndan sonra da Yugoslavya içinde yer aldılar. Hırvatlar 1991 yılında bağımsızlık ilan edince Sırp saldırılarıyla karşılaştılar. İki halk arasındaki savaş, ortak düşman belledikleri Boşnaklara karşı onları birleştirdi. Ziyaretçiler bugün bile Hırvatistan'ın en popüler kentlerinde Sırp-Hırvat savaşının izlerini görebilir.

Hırvatistan, son yıllarda Avrupa'nın en çok ziyaret edilen

lkeleri arasına girdi. Dalmaçya kıyı şeridi, adalar, Dubrovnik, Split gibi eşsiz kıyı kentleri dünyanın her yerinden gezginleri bu ülkeye çekiyor. Kentlerin ve kasabaların çoğunda tipik mimariye sahip bir eski kent merkezi bulunuyor. Kıyılarda ve iç kısımlardaki kentlerde hem mimari, hem de yaşam tarzı bakımından farklılıklar var. O yüzden her iki kesimi de ziyaret etmek gerekir.

Hırvatistan'ın nüfusunun büyük çoğunluğu Hırvat ve dinleri de yüzde 88'e yakını Katolik'tir. Yüzde 4,5 Orodoks Hristiyan, yüzde 1,3 de Müslüman yaşamaktadır.

Başkent Zagreb 700 binlik nüfusuyla en büyük şehridir. Split, Rijeka, Osijek diğer önemli şehirleri olarak sıralanır ve hiçbirinin nüfusu 200 bini geçmez. Hatta Osijek 85 bin nüfusludur.

Nasıl Gidilir

THY ile Hırvatistan Hava yolları Zagreb'e ortak uçuş yapıyor. Hırvatistan Hava yolları Zagreb bağlantılı Split'e ve diğer kentlere uçuşuyor.

THY444 0 849

www.thy.com.tr

Hırvatistan Hava yolları212- 513 26 67

www.croatiaairlines.com

Vize-Para

Hırvatistan'a gidecek Türk vatandaşlarının vize alması gerekmiyor. Hırvatistan'da 90 güne kadar vizesiz kalabiliyorsunuz.

Hırvatistan Büyükelçiliği312-446 08 31

www.tr.mvp.hr

İstanbul Başkonsolosluğu212-293 54 67

Hırvatistan'ın resmi para birimi kuna, "KN" kısaltmasıyla gösteriliyor. Otel ve restoranlarda Visa ve Mastercard kullanımı yaygın. Küçük ölçekli pansiyonlarda ise nakit ödeme yapmanız gerekiyor.

Telefon

Hırvatistan'dan Türkiye'yi arama

00-90 + alan kodu + telefon numarası

Türkiye'den Hırvatistan'ı arama

00-385 + alan kodu + telefon numarası

lke İçi Ulaşım

Hırvatistan Hava Yolları lke içinde Zagreb, Zadar, Split, Dubrovnik, Pula ve Osijek'e uçuşuyor. Zagreb - Split arası uçuşlar 1 saat sürüyor ve yaz aylarında günde 4 sefere kadar çıkıyor. Adriyatik sahil şeridi üzerindeki Split'e Zagreb'den 5, Dubrovnik'ten 4 saatte araba ile ulaşmak mümkün. Dubrovnik ve Rijeka'dan feribotla da ulaşım var. Otobüs ile de Zagreb'e 8 saat süren rahat bir yolculuk yapılabiliyor. Split'ten çevredeki birçok adaya gemi seferi var. Otobüs terminalinin karşısındaki rıhtımdan Jadrolinija gemileri ile adalara ulaşmak mümkün.

Konaklama

Alternatif konaklama isteyenler deniz fenerlerinde kalabilir. Tarihi deniz fenerlerinin bir kısmı pansiyona dönüştürülmüş.

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Turizm Ofisi1-4699 333

<http://croatia.hr>

Zagreb

St. Mark Kilisesi renkli çatısı nedeniyle kentin en fazla fotoğraflanan yapılarının başında geliyor. Çatının sağında Zagreb, solunda ise Hırvatistan Krallığı'nın arması bulunuyor.

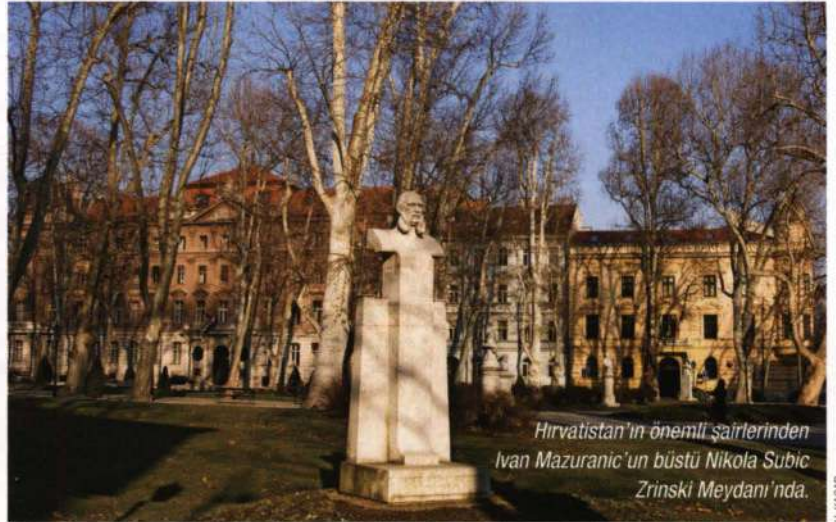
Barok Şehir

Hırvatistan'ın başkenti Zagreb ülkenin kuzeybatı kesiminde yer alır. Şehir Sava Nehri boyunca Medvednica Dağı eteklerinde uzanır. 690 bin nüfuslu kent Orta Avrupa ve Adriyatik'e bağlanan yollar üzerinde önemli bir konumdadır. Ayrıca Hırvatistan'ın endüstri, bilim, ticaret, politika ve eğitim hayatının merkezi durumundadır. Zagreb tarihi ve modern yapıları barındıran önemli bir turizm merkezidir. Özellikle yaz aylarında Dalmaçya kıyılarına Avrupa'dan akın eden milyonlarca turist Zagreb'e de uğrar. Avrupalı turistlerin şehirde ilaki ziyaret ettiği iki adet Saint George heykeli vardır. Bunlardan biri Mareşal Tito Meydanı'nda diğeri

de Kamenita Vrata bölgesindedir.

Barok mimari şaheseri yukarı kent (upper town) kamu binaları, anıtları, heykelleri, kiliseleri, yeşil

alanları ve çeşmeleri ile Zagreb'in dokusunu oluşturur. Kentin merkezi diyebileceğimiz Ban Jelacic Meydanı'nın kuzeyi eski yukarı

Hırvatistan'ın önemli şairlerinden Ivan Mazuranic'un büstü Nikola Subic Zrinski Meydanı'nda.

kenttir. 1899'a tarihlenen St. Stephan Katedrali çift kulesi ile dikkat çekicidir.

Gotik yapıdaki Zagreb Katedrali bu yapılar içerisinde en önemlilerindendir. 13. yüzyılda yapılmış St. Mark Kilisesi sevimli mimarisi ile dikkat çeker. Armalı tuğlalardan oluşan ve kiliseden çok Alpler'deki bir dağ evini andıran havası ile özgün bir yapıdır. Hemen önünde kilisenin dev bir yumurtaya yapılmış illüstrasyonu da dikkat çeker. Ban Jalacic'in kuzeyinde kentin en

hareketli noktalarından olan Dolac Pazarı'nı görürsünüz. Özellikle rengârenk çiçeklerin satıldığı alanlar fotoğraf meraklılarının akınına uğruyor. Lotrscak Kule'sine çıkmamız tüm Zagreb'i görebilmemiz açısından önemli bir noktadır. Zagreb kültür sanat aktiviteleri, konserleri ile de ünlü. Her yıl birçok müzik festivali ve ünlü şarkıcıların konserlerine sahne oluyor. Bunun yanı sıra 1895 yılında inşa edilmiş heybetli Hırvatistan Ulusal Tiyatrosu'nda ki gösteriler de Hırvatistan'ın her

yerinden izleyicileri kendisine çekiyor. Tramvay ya da otobüs kullanıp Buckovacka durağında inerek Maksimir Parkı'nı ziyaret edebilirsiniz. Burada paten yapan, bisiklete binen, spor yapan Zagrebliler arasında yürüyüş yapabilir, parkın içindeki hayvanat bahçesini ziyaret edebilirsiniz.

Zagreb'e gitmişken şehre özgü bir şeyler satın almayı düşünürseniz Hırvat şaraplarını tatmanızda yarar var. Kalite ve fiyat performansı oldukça başarılı. Ayrıca kravat da ülkenin sembolü. Zagreb'de insanlar evlerinden çok dışarıda vakit geçirmeyi tercih ediyorlar. Bu sebeple meydanlar, sokaklar, kafelerde kalabalık insan grupları ile karşılaşabilirsiniz. Gece geç saatlere kadar sokaklar hareketli.

*Zagreb Katedrali ve meydanı
turistlerin buluşma noktası.
Meydan kahveler ve
lokantalarla çevrili.*

Şehir İçi Ulaşım

Hırvatistan'ın başkenti, aynı zamanda Avrupa'yı Adriyatik'e bağlayan yolların merkezinde yer alıyor. Kentin içinden geçen tramvaylar tarihi dokuyla uyum içinde ulaşımı sağlıyor. Zagreb ve diğer şehirler arasında düzenli otobüs seferleri mevcut.

Konaklama

Fiyatlar yazın ve festival zamanları değişebiliyor.

Sheraton Zagreb 1-455 3535

www.hotel-sheratonzagreb.com

Arcotel Allegra www.arcotelhotels.com

Vila Tina 1 2445 204

www.vilatina.com

Hotel International 1-610 88 00

www.hotel-international.hr

Hotel Ilica 1-37 77 522

www.hotel-ilica.hr

Omladinski ("Youth") Hotel 1-484 12 961

Ravnice Youth Hostel 1-233 23 25

www.ravnice-youth-hostel.hr

Evistas'tan pansiyon odaları ve apartman daireleri kiralanabiliyor. www.evistas.hr

Önemli Telefonlar

Zagreb Turizm Bürosu 1-48 98 555

www.zagreb-touristinfo.hr

Split

Split Hırvatistan'ın en önemli limanlarından biri.

Dört Kapılı Antik Kent

Split Hırvatistan'ın Dalmaçya kıyılarındaki en büyük kentti. 180 bin kişilik nüfusu ile Zagreb'den sonraki ikinci büyük kent. Şehir UNESCO'nun Dünya Kültür Mirası Listesi'nde. Listeye, yapımı 3. yüzyıl ile 4. yüzyıl arasında tamamlanan Roma İmparatoru Diokletian'ın Sarayı ile girmiştir. Kent İÖ 6. yüzyıla dayanan tarihi ile de bölgenin en eski yerleşimlerinden biri.

Split çeşitli dönemlerde İllirya (Arnavut), Grek, Roma, Bizans, Avar, Slav, Moğol, Venedik, Osmanlı, Avusturya-Macaristan, Alman işgalleri yaşamış, bu kültürlerin etkisinde bir kent. Onun için Aspalathos ismi ilk olarak

İÖ 7. yüzyılda Grekler tarafından kullanılmıştır.

Hırvatistan'ın önemli bir limanı olan Split lojistik bir üs görünümündedir ve sürekli bir konteyner trafiğine sahiptir. Aynı zamanda Dalmaçya'nın neredeyse tüm adalarıyla örülü ulaşım ağının da kilit noktasıdır. Turistik olarak da Akdeniz gemi seyahatinin (cruise) Adriyatik'teki en önemli duraklarından biridir.

Diokletian Sarayı'nın dört anıtsal kapısı vardır: Altın kapı, Gümüş kapı, Bronz kapı ve Demir kapı. Sarayın bodrum katında Roma İmparatorluğu'na ait çok iyi korunmuş kalıntılara rastlarsınız. Sarayın etrafını çevreleyen binalar

da gotik ve Rönesans tarzındadır. Saray ve etrafındaki yapılar eski şehir olarak adlandırılıyor. Burada ara sokaklarda kaybolup Roma'dan Osmanlı'ya uzanan tarihi kendi başınıza keşfetmenizde yarar var. Diokletian Sarayı'nın ana kapısından çıktığınızda yerel elişlerinin satıldığı sabit bir pazar göreceksiniz. Buradaki otantik hediyelik eşyalara göz atabilirsiniz. Ayrıca yakındaki 10 metrelik Grgur Ninski heykelinin artık aşınmış ayağına dokunup dilek tutabilirsiniz.

Şehrin her yerinden gözüken St. Dujce Katedrali'nin çan kulesine tırmanmak da ayrı bir keyif. Etrafı açık dev pencerelerden dönen merdivenleri çıktıkça 360 derece

şehri izliyorsunuz bir taraftan. En tepedeki deniz ve kent manzarası ise kuleye tırmanırken yaşayacağınız yorgunluğa gerçekten değecek nitelikte. Katedralin önündeki ortaçağ muhafızları ile anı fotoğrafı çekirmek ise keyfinize kalmış. Katedral dünyadaki en eski katedral binası olarak biliniyor. İmparator Diokletian'ın mozaesi olarak inşa edilmiş. Roma tapınağı ve Katolik kilisenin karışımı bu yapı Split'te görülmesi gereken yerlerin başında geliyor.

Şehrin geceleri ise Akdeniz insanının sıcaklığını hissettiriyor size. Avrupa'nın çoğu yerinde göremeyeceğiniz yeni tanıştığınız birinin sizin hesabınızı ödeme-ye çalışması, hoş sohbetleri hatta "bir zamanlar sizin atalarınız buralarda-ya" diye Osmanlılardan

tebessümle bahsetmeleri hoşunuza giden tecrübeler. Sahil boyunca gece yürüyüş yapanlar, büyük bir şehirden çok bir sahil kasabasında hissiyatı uyandırıyor insanda. Buradaki kafeler dinlenmek ve yemek için ideal yerlerden. Özellikle kalamarlı ve karidesli risotto Hırvatların tercih ettiği yemeklerden. Mutfakta karşı kıyıdaki İtalya'nın etkisi hissediliyor Split'te. Kentin göbeğindeki halk plajı (Brela Plajı) tertemiz Adriyatik Denizi ile şehir yaşamını eğlenceli hale getiriyor.

Kentin batısındaki Marjan Tepesi 174 metrelik yüksekliği ile şehirden bunalanların kaçış noktası durumunda. Bisiklete binmek ve yürüyüş yapmak için ideal bir nokta. Ayrıca şehir manzarası da görülmeye değer.

Şehir İçi Ulaşım

Surların içinde dar sokaklar, küçük dükkânlar, lokanta ve kahveler bulunuyor. Split genellikle adalara ulaşmak için bir geçiş noktası olarak kullanılıyor. 15 Temmuz'dan itibaren bir ay boyunca festival sürüyor. Festival boyunca eski kentin meydanlarında açık hava konserleri, tiyatrolar, gösteriler yapılıyor.

Konaklama

Slavija	21-347 053
www.hotel-slavija.hr	
Hotel Bellevue	21-347 175
www.hotel-bellevue-split.hr	
Hotel Park	21-314 755
www.hotel-park-split.hr	
Hotel Globo	21-481 111
hotelglobo.com	
Camping Split	21-325 426
www.campingsplit.com	
Pansiyon: Tüm Hırvatistan'da olduğu gibi Split'te de temiz pansiyonlar bulmak mümkün.	

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi	21-348 600
www.visitsplit.com	

Dalmaçya kıyılarındaki adalara açılan teknelerin ana duraklarından bir de Split.

Dubrovnik

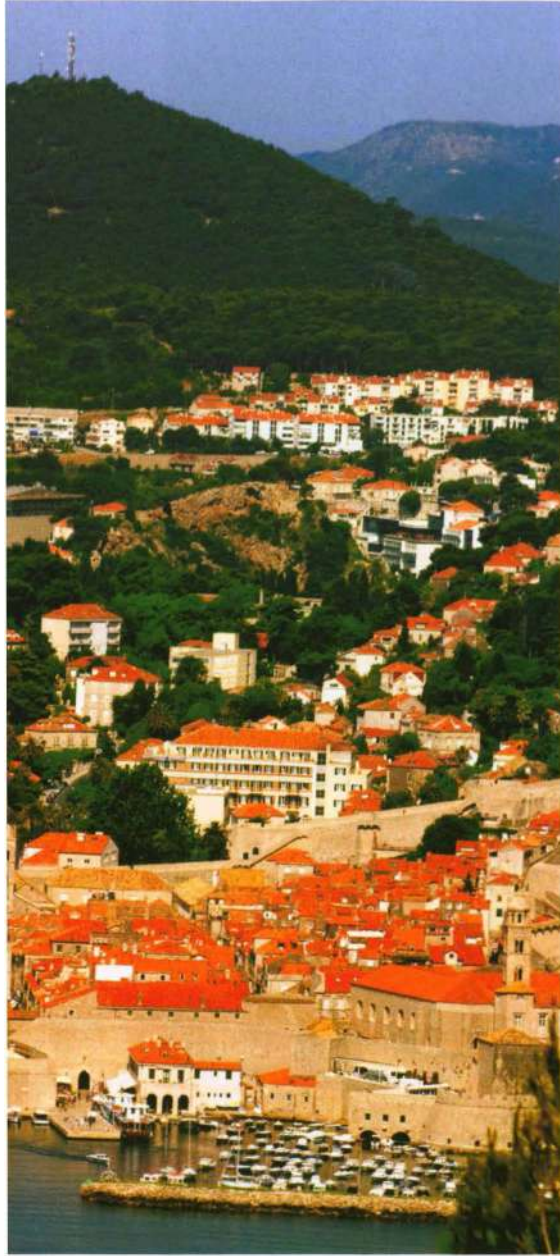
Dik bir yamacın eteğine kurulu Dubrovnik, UNESCO'nun Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor.

Ortaçağa Yolculuk

Balkanlar'da belirli bölgelerde siyasi çatışmaların azalmasıyla, özellikle bir şehrin yıldızı çok fazla parladı. Bu şehir, Hırvatistan'ın Dubrovnik şehri. Adriyatik Denizi kıyısında bir tür iç denize dönüşen

uzunlamasına körfez, dik bir yamacın eteğine kurulmuş şehrin taş evleri, çok uzaktan bakanlara dahi Dubrovnik'in görkemini sergiliyor. Özellikle büyük yolcu gemileri için Dubrovnik en göz alıcı limanların başında geliyor. Bu konuda belki

Venedik, Dubrovnik'le yarışabilir. Aslına bakarsanız Dubrovnik ve Venedik, Adriyatik'in her iki kıyısındaki liman şehirleri olarak, tarih boyunca birbiriyle yarışmışlar, birbiriyle çekişmişler veyahut da güçlerini birleştirmişler. Venedik

gibi kanalları yok Dubrovnik'in, ama görkemli kalesi ve kalenin içindeki tarihi kent de ona ayrıcalıklı bir kimlik veriyor. Bu şehre giden, Venedik'teki atmosferin bir benzerini Dubrovnik'te bulabiliyor, mimarisindeki benzerlikleri fark ediyor. Dubrovnik, Balkanlar'daki uzun savaş yıllarından sonra kapılarını huzurla açabildiği

için, her yeri görmüş olan yabancı turistlere, yeni bir sürpriz olarak milyonlarca kişinin ilgisini çekiyor. Avrupa'nın genç turistleri, yaşlı turistleri, Uzakdoğulu turistler ve bunların arasında da Türkler, Dubrovnik'i gezi planlarının üst sıralarına yerleştiriyorlar.

Özellikle İstanbul'da ve Türkiye'nin pek çok yerinde tarihi şehirler hoyratça tahrip edilip, tarihi mahalleler yok edilirken, Dubrovnik'in, nerdeyse 500 yıldır tek bir taş oynamadan korunuyor olması, Türkleri etkiliyor olmalı. Öyle ki, kale içinde birkaç saatte bir, mavi ve lacivert üniformalı ortaçağ askerlerinin bando eşliğinde kalabalığın arasından geçmesi, yaşıyan ve yaşatılan geçmişin en güzel örneklerinden biri.

Dubrovnik, savaş sırasında barbarca saldırıya uğramıştı. UNESCO desteğiyle bu hasarlar onarıldı, 2005 yılında tamamen eski haline bürünmüş oldu. Şehir zaten UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde yer alıyor. Yaklaşık 42 bin nüfuslu Dubrovnik plajlarıyla da turist çekiyor ve yaz aylarında

Eski Dubrovnik Limanı sadece turist teknelerine hizmet veriyor.

şehirden konaklayacak yer bulmak nerdeyse imkânsız. Oraya gideceklerin planlarını çok önceden yapmaları gerek.

Şehir İçi Ulaşım

Dalmaçya kıyılarının güneyinde, denize uzanan bir burun üzerine kurulu Dubrovnik. Kentin tarihi zenginliği surlarla çevrili "eski kent"te bulunuyor. Eski kenti dolaşmak için yürümeniz gerekiyor. Şehir merkezinin dışına gidecekler için araç kiralamak konforlu olacaktır.

Konaklama

Hotel Bellevue Dubrovnik.....	20-330 000
Hotel Excelsior.....	20-35 33 53
www.alh.hr	
Hotel More	20-494 200
www.hotel-more.hr	
Konmpas.....	20-435 777
www.hotel-kompas.hr	
Komodor	20-414 186
Lero.....	20-332 122
www.hotel-lero.hr	
Dubrovnik Youth Hostel	20-423 241

Önemli Telefonlar

Dubrovnik Turizm Ofisi	20- 640 555
www.tzdubrovnik.hr	

KARADAĞ

Lady of Rocks Kilisesi, Kotor Körfezi'nde denizin içindeki kayalıkların üzerine inşa edilmiş.

YILDIRIM GÜNGÖR

Gizemli Topraklar

Yalçın dağların Akdeniz'e dimdik uzanıp değişik kıyı tipleri oluşturduğu, ortaçağ havasını teneffüs edebileceğiniz sahil kasabalarıyla Karadağ kıyıları, Akdeniz esintisinin en canlı yaşandığı ülkelerden biridir. Bağımsızlığına yeni kavuşan bu genç ülke, üç yüz kilometreyi bulan kıyı şeridindeki plajları ve özgün doğasıyla, tur programlarının yeni gözdesidir.

Yüzyıllar boyunca Osmanlı hâkimiyetinde kalan ülke, daha sonra Sırbistan'la bir tür kader birliği oluşturdu. Karadağ, eski Yugoslavya'yı oluşturan altı cumhuriyetten biriydi. Yugoslavya'nın dağılmasından sonra, Sırbistan'ın zorlamasıyla yeni Yugoslavya'ya katılmıştı. Karadağ'ın çabalarıyla

2003 yılında Sırbistan-Karadağ olarak daha esnek bir federasyon çatısı oluşturulmuştu. Karadağ, 21 Mayıs 2006 Pazar günü yapılan

referandumda çıkan yüzde 55,5'lik evet oyuyla bağımsız olma kararı aldı ve bir ay sonra Karadağ Parlamentosu, ülkenin bağımsızlığını

Kotor Körfezi, karanın içine kilometrelerce girerek neredeyse bir iç denize dönüşüyor.

SELDEN KÜÇÜKİSTEL

ilan etti.

Başkenti Podgorica'dır ve anayasasında Karadağ "demokratik, refah ve çevreci bir ülke" olarak tanımlanır.

Bu küçük ülkenin nüfusu 662 bin. Bu nüfus içinde Karadağlılar yüzde 43'ü oluşturuyor. Sırlar yüzde 32, Boşnaklar yüzde 8, Arnavutlar yüzde 5 ve diğer halklar yüzde 12. Ülkedeki Karadağlı ve Sırların çok büyük kısmı (yüzde 74) Ortodoks. Katolikler sadece yüzde 3,5 civarında. Müslümanların oranı ise yüzde 17.

Karadağ deniz ve dağ turizmi bakımından son derece zengin. Turistik kentler, 1990'lardaki iç savaş sırasında büyük yıkım yaşamışsa da bugün büyük ölçüde toparlanmış durumda. Ülke güneydeki pitoresk kıyı şeridiyle,

kuzeydeki dağlık alanlardan oluşuyor. Adriyatik Denizi'ndeki kıyısı 295 kilometre ve kıyı boyunca tatil kasabaları ve köyleri uzanıyor. Kotor, Ulcin ve Budva gibi bazıları çok eski zamanlardan beri liman kentleri ve eski görkemini koruyan kaleleri bugün de ayakta. Yugoslavya döneminde Avrupa'nın en iyi bilinen tatil merkezlerinden biri olan Karadağ, araya giren savaş yıllarından sonra, turizmde yeniden atağa geçti ve 2007 yılından itibaren eskisinden çok daha fazla turist çekmeye başladı. Karadağ, deniz turizmi dışında son yıllarda doğa turizminde de müthiş olanaklar sunuyor. Dağcılık için çok elverişli tırmanış rotaları var. Milli parklar, kanyonlar, mağaralar ve Avrupa'nın en bakir ormanları keşfedilmeyi bekliyor.

Nasıl Gidilir

THY, her gün direkt Podgorica'ya uçuyor.
THY 444 0 849
www.thy.com

Vize-Para

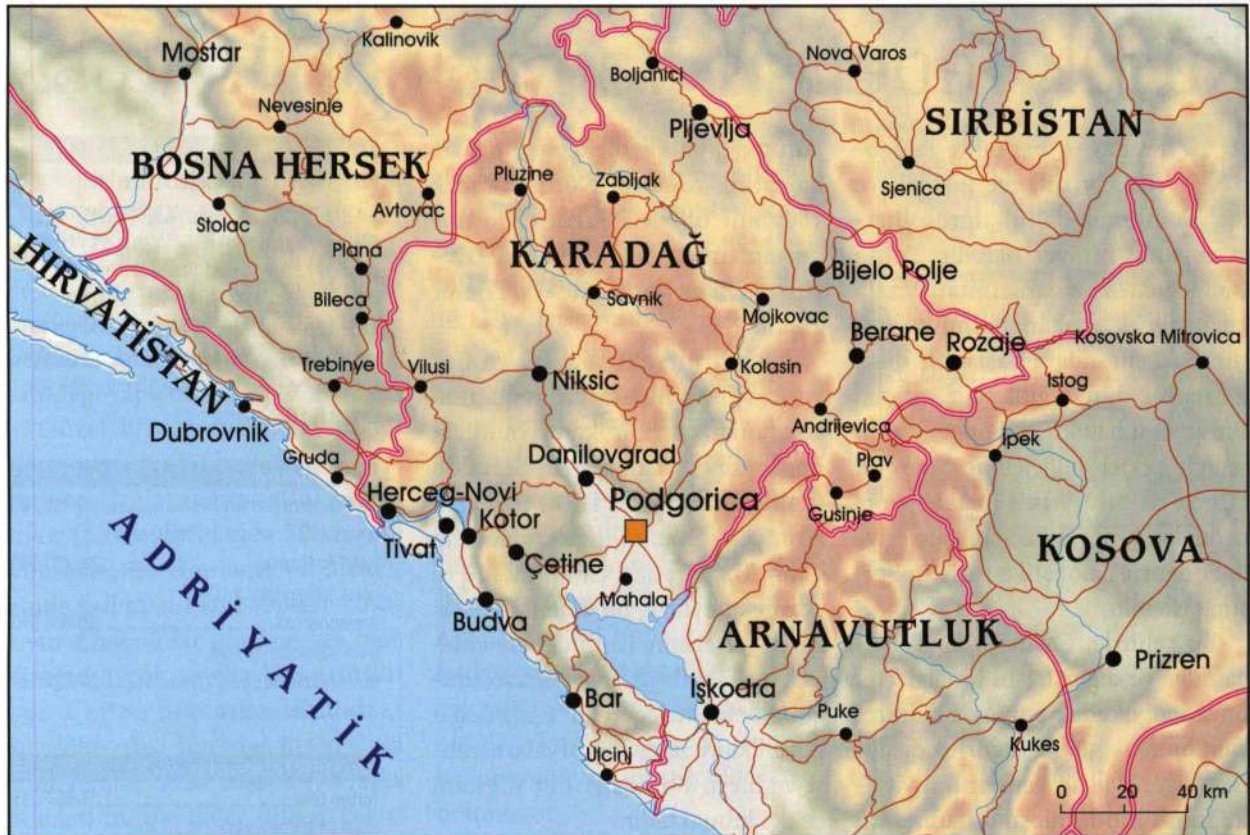
Karadağ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına vize uygulamıyor. Karadağ'da avro geçiyor.

Telefon

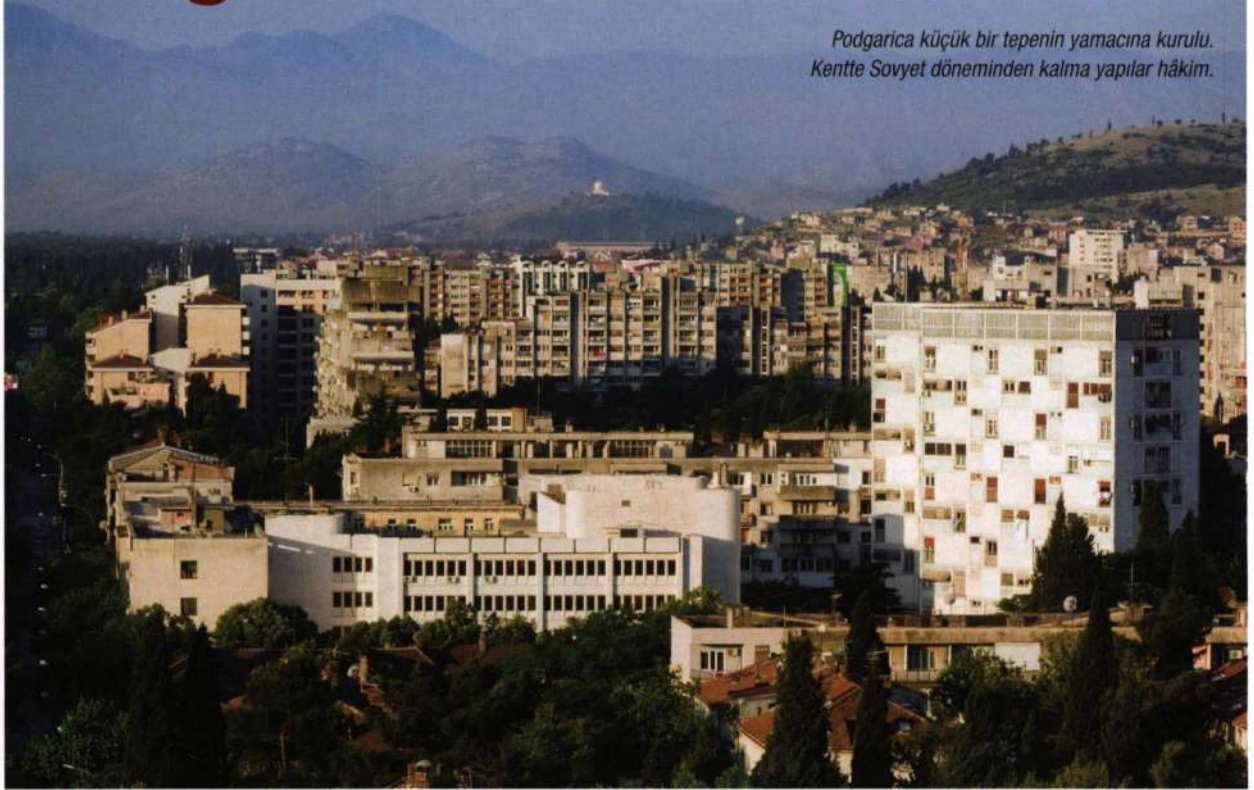
Türkiye'den Karadağ'ı arama
00-382 + alan kodu + numara
Karadağ'dan Türkiye'yi arama
00-90 + alan kodu + numara

Önemli Telefonlar

Karadağ Turizm Ofisi 382-77 100 001
www.montenegro.travel
Türkiye Podgorica Büyükelçiliği 20-445 700
www.podgorica.be.mfa.gov.tr

Podgorica

*Podgorica küçük bir tepenin yamacına kurulu.
Kentte Sovyet döneminden kalma yapılar hâkim.*

Küçük Tepeliğin Yamacında

Karadağ'ın başkenti Podgorica, bu ülkeye girmek ve çıkmak için uğranılması zorunlu bir yer olabilir. Yoksa Podgorica'da insanları çok fazla cezbedecek mekân bulmak güçtür. Başkent, adeta başka bir ülke, başka bir dünya gibi gelir insana. Bir açıdan bakılınca, Podgorica bu haliyle çekici de gelebilir. Sovyetik atmosfer, Sovyetik binalar, geniş caddeler, yeni yeni açılan kafeleriyle Podgorica, sofistike turistlerin ilgisini çekebilir.

Bu şehirde, Osmanlı'dan kalan camiler ve diğer tarihi binalar çok önceden yıkıldığı için eski kültürel yapı bulmak güç. Podgorica da aynen diğer Balkan kentlerinin yaşadığı gibi modernleşme hamlesine

kurban gitti ve tarihi geçmişiyle bağlarını kopardı. Nüfusu ancak 130 bini bulan Podgorica, isminin anlamına uygun olarak, "Küçük tepeliğin yamacında" bir şehir gibidir.

Bu şehrin yaklaşık 400 yıl boyunca Osmanlılara ait olduğunu size anlatacak bir kanıt bulmak, nerdeyse imkânsızdır. Sloboda Caddesi şehrin en işlek, mağazaların yoğun bulunduğu caddesidir. Tabii ki, Karadağ Cumhuriyeti'ni gezmek deyince, bu ülkenin en cazibeli yerlerinin, isminden de anlaşılacağı gibi dağları ve doğası olduğunu belirtmek gerekir. Eşsiz doğal güzellikleri, ıssız coğrafyaları, vahşi vadileri, Karadağ'ı her mevsim çekici kılmaktadır.

Şehir İçi Ulaşım

Podgorica Havaalanı şehir merkezinin 11 kilometre güneyinde yer alıyor. Şehrin otobüs garajından Karadağ'ın her yerine otobüs kalkıyor. Podgorica Kotor arası otobüs bileti yaklaşık 8 avro. Taksi ile giderseniz yaklaşık 40 avro ödemeniz gerekiyor. Şehirde toplu taşıma otobüslerle sağlanıyor. Bilet otobüste alınıyor, tek yön ücreti ise 0.80 avro.

Konaklama

Best Western Premier Hotel.....	20-406 500
www.bestwestern-ce.com/montenegro	
Hotel Podgorica.....	20- 402 500
www.hotelpodgorica.co.me	
Alexandar Lux	20-664 510
www.alexandar-lux.com	
Hotel Ambiente.....	20-235-535
www.hotelambiente.me	

Önemli Telefonlar

Turizm Ofisi	20 667-535
www.podgorica.travel	

Çetine

Çetine doğal
güzellikleriyle muhteşem
manzaralar sunuyor.

Karadağ'ın Kalbi

Çetine (Cetinje), yaklaşık 15 bin nüfuslu küçük bir kent ama Karadağ için büyük önem taşıyor. Osmanlı devrinde ülkenin eski başkenti ve kültür merkeziydi. Ayrıca Yugoslavya döneminde birçok sanayi tesisine ev sahipliği yapıyordu.

Güzel kıyılarıyla dikkat çeken Karadağ'ın başka bir yüzünü gösteriyor, dağların heybetini yansıtır Çetine. Denizden 700 metre yüksekte, Lovcen Dağı'nın eteklerinde bulunan kenti tepeler kuşatıyor. Önemli bir dini merkez olan Çetine'yi çok sayıda kilise süslüyor. Çetine Manastırı, Ortodoks bir ülke olan Karadağ'ın en ünlü dini yapılarından başlıcası. Vlaska Kilisesi de bir diğer dikkat çekici

eser. Biljarda Şatosu, hükümdar II. Njegos'un konutuydu, günümüzde ilgi gören bir ziyaret noktası. Zengin bir koleksiyona sahip Çetine Devlet Müzesi de ziyaretçilerin uğrak yerleri arasında.

Kent dört bir yanını kuşatan doğal güzellikleriyle de kendinden bahsettiriyor. Balkanlar'ın en uzun mağaralarından biri burada bulunuyor ve rehber eşliğinde gezilebiliyor. Çetine'den Kotor'a uzanan, yüksek dağları aşan karayolu muhteşem manzaralar sunuyor. Kent, Karadağ'ın en ünlü turizm merkezlerinden sahil kenti Budva'ya da çok yakın ve ikisi arasında ulaşım oldukça kolay. Çetine'de Osmanlı dönemine ait bazı kalıntılar da bulunuyor.

Nasıl Gidilir

Çetine Podgorica'ya 31 kilometre mesafede yer alıyor. Başkentten otobüslerle ulaşım mevcut.

Konaklama

Budva ve Becici'de daha konforlu konaklama tesisleri yer alıyor.

Hotel Grand.....41-231 651

Ivanov Konak.....41-233 700

www.ivanovkonak.com

Önemli Telefonlar

Çetine Turizm Ofisi.....41-230 250

www.cetinje.travel

Kotor

Kıyıdaki Şato

Karadağ Cumhuriyeti'nin yabancı gezginler için en gözde şehri Kotor'dur diyebiliriz. Bu kale şehir, aynı zamanda Dubrovnik'in Karadağ'daki benzeri gibidir. Biraz daha küçüktür, ama kalenin içindeki yaşam daha fazladır, yalçın kayalıklara kurulmuş Sümela benzeri manastırları da Kotor'a ayrı bir çekicilik

verir. Venedik etkisi Kotor'da çok daha fazladır, çünkü hem kalesini Venedik Cumhuriyeti inşa etmiştir, hem de evlerin tarzı benzer.

Bir nehir kanyonuyla denizin birleşmesi Kotor'a fiyort benzeri bir özellik kazandırır, bu da şehrin coğrafyasına benzersiz bir güzellik katar. Kotor ve çevresi, plaj turizmi bakımından da büyük kalabalıkları

kendine çeker. Kotor Kalesi'nin içindeki şehir gece ve gündüz kafelerin, meydanların dolup taşıdığı yerdir. Kent merkezinin nüfusu 5 bin civarındadır. Tüm Adriyatik'i bisiklet, motosiklet veya otomobile turlayanlar için Kotor vazgeçilmez uğrak noktasıdır. Ama buraya uğrayan yabancı gezgin, bir gün bile kalacak olsa mutlaka kale

Nasıl Gidilir

Kotor Podgorica'ya 90 kilometre mesafede. Buraya başkentten otobüsle ulaşabilirsiniz. Ayrıca Dubrovnik Kotor arası otobüsle 2 saat sürüyor. Kent merkezini yürüyerek rahatça dolaşabilirsiniz.

Konaklama

Garni Hotel Monte Cristo32 322-458
www.hotelmontecristo.me

Hotel Cattaro82-311 000
www.cattarohotel.com

Hotel Splendido82-301 700
www.splendido-hotel.com

Hotel Marija82-325 062
Hotel Sind82-301 400

www.sindcetar.co.me

Önemli Telefonlar

Kotor Turizm Ofisi 32-325 947 www.kotor.travel

Sırtını Lovcen Dağı'nın yalçın kayalıklarına yaslamış bir kale kent Kotor, surlarla çevrili (solda). Aziz Tryphone Katedrali, Kotor'un en önemli tarihi yapıları arasında (altta).

S. KUČUKUSTEL

içindeki şehirde yer alan, tarihi birkaç yüz yıl önceye giden taş yapılardan birinde gecelemedir. Bu binalar, en az sokaklar kadar büyüleyicidir ve insanda, gerçekten bir şatoda yaşıyor hissi uyandırır. Kentin sırtını yasladığı dağın dik yamaçlarındaki patika da eski kaleye uzanıyor. Kenti kuşbakışı seyretmek kaleye tırmanmaya değer.

Balkanlar'daki Bursa

BAYRAM VARDAR

Bursa Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

Osman Gazi'nin 1299 yılında kurduğu beylik, bir yüzyıldan bile kısa bir sürede Bursa'dan Balkanlar'ın en batı ucuna uzanan bir imparatorluğa dönüştü. Osmanlı'nın Balkanlar'daki bu varlığı 1914'e kadar, yaklaşık 522 yıl sürdü. Hiç şüphesiz ki; Balkanlar'daki bu ilerlemenin temeli ilk başkent Bursa'da atılmıştı. Sonradan Edirne ve ardından da İstanbul payitaht olsa bile Bursa, Rumeli insanının en fazla yakınlık duyduğu şehir olmaya devam etti.

Nitekim Osmanlı'nın 1683 yılındaki Viyana bozgunundan sonra, 1699 yılına kadar süren

Osmanlı Avusturya savaşları sonrasında Balkanlar'dan Anadolu'ya ilk göçler başlamış, özellikle 1689 yılında, Üsküp halkının büyük bir kısmı muhacir durumuna düşürülmüştü. İstanbul'a ulaşan göçmenlerden bir kısmı Haliç kıyısında, sonradan Üsküp Mahallesi denilen semte yerleştirilmişlerdi. Bursa'da da bugün Selamet Mahallesi olarak bilinen mahallenin ilk kurulduğundaki adı Üsküp idi. Böylece İstanbul'dan sonra Bursa, Rumeli'den göçlerin önemli bir limanı olageldi. 1912 Balkan Savaşları sırasında, hatta Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da yüz

binlerce Balkan göçmeni ülkelerinden sürülüp atıldı.

Bulgaristan'dan sürülenlerin ve ardından Bosna'daki ve Kosova'daki soykırım savaşlarından kaçanların Türkiye'ye akışı yakın zamana kadar devam etti. Türkiye'yi yurt belleyen göçmenlerin en önemli iskân bölgesi ise Bursa oldu. Bursa'nın son yüzyılda aldığı göçler, o denli büyüktü ki, şehrin demografik yapısını belirledi.

Balkanlar'ın Bursa'ya ilgisi karşılıksız kalmadı. Bursa Büyükşehir Belediyesi, şehri oluşturan nüfusun demografik yapısını da göz önünde bulundurarak Bosna

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Üsküp'te Osmanlı eseri Hatuncuklar Camii'nin restorasyonu öncesinde inceleme gezileri de düzenledi.

Balkanlar'da "kardeş belediye"lerle de birçok kültür ve sanat festivali organize edildi (üstte ve altta).

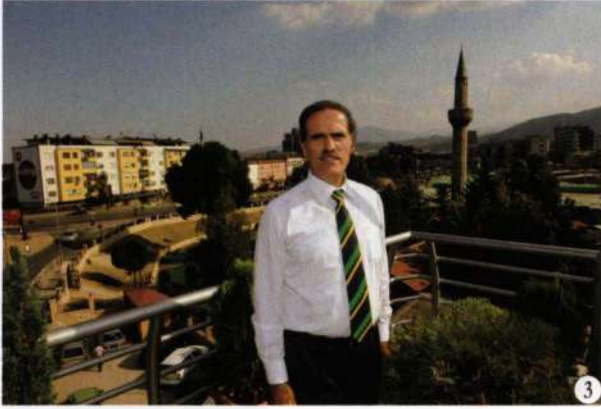
Hersek'in Saraybosna Büyükşehir ve Starigrad (Eskişehir) ilçe belediyesi, Makedonya'nın Üsküp Çayır ve Manastır Belediyesi, Kosova'nın Priştine, Mamuşa ve Obiliç belediyeleri, Arnavutluk'un Tiran Belediyesi ve Bulgaristan'ın Kırcaali Belediyesi gibi kentleri ve beldeleri ile "kardeş belediye" ilişkileri kurdu. Kardeş belediye olmak, "ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye..." yönelik çabalara girişmek, aynı zamanda bu çabalara yasal dayanak oluşturmak demektir. Başta Bursa Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, diğer ilçe belediyeleri ve ülkemizdeki birçok belediye

Balkanlar'daki "evlad-ı fatihan" topraklarında, yıkılmaya yüz tutmuş tarihsel mirasımıza ait eserlerin yaşatılması ve sosyal-kültürel

değerlerin geleceğe taşınması için birçok projeye imza atıldılar.

Yapılanlara gelince: İlk önce kültür gezileri düzenleyerek Balkanlar'a

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Üsküp'teki Rufai tekkesinin restorasyonunu önümüzdeki günlerde başlatmayı planlıyor (1). Belediye Üsküp Çarşısı'ndaki Arasta Camii'nin restorasyonuna da destek verdi (2). Bahçe duvarı ve çevre düzenlemesi Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan İshak Bey Camii'ni Başkan Recep Altepe, Üsküp gezisinde ziyaret etti (3). Restorasyonu tamamlanan Hatuncuklar Camii'nin açılışı Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından yapıldı (4).

ve Balkan insanına yönelik bilinirlik oluşturulmaya çalışıldı. O topraklara bir daha gidememiş hemşerilerimiz ve Bursa yönetim kademelerinden kişilerin oluşturduğu kabilelerle kültür turları düzenlendi. Bu geziler Balkanlar'daki dokunun herhangi bir Anadolu şehrinde pek de farklı olmadığını gösterdi.

Her yıl sünnet şöenleri ve aşure programları düzenlenerek ortak kültürel unsurlar yaşatılmaya çalışıldı. İlk Üsküp Kalesi'nde mehter eşliğinde gerçekleştirilen sünnet şöenlerine Üsküplüler davet edilerek ortaklıklar canlandırıldı.

Kosova Meydan Savaşı'nda, zaferin ardından savaş alanında

inceleme yaparken bir Sırp askeri tarafından öldürülen Sultan I. Murat'ın Obiliç'teki türbesi, düzenlenen görkemli anma törenleriyle her yıl ziyaretçi akınına uğradı. Ayrıca Sultan Murad'ı anlatan Türkçe, Arnavutça ve İngilizce kitaplar hazırlanarak bölge insanına dağıtıldı. Kosova'nın başkenti Priştine'ye yaklaşık on kilometre mesafedeki türbenin başında her yıl gerçekleştirilen anma programına Bosna, Bulgaristan ve Makedonya'dan da katılımcılar davet edilmektedir.

Mezarlıklar, bir kentte yaşamış olan kültürlerin tapularıdır. Geçmiş kültürlerle ait en önemli izler

mezarlıklarda saklanır. 1960'lı yılların yeni şekillendirilmeye çalışılan Yugoslavya'sında yıkıma tabi tutulan en önemli unsurlardan birisi de Üsküp Müslüman Mezarlığı'nın bozularak parka dönüştürülmesiydi. Üsküp'teki en büyük ve en eski Türk ve Müslüman mezarlığı olan Gazi Baba Mezarlığı, 1960'lı yıllarda tamamen dağıtılarak büyük bir parka dönüştürüldü. Bu mezarlıktan kalan yegâne şey ise Üsküp'ün manevi şahsiyetlerinden Gazi Baba'nın kalıntı durumundaki türbesiydi. Tamamen yıkılmış haldeki türbenin rekonstrüksiyonu gerçekleştirilerek kente kazandırılacaktır.

Üsküp Karadağ Mahallesi'nde,

Makedonya devletinin de kültür varlığı envanterinde koruma altında olmasına rağmen, yıkılmaya yüz tutmuş Kebir Mehmet Çelebi Camii'nin restorasyonu yine Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce gerçekleştirildi. Üsküp'ün mahallelerinden Butel semtindeki Butel Camii'nin yapımına da destek sağlandı.

Özellikle 1963 yılında gerçekleşen büyük deprem sonrasında yapılan gecekondularla Üsküp fatihi Paşa Yiğit Bey'in mezarının etrafı sarılmış, adeta unutulmaya yüz tutmuş iken, çevresindeki yapılar yıkılarak mezarın çevresi açılmaya başlandı. Paşa Yiğit Bey mezarının bulunduğu ev satın alınarak etrafı açıldı. Yanındaki iki evin de alınmasından sonra gerekli arkeolojik çalışmalarla bölge yeniden değerlendirilecek. Kaldı ki, mezarın bulunduğu bölge, Balkan ve Üsküp tarihi açısından çok önemli bir yer tutan Meddah Baba Medresesi, türbesi, camisi ve haziresiyle bir külliye izlerini taşımaktadır.

Tamamen yıkıntı halinde olan ve Makedonya devletinin korunması gerekli kültür varlığı envanterinde bulunan, Gazi Baba Mahallesi girişindeki Osmanlı eseri Hatuncuklar Camii'nin restorasyonu tamamlandı ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe'nin katılımıyla açıldı. Yine kültür varlığı niteliğindeki Osmanlı eseri olan ve haziresinde ünlü şairimiz Yahya Kemal Beyatlı'nın annesinin medfun bulunduğu İsabey Camii'nin bahçe duvarları yapımı ve çevre düzenlemesi gerçekleştirildi.

Üsküp'ün manevi odaklarından birisi olan Rufai tekkesinin restorasyonu da başlatılmak üzeredir. Üsküp tarihi Türk çarşısı ve

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Üsküp'te halka aşure dağıttı (en üstte). Kırcaali'ye bağlı Cebel ilçesinde "19 Mayıs Özgürlük Meydanı" Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırıldı (üstte).

Bitpazarı'nın hemen yanında bulunan Alaca Camii'nin bahçe duvarları yapımı ve çevre düzenlemesi gerçekleştirildi. Ayrıca Üsküp Çarşısı'nın içinde yer alan Arasta Camii'nin restorasyonuna da destek sağlanmaktadır.

Kosova vilayetinin merkez sancağı olan Üsküp valilik binası, özelleştirme sonucu özel mülk olarak bir vakfın sahipliğindeyken satın

alınarak restorasyon projesi Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce hazırlandı. Burası Osmanlı araştırmaları konusunda bir merkez olarak planlandı.

Kosova'nın Türk kökenli sakinlerinin yaşadığı Mamuşa ile "kardeş belediye" olunarak belediye hizmet birimlerinin de içinde bulunduğu, yaklaşık sekiz yüz elli metre karelik kültür merkezi inşa edildi. Ayrıca

Belediye Bursa'dan Balkan ülkelerindeki birçok kente kültür gezileri düzenledi.

Mamuşa Belediyesi'ne çeşitli hizmet araçları tedarik edildi.

Kosova'nın başkenti kardeş Priştine Belediyesi ile birlikte Sultan I. Murat Han'ı anma programlarının yanı sıra aşure programları, ramazan ayında iftar programları ve sünnet şöenleri düzenlendi.

Bulgaristan'da da birçok kardeş belediye bulunuyor. Bunlardan Kırcaali Belediyesi ile pek çok ortak çalışma gerçekleştirildi. Şehrin merkezinde modern bir çocuk parkı kurulması, pek çok tarihi eser niteliğindeki Osmanlı eseri caminin restorasyonu, bilgi ve birikim deneyimi paylaşımı gibi birçok iş ve proje tamamlandı. Bulgaristan'ın Madan Belediyesi'nden Cebel Belediyesi'ne kadar pek çok belediye ile birlikte sosyal ve kültürel

bağları güçlendirecek çalışmalara imza atıldı.

Bosna Hersek'ten Saraybosna Büyükşehir Belediyesi ve Starigrad (Eskişehir) Belediyesi ile birlikte sosyal ve kültürel çalışmalar hayata geçirildi. Boşnaklar için önemli bir anlamı olan Ayvaz Dede Şenlikleri'ne Türkiye'den katılım sağlanması konusunda Bursa özel çabalarıyla kendini gösterdi. Bakırbaba Camii, adeta Saraybosna'nın sembolü haline gelmiş, günümüzde olmayan, 1850'li yıllarda Avusturya Macaristan döneminde yıkılmış bir Osmanlı eseridir. Kardeş belediye Starigrad'ın talebi üzerine caminin restorasyonu yapıldı. Caminin temellerini bulmak için yapılan kazılar sonrasında, cami temellerinin yanı sıra bir hazire ve

medrese kalıntıları da bulundu. Rekonstrüksiyonu gerçekleştirilen cami büyük bir törenle ibadete açıldı. Hazire ve medrese kalıntılarının restorasyonu için de gerekli çalışmalar başlatıldı.

Saraybosna'nın sembolü Sebil'in (çeşme) bir benzeri Bursa'da kentin en yoğun noktalarından birine inşa edildi, Bursa mimarisine uygun bir çeşmenin Saraybosna'da inşası da planlandı.

Bu çalışmalar, kardeş belediye ilişkisi kurulan belediye ile birlikte, o kentlerde ve Bursa'daki insanların ve sivil toplum örgütlerinin katılımı sağlanarak gerçekleştirildi. Bu da Balkanlar'la Türkiye arasındaki ilişkilerin, kardeşlik ve birlik duygusunun güçlendirilmesine önemli katkı sağladı.

ATLAS

**Balkanlar
Gezi Atlası**